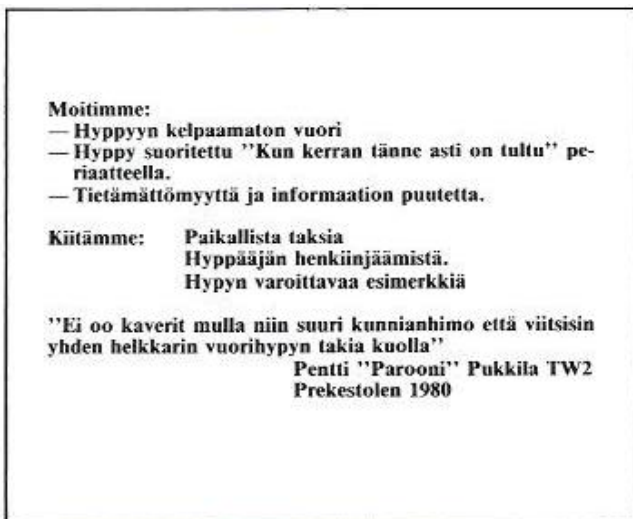


Tapahtumia 1981

BASE-hyppy Madeiralla – satumaista onnea

Vuoden 1980 tarinat alkoivat kertomuksella ensimmäisen suomalaisen hyppäämästä BASE-hypystä Yosemiteen luonnonpuistossa. Myös vuoden 1981 ensimmäisiä laskuvarjotapahtumia on BASE-hyppy Portugaliin kuuluvalla Madeiralla. Se meni ihan hyvin – *”mitä ne pojat puhui...”* – paitsi että oli mennä sikahuonosti.

Tamperelainen **Timo Saarinen**, tunnettu vähäpuheisuutensa vuoksi myös liikanimellä **”Suupaltti”**, suoritti 7.1.1981 BASE-hypyn Eira Do Serradon vuorelta Madeiralla. Hengen meno oli todella lähellä. Vuori ei ollutkaan ihan pystysuora. Vapaan pudotuksen aikana Saarisen kengät koskettivat vuorenrintettä, ja etäisyys vuoreen laskuvarjon avaushetkellä oli vain noin kymmenen metriä. Avauksen



jälkeen kova pyörteinen tuli painoi hyppääjää kohti vuorta. Pahimmillaan etäisyys vuoreen oli vain muutamia metrejä. Matkassa oli kuitenkin enemmän satumaista onnea, kuin ymmärrystä, joten Saarinen säilyi vahingoittumattomana. Laskuvarjourheiluun aiheesta jutun kirjoittanut ”vuorineuvos” **Jorma Öster** totesi jutussaan: *”Älkää missään tapauksessa hypätkö tältä vuorelta! Seuraavasta yrittäjästä tulee varmasti vainaja!”*. Ja sama viesti oli mustalla pohjalla myös englanniksi.

Vieressä Saarisen hypystä Laskuvarjourheiluun artikkelin kirjoittaneen Jorma Österin tiivistys hypyn herättämistä ajatuksista.

Tämä ei ollut Saarisen ainoa vuorihyppykokeilu, vaan hän hyppäsi myös Norjan Trollveggeniltä.

Laskuvarjourheilu 1/1981

Tampereen Laskuvarjokerho ry 1993: Tampereen Laskuvarjokerho 25 vuotta

Ilmailuliiton Viisaista Viisaimpien kokoontuminen

Suomen Ilmailuliiton kaikkein viisaimmat, SIL:n uusi hallitus; piti ensimmäisen kokouksensa oletettavasti tammi- tai helmikuussa 1981. Tarkka päivämäärä ei lymyile samassa paikassa, jossa tätä kirjoitetaan. Se jää siis tarkistamatta. Yleensä kuitenkin kokous on kuitenkin pidetty tammi- helmikuun vaihteen aikoihin. Onneksi eksakti päivämäärä ei täysi romuta tätä kirjoitusta, kunhan varsinaiset asiat sattuvat kohdalleen. Ja miksi eivät sattuisi, kun lähdeaineistoa muuten on riittävästi.

Vuoden ensimmäisen kokouksen juokseviin asioihin kuuluu keskustoimikuntien kokoonpanon vahvistaminen. Niitä oli tämän kokouksen aikana kohden kuusi: eksperimental- (harrasterakenteiset lentokoneet), lennokki-, laskuvarjourheilu-, moottorilento-, purjelento- ja tiedotuskeskustoimikunta. Kullakin keskustoimikunnalla oli työtä tukemassa ja avustamassa kolme toiminnanohjaajaa sekä liiton tiedotuspäällikkö (*Ilmailun* päätoimittaja). Lentotoiminnanohjaajalle oli nakitettu kolme keskustoimikuntaa, lennokki- ja laskuvarjourheilulle molemmille omansa sekä tiedotuskeskustoimikunnalle päätoimittaja.

LuKT:n kokoonpanoksi vuodeksi 1981 hallitus vahvisti puheenjohtajan esityksestä yhdentoista luottamusmiehen orkesterin: puheenjohtaja **Timo Nieminen** (Vaasa, valittu syyskokouksessa), varapuheenjohtaja **Hannu Laitinen** (Utti), jäsenet **Ralf Norra** (Helsinki), **Esa Huusari** (Utti), **Harri**

Toivonen (Tampere), **Veikko Korhonen** (Viiala), **Seppo Korhonen** (Kajaani), **Hannu Leskinen** (Espoo), **Maurits Kouhia** (Turku), **Rauno Härkönen** (Imatra), **Reino Suonsilta** (Helsinki). Uusia jäseniä olivat Veikko Korhonen, Leskinen ja Suonsilta. LuKT:n henkilömäärä pysyi ennallaan.

Sihteerinä jatkoi edelleen laskuvarjotoiminnanohjaaja **Eero Kausalainen**. LuKT:n kannalta tämä hallituksen kokous toi taivaalle tummia pilviä. Suomessa oli 1970-luvun vuoden lopulla alkanut syntyä riippuliitokerhoja. Harrastuksella ei ollut minkäänlaista statusta, ei sen lainmukaisuuden tai ilmailuudon valvonnankaan kannalta.

Jo vuoden 1980 aikana Ilmailuliitto oli käynyt neuvotteluja riippuliitokerhojen kanssa. Keskusteluissa todettiin, että liitolla olisi kiinnostusta ottaa uusi laji osaksi liiton harrasteilmailun lajikirjoa. Kerhot puolestaan päätyivät siihen tulokseen, että SIL voisi olla hyvä koti uudelle lajille. Asiaa selvittämään perustettiin loppuvuonna 1980 riippuliitotyöryhmä. Vaikka sillä ei ollut vielä keskustoimikunnan statusta, se toimi aivan samaan tapaan. Nähtävissä oli, että toimikunnan status vahvistettaisiin melko pian keskustoimikunnaksi. Eräiden arvioiden mukaan valmistelut saattaisivat sujua niin rivakasti, että keskustoimikunta voitaisiin vahvistaa jo kuluvan vuoden syyskokouksessa.

Tässä hallituksen kokouksessa ei siitä vielä päätetty, mutta se nähtiin todennäköisenä jatkona lajin integroinnissa osaksi Ilmailuliittoa. Hallitus teki kuitenkin yhden riippuliitotyöryhmään liittyvän päätöksen, jolla tuli olemaan vaikutuksia myös laskuvarjourheiluun: laskuvarjotoiminnanohjaaja **Eero Kausalainen** valtuutettiin oman toimensa ohella hoitamaan riippuliittoon liittyviä tehtäviä. Se tuli merkitsemään osan SIL:n alkuaan laskuvarjotoimintaan varatun kapasiteetin valumista toisaalle. Tämä kapasiteetin valuminen oli tosin alkanut jo edellisellä vuonna, koska riippuliitotyöryhmän avustaminen oli todellisuudessa alkanut jo silloin. Ja jatkui vuoteen 1987 saakka. Uudella hienolla lajilla oli tulevaisuutena huomattava työllistävä vaikutus ennen varsinaisen alan virkailijan palkkaamista. Se siitä kokopäivätoimisesta laskuvarjotoiminnan ohjaajasta ...

...Ja sitten tuli vielä se varjoliito... Toinen hieno laji, mutta sama juttu sen kanssa....



Ja tässä menee kuolemaa halveksiva laskuvarjomies varjoliitimellä kohti taivaita Räyskälässä kesällä 1983. Heti kuvanoton jälkeen hinausköysi katkesi: alastulo kovassa heilurissa asvaltelle.

Paitsi, että näihin lajeihin meni aikaa ensin asioita opiskellessa ja sitten hoitaessa, oli myös mennä henki ja terveys. Kuva: Eero Kausalainen.

Hallitus pohdiskeli tulevia arvokilpailuja ja niihin osallistumista. Kokousten esityslistalla oli pitkään pyöritelty

aihetta rotusorto. Sitä harjoittava Etelä-Afrikka oli merkittävä ilmailumaa, joka mielellään osallistui arvokilpailuihin. Ongelmana kuitenkin oli, että osallistuminen samoihin kisoihin E-A:n kanssa aiheutti suurta poliittista kuohuntaa ja käytännön ongelmia. SIL:n kohdalla se oli toteutunut konkreettisesti purjelennon MM-kilpailuissa Suomen Räyskälässä. Kisaisäntä SIL ei voinut sulkea FAI:n

jäsenmaata (E-A) pois kilpailuista, koska ne olisivat silloin menettäneet MM-kilpailun statuksen. Ki-soja varten opetusministeriöltä ennakolta haetun ja luvattun MM-kilpailujen tappiotakuun maksu oli jäädä tulematta. Silloinen opetusministeri **Kalevi Kivistö** kieltäytyi Etelä-Afrikan osanottoon vedoten maksamasta, vaikka takaus oli luvattu kirjallisesti. Liitto vetkutteli vararikon partaalla muutaman vuoden pitkämielisten tilintarkastajien suopeuden ansiosta – opetusministeriön tappiotakaus kirjattiin tuleviin (varmoinhin) saataviin. Sinnikkyys lopulta kannatti. Tasavallan hallitus vaihtui ja opetusministeriksi tuli silloisen keskustapuolueen **Marjatta Väänänen** – kuulemma sen hallituksen ainoa mies. Hän laittoi tappiotakuun maksuun ja liitto selvisi löyhästä hirrestä.

Etelä-Afrikka ja sen mahdollinen osanotto kummittelivat kuitenkin edelleen. Asian arveltiin tuovan ongelmia kuluvan vuoden purjelennon, lennokka- ja laskuvarjourheilun MM-osallistumiseen. SIL oli lähettänyt poliittisesti nimetylle Valtion urheiluneuvostolle lausuntopyynnön, jotta mahdollisten ongelmien jatkotoimista voitaisiin päättää hyvissä ajoin. Tässä kokouksessa hallitus joutui kuitenkin vain levittelemään käsiään, koska päätösten pelivälineet olivat vielä hukassa. Ongelmia tuli...

Suoranaisia laskuvarjourheilua koskettavia päätöksiä hallituksen kokouksessa oli vielä yksi: se hyväksyi neljän uuden ilmailukerhon jäsenhakemukset. Niiden mukana oli myös Rovaniemelle Oulun Laskuvarjokerhon kättilöimänä syntynyt napapiirin Laskuvarjourheilijat.

Ilmailu 2/1981

Laskuvarjourheilu 1/1981

Suomen Ilmailuliitto ry, 18.3.1981: Laskuvarjotiedote 1/81

Eero Kausalainen 19.1.2024

Oikuttelevat riippulukot – R2/R3

Otsikossa viitataan riippulukoihin. 1980-luvun urheiluvarjoissa, kuten nykyisissäkin, voidaan päävarjosta irrottautua sitä varten valjaisiin asennetun lukitusjärjestelmän ansiosta. Koska hyppääjä päävarjon avauksen jälkeen roikkuu taivaalla näiden lukkojen varassa, niitä voisi varmaan ihan hyvin kutsua riippulukoiksi. Koska kuitenkin päävarjon irrotusjärjestelmäksi on jo aikojen kuluessa vakiintunut sana ”olkalukot”, käytetään sitä tässäkin tarinassa tästä eteenpäin.

Vuoden 1981 ensimmäisessä *Laskuvarjourheilussa* kerrottiin englantilaisen lehtijutun (*Sport Parachutist 4/80*) perusteella ns. tarraolkalukoissa (R2) todetuista ongelmista. Lukot oli ilmeisesti tehty modernisoimalla entisiä 1½-shot olkalukoista siten, että järjestelmä suljettiin metallisen suojakannen sijasta tarralla. Suunnittelun perusteena oli ollut ajatus, että avatun 1½- tai 1-shotin olkalukon kansi jää avauksen ja kantohihnojen irtoamisen jälkeen auki, jolloin pää- tai varavarjon punos tai muu osa saattaa takertua siihen ja aiheuttaa vajaatoiminnan. Kantohihnan alapäässä oleva metalli-



osa oli suunnilleen sama, kuin kokometallisissa olkalukoissa, mutta se lukittiin paikalleen tarran avulla. Olkalukkoja oli kahta mallia, ensimmäinen oli R2 ja sen kehittyneempi versio R3. Lukon luistin sulkemiseen käytetyn tarraosion vuoksi lukkoja kutsuttiin myös tarraolkalukoiksi.

Kuvassa suomalaisen hyppääjän tarraolkalukot, luultavasti keväällä 1981. Hyppääjä näyttää käyttävän kumilenkkejä varmistamaan tarrakiinnitystä. Kuva: Matti Loiske via Antti Kausalainen.

Parachutistin tarinassa kerrottujen ongelmien perusteella arveltiin, että tarran kiinnityksessä oli ehkä käytetty vääränlaista metallia: alumiininiitit saattoivat kulua ja irrottaa luistin, jonka seurauksena olkalukko saattoi avautua itsestään laukaisun yhteydessä. Toisena kalustotyyppiin liittyvänä ongelma- vaihtoehtona saattoi olla, että se ei avautunut lainkaan, estäen kuvun irrotuksen toisesta olkalukosta.

Laskuvarjourheilun turvallisuusjutussa kerrottiin tapauksesta, jossa R2 jäi jumiin, estäen kuvun toisen puolen kantohihnojen vapauttamisen. Artikkelissa esiteltiin ongelmaa ja kerrottiin korjaavista toimenpiteistä.

Suomessa lienee ollut enintään joitakin kymmeniä – mahdollisesti vähemmän – tällaisia tarralukko-hirvityksiä – ostohetkellä tietenkin ”...uusinta uutta ja markkinoiden turvallisin...”. Malmilla ja muualakin sellaisia muistetaan nähdyn. Edellä oleva valokuva on otettu Utissa. R2/R3 ”riippulukoista” selvittiin lopulta helposti. Ne katosivat nopeasti laskuvarjohistorian hämärään: niitä ehti olla käytössä vain vähän. Tiedossa ei ole, että näistä olisi aiheutunut merkittäviä vaaratilanteita Suomessa. Kaikkiaan valmistajien käyttöön ottamat 3-rengasolkalukot korvasivat nopeasti nämä välivaiheeksi jääneet tarraolkalukot.

Vaikka R2/R3 olkalukot jäivät Suomen laskuvarjohistoriassa vain alaviitteeksi, ne olivat osa niitä nopeasti kasvavan laskuvarjovarustetarjonnan tuomia ongelmia ja haasteita, joiden parissa laskuvarjokeskustoimikunta tuli yhä enenevässä määrin painimaan tällä vuosikymmenellä. Tämä oli haasteista helpoimpia osin siksi, että aika ja varustekehitys – 3-rengasolkalukkojen tulo kaikkiin uusiin varusteisiin - hoiti asian luonnollisen poistuman kautta ilman, että LuKT:n piirissä olisi tarvinnut ryhtyä suurisuuntaisiin korjaaviin toimenpiteisiin.

Ongelmaan liittyvä erinomainen asia oli, että lähes jokaisen hyppääjän tavoittanut *Laskuvarjourheilu*-lehti vei asian kaikkien tietoon, kotiin saakka...

Laskuvarjourheilu 1/1981

Eero Kausalainen 20.4.2024

Dan Poynter 1972: The Parachute Manual, A Technical Treatise on the Parachute

Aerodium: tuulitunneli hyppykäyttöön - Kanadassa

Laskuvarjourheilun vuoden 1981 ykkösnumerossa kerrottiin Kanadassa olevasta tuulitunnelista Aerodiumista, jossa oli mahdollista harjoitella vapaata pudotusta. Kanadan tunneli ei toki ollut ensimmäinen, josta Suomessa kuultiin. Tietävästi ei kukaan ollut vielä päässyt kokeilemaan sellaista, ei Kanadassa eikä USA:ssa, ei myöskään Neuvostoliitossa, jossa kuulemma sielläkin oli vastaava laite.

Kanadan tuulitunnelissa kerrottiin olleen leveyttä noin 6 metriä ja korkeutta oli noin 7,5 metriä. Voimalaitteena käytettiin DC-3:n moottoria, josta löytyi 450 hevosvoimaa. Tällä teholla saatiin artikkelin mukaan noin 135 km/h ilmanopeus, joskin artikkelissa arveltiin ilmanopeuden voivan kasvaa merkittävästikin, kunhan lopulliset moottori- ja potkuriasetukset löytyvät.

Tuulitunneleilla tuli olemaan valtava merkitys laskuvarjourheilun vapaapudotuslajien kehityksessä, sekä relatiivissa että erityisesti vapaalennossa. Kanadan laitteella ei vielä voinut sen heikkotehoisuuden vuoksi olla kovin mullistavaa vaikutusta vapapudotuksen harjoitteluun, mutta sen avulla epäilemättä tultiin saamaan alalta paljon kokemusta, joiden pohjalta nykyiset laitteet ovat vuosikymmenien varrella kehittyneet.

Laskuvarjourheilun juttuun liittynyt kuva esitti hyppääjää, jolla oli hyvin suuri hyppyasu, jollaisilla myös Suomessa hypättiin relatiivista 1970- ja 1980-luvun taitteessa. Väljä hyppyasu ei mahdollista tarkkaa vapaapudotuslentämistä ja nopeuden säätöä. Jäljempänä on kymmenisen vuotta

myöhemmin Australian Queenslandissa otettu valokuva. Australiassa asunut Suomessakin menestynyt hyppyyhemmo, kuopiolaistaustainen **Reijo ”Reko” Korpinen** ja lajitoveri, alkuaan Porin kasvatti **Viljo Kaija**, pääsivät kokeilemaan laitetta. Kuvasta voi päätellä, että tehoa on sielläkin niukanlaisesti, koska tarvitaan ”valtavat kuteet” – paljon suuremmat, kuin Aerodiumissa kuvatussa hyppyasussa - ennen kuin hyppääjä nousee siivilleen. Jostain piti kuitenkin aloittaa ja jonkun piti maksaa oppirahat, ennen kuin on päästy nykyisen kaltaisiin laitteisiin

Tätä kirjoitettaessa (tammikuu 2024) Suomessa on kaksi tuulitunnelia, vanhempi Pyhtäällä (Aeronautica Arena, 2013 alkaen) ja tuorempi 2018 alkaen kauppakeskus Redissä (Fööni) Helsingissä. Föönissä käytetty moottoriteho on monikertainen Kanadan varhaisvempelleeseen verrattuna: 1 200 kilowattia. Suurimmaksi mahdolliseksi ilmanopeudeksi ilmoitetaan 300 km/h. Meitä Föönissä tai Pyhtäällä käyneitä Australian kuva saattaa naurattaa...



Tuulitunneli Queenslandissa Australiassa talvella 1992. Kuva kertoo tuulitunnelien alkuvaiheista. Samanlaisia kuvia varmaan saattoi ottaa muissakin varhaisissa tuulitunneleissa. Myös Laskuvarjourheilun jutussa kanadalaisella hyppääjällä oli yllään nykyisen mittapuun mukaan ”laajakangashaalari”, ei tosin yhtä muhkea kuin yllä olevassa Australian kuvassa. Kuva: Viljo Kaija

Laskuvarjourheilu 1/1981

http://www.lentoposti.fi/uutiset/lentotehdas_tuo_tuulitunnelilent_misen_helsingin_keskustaan_f_ni_avautuu_20_syyskuuta
<https://yle.fi/a/3-12049434>

FXC 12 000 - uusi varolaukaisin hyväksytty

Venäläistä alkuperää olleille, päävarjoissa käytettäville KAP-3 laukaisimille oli etsitty modernimpaa, varavarjoon asennettavaa vaihtoehtoa, kuten aikaisemmin näissä tarinoissa on kerrottu. Ensimmäinen uusia laitteita hankkinut kerho oli Suomen Laskuvarjokerho. Laitteet oli hankittu jo vuoden 1980 lopulla, mutta määräysten mukaan laitteelle oli saatava ilmailuviranomaisen hyväksyntä.

Ilmailuhallitus hyväksyi 25.2.1981 varavarjoon asennettavan FXC 12 000 varolaukaisimen käyttäväksi SLK ry:ssä.



Vaikka hyväksyntä koski vain ensimmäisen hakemuksen esittäjää SLK:ta, laitteet otettiin sen jälkeen käyttöön vähitellen koko maassa ja myös hyväksyttiin myös yleisesti kaikkien kerhojen käyttöön. Käyttönoton myötä hävisivät siihen saakka oppilaiden ensimmäisillä itselaukaisuhypyillä pakollisina päävarjoissa käytetyt venäläisvalmisteiset kello- ja aneroidikoneiston avulla toimineet KAP 3 ja sen uudempi versio P-PKU. Uusi laukaisintyyppi tuli käyttöön itselaukaisujen lisäksi myös pakkolaukaisuhypyillä.



FXC 12 000 varolaukaisimen varsinainen koneisto on ylemmässä kuvassa näkyvän kuvan suurin yksikkö, noin 2 x 10 x 15 cm kokoinen rasia, joka sijoitettiin varavarjon repun sisään sen pohjalle. Sen oikealla puolella näkyy suojaputken sisällä oleva laukaisuvaijeri, jonka päässä oleva lenkki kiinnitettiin varavarjon laukaisuvaijerin sokan juureen. Koneistosta johti ilmaletku kuvassa alimpana olevaan laitteen säätöosaan. Kuva: via Laskuvarjourheilu.

Alakuvassa näkyy laitteen säätöosa, jolla säädetään haluttu laukaisukorkeus ja jolla voidaan kytkeä laite päälle tai pois. Käyttökytin ("JUMP") tai pois päältä ("OFF") on kuvan oikeassa reunassa. Korkeuden asetusruuvi on säätöosan alareunassa näkyvässä ulokkeessa. Asetuskorkeus näkyy kuvassa näkyvässä asteikko-osassa. Kuva: Eero Kausalainen/Suomen Ilmailuliitto ry.

FXC-laukaisimeen siirtyminen kesti Suomessa useita vuosia. Esimerkiksi Vaasassa otettiin ensimmäiset laitteet käyttöön 1982. Tampereen Laskuvarjokerho luopui KAP 3:ista vuonna 1983, jolloin ne poistettiin käytöstä ja kerho otti käyttöön ensimmäiset kaksi FXC 12 000 laukaisinta.

FXC 12 000 laukaisin pelasti varmuudella useita ihmishenkiä. Siihen liittyi kuitenkin joitakin epävarmuustekijöitä, jonka vuoksi siitä ei koskaan tullut kokeneiden hyppääjien käyttämää laukaisinta. Laite laukesi varmasti silloin, kuin pitikin, mutta siinä oli ongelma, joka ei ollut merkittävä yksin hyppääville oppilaille, mutta joka saattoi kokeneille hyppääjille aiheuttaa vakavan vaaratilanteen: se laukesi joskus ennen aikojaan, mikä esimerkiksi keskellä vapaapudotusmuodostelmaa olisi saattanut olla vaarallista.

Laite toimi siten, että jos vajoamisnopeus oli ennen hyppylennolle lähtöä säädetyssä asetuskorkeudessa (yleensä 1 000 tai 1 500 jalkaa - 300 tai 450 m) suurempi, kuin 10–15 metriä sekunnissa, se laukaisi varavarjon sen laukaisuvaijerista vetämällä. Kap-3 laukaisin laukesi oppilaskäytössä aina asetuskorkeudessa, jonka vuoksi sitä ei asennettu varavarjoon.

SIL:n hakemus 17.1.1981, Ilmailuhallituksen hyväksymiskirje Dn:o 29/64/81, 25.2.1981

Suomen Ilmailuliitto ry, 18.3.1981: Laskuvarjotiedote 1/81

Tampereen Laskuvarjokerho ry 1993: Tampereen Laskuvarjokerho 25 vuotta

Timo Nieminen 2015: Hyvällä tuulella, Vaasan Laskuvarjokehon historia vuosilta 1969–2014

Laskuvarjourheilu 4/1981

Suomen Laskuvarjokerho ry: Toimintakertomus 1980

Suomen Ilmailuliitto ry, Laskuvarjo-ohjeisto 4.9.1983, Ohje 20.2: Barometrilaukaisimen käyttöohje

Eero Kausalainen 21.1.2024

Laskuvarjokouluttajat Suomessa 1981

Suomessa oli SIL:n *Ilmailussa* julkaistujen tietojen mukaan 13 laskuvarjokoulutusta antavaa kerhoa, jotka antoivat laskuvarjohyppääjien perus- ja jatkokoulutusta. Taulukossa esiteltyjen lisäksi laskuvarjokoulutusta antoi myös luettelosta puuttuva SIL, jonka antama koulutus tapahtui muodollisesti ja käytännön järjestelyjen vuoksi Suomen Urheiluilmailuopistossa Räyskälässä. Sitä ei luettelossa mainittu ehkä siksi, että opiston koulutus kohdentui ainoastaan muutamaan jo entuudestaan ilmailussa mukana olevaan erityisryhmään, ei siis ilmailua aloitteleville. Opistossa järjestettiin SIL:n hyppymestarikurssit, tarpeen mukaan, 1–2 kurssia vuodessa, ja lähinnä purjelentokerhojen tarpeita varten suunniteltu pelastusvarjojen pakkauskurssi.



Ilmailun maaliskuun koulutusnumeron mukaan Suomessa oli keväällä 1981 kolmetoista laskuvarjokoulutusta antavaa kerhoa. Alkeiskurssien hinnat vaihtelivat 500 markasta (Kajaani 3 hyppyä, Vaasa ja Pori, 2 hyppyä) 900 markkaan (SLK, 6 hyppyä). Keskimääräinen kurssin hinta oli noin 650 markkaa ja kurssimaksuun kuului keskimäärin kolme hyppyä. Pakkolaukaisuhyppyjen hinnat vaihtelivat välillä 20–35 markkaa, keskimäärin noin 30 mk. Kalleimmat pakkolaukaisuhypyt sai hypätä Helsingissä (SLK, 35 mk) ja halvimmalla pääsi Utissa (20 mk).

Alkeiskoulutusta laskuvarjokerhojen uusimmassa tulokkaassa Rovaniemellä. Napapiirin Laskuvarjourheilijoiden kouluttaja, ex. laskuvarjojääkäri Mikko Hyppönen antaa maahantulokoulutusta tuntemattomalle oppilaalle syyskuussa 1980. Kuva: via Mikko Hyppönen.

Kerhojen yleisimmät hyppykoneet olivat Cessnat 172 tai 172 FR (Rocket) ja Cessna 182. Lisäksi oli vakituksessa hyppykäytössä yksi Cessna 170, yksi Cessna 175, yksi Cessna 185 ja yksi Cessna 206 U. Ärjympiä pelejä olivat Oulun Laskuvarjokerhon Cessna T207 ja SLK:n Turbo Porter. Näiden lisäksi

saattoi kerhojen käytössä olla satunnaisesti muitakin konetyyppejä, mutta niillä ei ollut merkitystä alkeiskurssien kannalta.

Numeronikkareita varten löytyy ohessa tilastokeskuksen rahanarvomuuntimen avulla vuoden 1981 hintoja muutettuna vuoden 2023 hinnoiksi:

- alkeiskurssi maksoi keskimäärin 344 €
- kallein alkeiskurssi maksoi 477 ja halvin 265 €
- pakkolaukaisuhyppe maksoi keskimäärin 21 €

Ilmailu 3/81

<https://www.stat.fi>tup>laskurit>

Eero Kausalainen 22.1.2024

Nordic Coordination Meeting, Göteborg

Vuotuinen pohjoismainen laskuvarjokokous järjestettiin tällä kertaa Ruotsin laskuvarjoliiton SFF:n isännöimänä. Kokouspaikka oli Göteborg ja -aika 28.2.1981. Osanottajia oli kaikkiaan 15 henkilöä muista Pohjoismaista, paitsi ei Islannista. Islannin liitto alkoi osallistua näihin kokouksiin ja yleensä pohjoismaiseen yhteistyöhön vasta 1980-luvun puolivälin aikoihin. Suomesta Göteborgin kokoukseen osallistuivat LuKT:n jäsen, *Laskuvarjourheilun* päätoimittaja **Reino ”Reiska” Suonsilta** ja sihteeri **Eero Kausalainen**.

Kokousta oli edeltänyt kirjeenvaihto, jossa SIL oli 4.2.1981 päivätyssä kirjeessään arvellut olevan tarvetta kehittää pohjoismaista yhteistyötä. LuKT:n sihteerin allekirjoittamassa ja Pohjoismaiden laskuvarjoliitoille sekä Pohjoismaiden ilmailuliittojen yhteistyöelimelle ANA:lle (Association of Nordic Aeroclubs) osoitetussa kirjeessä esitettiin, että *”...The Nordic co-operation in the field of parachuting has not been perfect in past few years...”* Siis jotenkin niin, että pohjoismainen laskuvarjojyhteistyö ei ole ollut aivan priimaa viimeisten vuosien aikana.

Kirjeessä esitettiin ongelmiksi kokousten huono ennakovalmistelu, sekä kokoukselle tehtävien esitysten, mutta myös kokousosanottajien kokousaineistoon tutustumisen osalta. Myös kokousten toteutuksessa on ollut ongelmia: aina ei ole tiedetty mitä päätettiin tai päätöksenteko on jäänyt keskeneräiseksi. Tällaisista on ollut esimerkkejä, kun jälkikäteen on tulkittu kokouksessa sovitut asioita eri tavalla. Osa edellä esitetyistä ongelmista saattoi SIL:n kirjeen mukaan johtua myös eri Pohjoismaissa vallitsevista erilaisista käsityksistä siitä, mikä on tämän koordinaatiokokouksen rooli ja onko se ylipäättään päätösvaltainen. LuKT:n sihteeri laati myöhemmin 28.2.1981 päivätyssä ehdotuksen kokousten ja muunkin yhteistyön työohjeeksi: *”Guidelines for the Nordic co-operation in parachuting”*. Pohjoismaiden ilmailuliitoilla oli erityinen yhteistyöelin, jolla oli jo olemassa yhteistyöohje *”Working Rules for ANA Sub-Committees”* (1981-01-16). Suomen esitys oli kuitenkin oleellisesti ANA:n ohjetta yksityiskohtaisempi.

Kukaan Pohjoismaiden edustajista, ei myöskään Suomen edustajista, ollut ilmeisesti kuullutkaan ANA:n dokumentista. Suomen ehdotuksen laatinut Historiaheppukin kuuli ensimmäisen kerran asiasta kaikesta kaiken tietävältä esimieheltään toiminnanjohtaja **Jaakko Kaskialta** vasta esitystä laatiessaan.

Göteborgin pohjoismainen kokous ilmeisesti tunnisti Suomesta tulleen kritiikin aiheelliseksi, koska esitys hyväksyttiin vain vähäisin muutoksin ohjenuoraksi sekä tuleville vuotuisille koordinaatiokokouksille, että muille yhteistä sopimista edellyttävillä asioilla. Pohjoismaisten kokousten esityslistamallissa esitettiin seuraavia otsikoita ja aiheita:

- Pohjoismaisen yhteistyön tavoitteet. Sellaisiksi todettiin pohjoismaisten laskuvarjohyppääjien ystävyyden ja laskuvarjo-organisaatioiden ystävyyden lujittaminen sekä laskuvarjourheilun kehittäminen sen kaikilla alueilla.
- Pohjoismaisen yhteistyön muodot
 - o koordinaatiokokoukset
 - o pohjoismaiset kilpailut



- pohjoismainen onnettomuus- ja vaaratilannetilastointi
- tiedonvaihto Pohjoismaiden välillä
- pohjoismaiset ennätykset
- yhteiset projektit
- palkitsemiset

Kutakin otsikkoa vastasi siihen liittyvä toimintaohje.

Kokouksessa käsiteltiin edellä esiteltyjen ohjeiden jälkeen informaation vaihtoa osanottajamaiden välillä. Vaikka tiedot ovat jo hieman vanhentuneet, voi olla kiinnostavaa vertailla Suomea vs. muut Pohjoismaat A. D. 1981. Hyppymääriä (arvioita): Suomi 23 500, Ruotsi 31 509, Tanska 20 000, Norja ei ilmoittanut hyppymääriään.

Norjalaiset kertoivat, että hypyt Trollveggeniltä voivat aiheuttaa vakavia ongelmia heidän hyppykerhoilleen. Hyppypaikat ovat yleensä sotilaskentillä ja armeijan pelastushelikopterit ovat joutuneet suorittamaan vaarallisia pelastustehtäviä pelastaessaan vuorelta hypätessään loukkaantuneita hyppääjiä. Kokouksessa todettiin yhteisesti, että BASE-hypyt eivät ole laskuvarjourheilua, eikä **Carl Boenishin** tätä koskevaa esitystä ei pidetä vakavasti otettavana dokumenttina.

Norjan edustajat kertoivat satsanneensa tietokoneohjelmaan, jota tullaan käyttämään pohjoismaisia vaaratilanteita käsiteltäessä. Suomen osalta lomakkeeseen oli tarpeen lisätä englanninkielinen teksti. Ongelma kuitenkin oli vaaratilanteen sanallinen kuvaus, joka oli usein tarpeen vaaratilanteen luonteen ymmärtämiseksi. Se ei kuitenkaan ratkennut tässä kokouksessa.

Norjan edustaja **Bernard D. Lyng** toi esille erään pitkään jatkuneen tapahtuman, joka on merkittävä osa pohjoismaista yhteistyötä, vaikkakin se on syntynyt ja sitä on toteuttanut yksittäinen kerho, ilman liittojen tukea ja/tai myötävaikutusta. Yksittäinen kerho oli Uumajan laskuvarjokerho UFK, joka oli järjestänyt kymmenen vuotta hienoja, epämuodollisia kilpailuja, joissa on enimmillään ollut 100 osanottajaa ja 16 kerhoa (7 Ruotsista, 7 Norjasta ja 2 Suomesta). Kilpailuihin mainittiin myös osallistuneen viisi ”Pohjoismaiden LuKT:ien” puheenjohtajaa: **Timo Nieminen, Göran Lilja, Tor Gundersen, Torolf Paulshus** ja Bernard D. Lyng. Kokous myönsi arvostuksen osoituksena kerholle tunnustuspalkinnon, jonka vastaanotti paikalla Ruotsin delegaatiossa ollut UFK:n edustaja **Olof Graan**.

Muilta osin kokous eteni totuttuja latuja. Sovittiin tulevista PM-kilpailuista ja niihin liittyvistä yksityiskohdista ja Pohjoismaiden ennätyksistä. Niiden kirjanpito ja hallinnointi jätettiin Tanskan laskuvarjoliitolle, joka kuitenkin tarvitsee sitä varten päivitetyn listan muiden Pohjoismaiden hyväksymistä kansallisista ennätyksistä.

Suomen Ilmailuliitto ry, kirje pohjoismaiden laskuvarjoliitoille ja ANA:lle 4.2.1981

Svenska Fallskärmsförbundet, Minutes of the meeting 19.3.1981: Nordic Coordination Meeting, Göteborg, Sweden, Febr. 28. 1981

The Finnish Aeronautical Association, draft 28.2.1981: Guidelines for the Nordic co-operation in parachuting

Pohjoismainen Para-Ski PM/SM-81 - Utti

Suomen vuoro oli järjestää Para-Ski PM-kilpailu. PM-kisassa oli lajina ainoastaan pohjoismainen Para-Ski, joka oli yhdistetty kilpailu alalajeinaan tarkkuushypyt laskuvarjolla ja murtomaakuljenta suksilla. Kilpailut järjestettiin Utissa, ULK:n isännöimänä 13.-15.3.1981. Vuoden 1981 erikoisuus oli, että Para-Ski-SM-kisoja ei ollut ennen PM-kilpailuja. PM-kilpailut olivat yhdistetyt SM- ja PM-kilpailut.

Siitä seurasi kilpailun ensimmäinen ongelma. Koska Suomessa ei ollut valintakilpailua, joukkue valittiin edellisen vuoden tulosten perusteella. Suomen ykkösjoukkueeseen nimettiin **Matti Heino, Tatu Soini** ja **Risto Käyhkö**. Kakkosjoukkueeseen nimettiin veljekset **Jukka** ja **Hannu Ilves** sekä **Esa Huusari**. Joukkueen valintaan liittyi toinenkin ongelma. Säännöissä, eikä noin kuukautta ennen

pidetyn pohjoismaisen kokouksen pöytäkirjassa mainittu joukkueiden lukumäärää. LuKT:n käsityksen mukaan joukkueiden määrällä ei ollut mitään rajaa. Päätös ei välttämättä ollut aivan loppuun saakka harkittu. Kilpailuista *Laskuvarjourheiluun* (2/1981) artikkelin kirjoittanut **Antti Kausalainen** kuvasi tilannetta kirjoituksessaan:

”...Sääntöjen mukaan kuitenkin kisojen yhtenä tarkoituksena on lujittaa ystävyyttä ja kanssakäymistä Pohjoismaiden välillä. Siihen ei varmaankaan pyritä silloin, jos isäntämaa asettaa 8 joukkuetta, kun vierailta tulee yhteensä vain yksi. Niinpä oltiin kohteliaita isäntiä ja asetettiin vain kaksi joukkuetta...”



Para-Ski PM- ja SM-kilpailun osanottajia ja toimihenkilöitä vilpoisessa säässä tuulen rauhoittumista odottelemassa. Seisomassa vasemmalta tuntematon, ylituomari Eero Kausalainen, Jari Mäkinen, Asko Karjula (myöhemmin Kaamos), Antti Kausalainen ja kolme tuntematonta. Kuva: via Utin Laskuvarjokerho.

Kuten edeltä ilmenee, kisaan oli saapunut muista Pohjoismaista vain yksi joukkue. Se tuli Ruotsista mukanaan yksi tuomari. Lisäksi oli Norjasta saapunut yksi ”irtokilpailija”. Kilpailun ylituomari oli **Eero Kausalainen**.

Utin Laskuvarjokerhon erinomainen maine kisajärjestäjänä oli saada kolauksen tässä kilpailussa. Kisan järjestämistä haittasi laskuvarjokerhon parakin rakennusprojekti. Huono sää onneksi auttoi järjestäjää siten, että kisaorganisaatio saatiin toimintavalmiiksi siinä vaiheessa, kun sää petraantui kisakuntoon.

Kilpailut saatiin lopulta toteutettua hyvin, hiihtolajien lisäksi hypättiin täydet neljä hyppykierrosta. Siitä huolimatta kirjailija A. Kausalainen kritisoi kirjoituksessaan PM-kilpailun mielekkyyttä tällä tavalla

toteutettuna. Osanottajakato muista Pohjoismaista oli tietysti pahin asia. Tynkäkisalla ei ole arvoa. Kisojen kehittämisajatuksina esitettiin pohjoismaisen ja Alppi-Para-Skin järjestämistä yhtä aikaa paikassa, jossa kaikki lajit olisi mahdollista järjestää ja jolloin saataisiin enemmän osanottajia. Esitettiin myös ajatuksia hyppyjen toteuttamisesta joukkuehyppynä kerhojoukkuein. Myös hiihdon osalta esitettiin ajatuksia: entäpä jos vetäistäisiin murtomaahiihto kerhojen välisenä viestihiihtona...

PM-tuloksia, joista myös käy ilmi SM-kilpailun paremmuus:

HYPPY PIST.		
1. Soini T.	S	0.42 1
2. Huusari E.	S	1.92 4
3. Heino M.	S	2.74 9
4. Ekholm G.	R	4.19 16
5. Käyhkö R.	S	6.46 25
6. Tingnert	R	7.03 36
7. Ives H.	S	8.60 49
8. Hestmann G.	N	9.39 64
9. Ives J.	S	14.36 81
10. Höök	R	17.26 100

HYPPY PIST.		INDIVIDUAL PIST.	
1. Heino M	28.31 1	1. Heino M.	10
2. Ives J.	29.05 4	2. Soini T.	17
3. Ives H.	29.48 9	3. Käyhkö R.	50
4. Soini T.	30.51 16	4. Ives H.	58
5. Käyhkö R.	31.15 25	5. Huusari E.	68
6. Tingnert	R 32.29 36	6. Tingnert	R 72
7. Hestmann	N 32.35 49	7. Ives J.	85
8. Huusari	32.48 64	8. Hestmann G.	N 113
9. Höök	R 33.23 81	9. Ekholm G.	R 116
10. Ekholm	R 36.00 100	10. Höök	R 181

PM YHDISTETTYT JOUKKUETULOKSET

FIN I	HYPPY	HIIHTO	HYPPYPIST. 1
Heino M.	2.74	28.31	9.62
Soini T.	0.42	30.51	
Käyhkö R.	6.46	31.15	
		1.30.37	
HIIHTOPIST. 1			
FIN II			
Ives H.	8.60	29.48	
Ives J.	14.36	29.05	
Huusari E.	1.92	32.48	
		1.31.41	
HIIHTOPIST. 4			
SVE			
Höök	17.26	33.23	
Ekholm	4.19	36.00	
Tingnert	7.03	32.29	
		1.41.52	
HIIHTOPIST. 9			

Laskuvarjourheilu 2/1981

Svenska Fallskärmsförbundet, Minutes of the meeting 19.3.1981: Nordic Coordination Meeting, Göteborg, Sweden, Febr. 28. 1981

Suomen Ilmailuliitto ry, 18.3.1981: Laskuvarjotiedote 1/81

The Finnish Aeronautical Association 15th March 1981: The Nordic Championships in Utti, Official Results

Eero Kausalainen 23.1.2024

Suomen laskuvarjoennätyksiä 1981

Pohjoismaisessa laskuvarjokokouksessa helmikuun lopulla sovittiin pohjoismaisesta ennätysrekisteristä, jota ylläpitää Tanskan laskuvarjoliitto DFU. Tanskaan kokouksen jälkeen toimitettiin lista Suomen ennätysistä. Kun muut Pohjoismaat toimittivat vastaavat listat Tanskaan, he niiden perusteella määrittivät pohjoismaiset ennätykset: parhaasta pohjoismaassa kansallisesti hyväksytystä ennätyksestä tuli automaattisesti pohjoismainen ennätys. Suomen ennätysluettelo oli maaliskuussa 1981 tämän näköinen:



Henkilökohtainen tarkkuus:

Käsimittaus: Tapio Satamo	1978	11 x 0,00 + 0,20 m
Sähköpläkä: Olavi Kilpinen	1979	10 x 0,00 + 10,00 m

Joukkuetarkkuus:

Käsimittaus: Laskuvarjojääkärikoulu I	1978	1 x 0,00 + 0,40 m
Hannu Laitinen, Olavi Kilpinen, Kalle Savolahti, Tatu Soini		
Sähköpläkä: Laskuvarjojääkärikoulu I	1980	1 x 0,00 + 0,03 m
Tatu Soini, Olavi Kilpinen, Jarmo Laamanen, Kalle Savolahti		

Taitohyppy:

Olavi Kilpinen	1980	7,12 sekuntia
----------------	------	---------------

10-henkilön nopeustähti:

Sorsat	1975	24,12 sekuntia
--------	------	----------------

Leiman, Belik, Jompero, Ylinen, Puhakka, Toivonen, Side, Sailavuo, Taskinen, Kuusisto

Suurin muodostelma:

Sorsat	1975	10-tähti
--------	------	----------

Leiman, Belik, Jompero, Ylinen, Puhakka, Toivonen, Side, Sailavuo, Taskinen, Kuusisto

Pisin sekvenssi:

Shy and Pleasant	1979	6 muodostelmaa
------------------	------	----------------

Markku Heilimo, Matti Veikkola, Ilari Degerlund, Esa Mikkonen

Edellä luetellut ennätykset on tehty suoritusten osalta FAI:n sääntökirjan Sporting Coden (Section 5) ME-sääntöjen mukaisesti, mutta siellä esitettyä vaatimusta ennätystä valvoneille tuomareille on kansallisissa säännöissä lievennetty. Maailmanennätys voidaan hyväksyä vain, jos kaikki sitä tuominneet ovat FAI-tuomareita. Suomen ja muiden Pohjoismaiden ennätys­säännössä edellytettiin, että vähintään yhden tuomarin on oltava FAI-tuomari, muilla riittää kansallisen tuomarin valtuutus. Viimeksi mainittu periaate hyväksyttiin pohjoismaisessa laskuvarjokokouksessa helmikuussa 1981.

Näihin aikoihin SIL teetti laskuvarjourheilua varten erityisen ennätysmitalin, jota alettiin jakaa Ilmailuliiton vuosikokouksissa 1980-luvun alkupuolelta alkaen kaikille virallisesti hyväksytyyn ennätyksiin osallistuneille. Liitto jakoi vastaavia mitaleita muille liiton toiminnan piiriin kuuluneille lajeille.

Laskuvarjourheilijoille valmistettiin 1980-luvulla SIL:n lajikohtainen Suomenennätysmitali. Muilla liiton harrastelajeilla olivat vastaavat lajikohtaiset mitalit. Kuva: Jari Lehti/Suomen Ilmailuliitto ry.



Virallisten ennätysten lisäksi Ilmailuliiton 18.3.1981 päivätyssä ennätysluettelossa mainittiin epävirallinen Suomen ja Pohjoismaiden korkeusennätys: **Tuomo ”Tomi” Aaltosen** hyppy 9 190 metrin korkeudesta vuonna 1968.

FAI:n sääntöjen mukaan ennätys­suoritus oli määräysten mukaisen hypyn (esim. laskuvarjon avauskorkeus) vapaapudotuksen pituus metreinä. Aaltosen hypyn vapaapudotus lienee ollut 8 400–8 500 metriä. Tarkkaa lukua ei tiedetä, koska korkeutta mitannut barometri oli lentokoneessa ja kertoi vain hyppääjän lähtökorkeuden.

Aaltosen hyppyyn liittyvänä pienenä historiallisena rönsynä ja kertauksena, vaikka asia ei suoraan ennätysluetteloon liitykään: hyppykone oli Finnmap Oy:n omistama ja kartoituskuvaukseen käytetty Pilatus Porter OH-POA, jonka Suomen Laskuvarjokerho hankki hyppykoneekseen viisi vuotta Aaltosen hypyn jälkeen.

Svenska Fallskärmsförbundet, Minutes of the meeting 19.3.1981: Nordic Coordination Meeting, Göteborg, Sweden, Febr. 28. 1981
Suomen Ilmailuliitto ry 18.3.1981. Laskuvarjohypyjen Suomen ennätykset
Suomen Laskuvarjokerho ry. 1985: ”25”, Suomen Laskuvarjokerho ry, The Parachuting Club of Finland
Fédération Aéronautique Internationale: Sporting Code, Section 5; Regulations for Sport Parachuting; Class G; 1981

9th Para-Ski World Cup, Les Saisies

Maaliskuun jälkipuoliskolla 1981 Ranska järjesti yhdeksännen Para-Ski World Cup -kilpailun. Tapah-
tumapaikka oli Les Saisies'in kylässä, Ranskan Alpeilla, lähellä Mont Blancin huippua. Mukana oli
18 joukkuetta ja 54 kilpailijaa. Kuinka Suomen joukkue valittiin, ei ole tiedossa, koska SIL:n arkis-
toista ei ole vuoden 1981 pöytäkirjoja löytynyt. Luonteva mahdollinen karsintakilpailu olisi ollut alp-
pilajien Para-SM-kilpailu, mutta se järjestettiin vasta Maailmancupin jälkeen. Para-Ski joukkueisiin
ei kuitenkaan ole koskaan ollut tunkua. Sellaisia kelpo tarkkuushyppääjiä, jotka millään järjellisellä
tasolla voisivat laskea suurissa kansainväliset vaatimukset täyttävissä rinteissä, ei ollut paria koural-
lista enempää. Yleensä kisaan lähtivät ne, jotka halusivat ja jotka pystyivät itse järjestämään rahoi-
tuksen. LuKT yleensä "siunasi" kilpailusta kiinnostuneiden esittämän nimilistan sellaisenaan. Näistä
joukkuepaikoista ja/tai niihin valliinnoista ei ollut kiistaa. SIL:n tukeakaan ei tälle, tässä vaiheessa
marginaaliseksi katsotulle lajille riittänyt. Tämä joukkue, kuten aina muutkin, maksoivat omistaan tai
hankkivat sponsoreita. Tälle matkalle joukkue oli onnistunut hankkimaan tukea yhdeltätoista yrityk-
seltä.

Suomea edustivat kilpailijoina **Rauno Härkönen** (IIK), **Olavi Kilpinen** (ULK/LJK) ja **Veikko Korho-
nen** (TamLK). Lisäksi oli mukana joukkueenjohtajana tamperelaisyhyppääjä **Pia Harmainen**.

Kilpailulajeina olivat suurpujottelu, jossa oli karsintalasku ja kaksi kilpailulaskua. Hyppykierroksia oli
kuusi. Kolme hyppyä tehtiin tavanomaisella maalialueelle tasamaalla ja kolme rinteeseen valmistel-
lulle maalialueelle.

Rinne osoittautui suomalaiskilpailijoiden mielestä odotettua vaativammaksi. Rinne oli kova ja jäinen
ja se oli pituutensa vuoksi sääntöjen vastainen. *Laskuvarjourheilussa* kilpailumatkasta kertoneen
Harmaisen mukaan:

*"...keräännymme tarkastelemaan karsintalaskurataa, joka sai kylmät väreet juoksemaan pit-
kin selkäpiitä. Suomalaiset kävivät lyhyen mutta vakavan neuvottelun siitä kumpi onpi tärke-
ämpi, henki vai kunnia. Päädyttiin säilyttämään kunnia, vaikka henki menisi..."*

Onneksi ei henki mennyt. Harmaisen sanoin: *"...Vastoin odotuksia kolme sisupussiamme jyräsivät
suomalaisella päättäväisyydellä radan alusta loppuun, vaikka siinä aikaa kuluikin..."*

Kilpailun kulusta löytyy värikäs tarina Seniorien sivulla olevasta *Laskuvarjourheilun* numerosta
4/1981. Yleisesti todettakoon Harmaisen tarinan perusteella, että sää oli haastava. Tuuli oli riittävä
ja kieputti hyppääjiä. Pilvirajakin haittasi ja paikallinen tuulimittari epäilytti.

Henkilökohtaisen kokonaiskilpailun voitti Itävallan **Herbert Pedeville**. Suomalaisen sijoitukset ko-
konaiskilpailuissa olivat: 41.) Kilpinen, 43.) Korhonen, 52.) Härkönen. Joukkuekilpailussa Sveitsi sai
kaksoisvoiton, USA oli kolmantena. Joukkuekilpailussa Suomi oli sijalla 12.

Laskuvarjourheilu 4/1981
Eero Kausalainen 25.1.2024

Alppilajien Para-Ski SM, Rovaniemi

Vasta perustettu Napapiirin Laskuvarjourheilijat ei pelännyt haasteita. Se oli hakenut, ja saanut alp-
pilajien Para-Ski SM-kilpailujen järjestämisoikeudet. Tämä lienee Suomen laskuvarjohistoriassa
huomattava tapaus: näin tuoreen kerhon ei tiedetä ennen ottaneen hoitaakseen tämän tason arvo-
kilpailua. Kilpailu järjestettiin Rovaniemellä 25.-26.4.1981. Suorituspaikkoina olivat tasamaan hy-
pyissä Rovaniemen lentokenttä, ja pujottelussa ja rinnehypyssä Ounasvaaran hiihtokeskus Rova-
niemen kaupungin kupeessa.

Tähän alkuperäiseen Para-Ski kilpailuun kuului kaksi kierrosta suurpujottelua, kaksi tarkkuushyppykierrosta tasamaalle ja kaksi rinteeseen. Sää suosi. Ensimmäisenä kilpailupäivänä saatiin hypättyä kaikki tarkkuushyppykierrokset hienossa säässä, kohtalaisessa noin viiden sekuntimetrin tuulessa. Rinteeseen hyppy oli monille uusi asia. Vaikka oikukas tuuli pyöritteli hyppääjiä ja maalialue oli kova, vahingoilta vältyttiin.

Toisena kilpailupäivänä kisaa jatkettiin laskettelulla. Rata oli asiaa paremmin ymmärtävien mielestä helpohko. Pujottelukilpailun järjesti Ounasvaaran Hiihtoseura. Kokonaisuutena NLU selvisi ensimmäisestä kansallisesta haasteestaan erinomaisesti.



Rinnehypyn maalialue Ounasvaaralla. Napapiirin Laskuvarjourheilijat selvisi järjestelyurakastaan hienosti. Kerhon tuore puheenjohtaja, kuvassa keskellä, ei kuitenkaan itse selvinnyt ainakaan kisatulostensa osalta aivan yhtä hienosti: sijoitus oli 14. Kuva: Mikko Hyppönen.

Kilpailun kymmenen kärjessä *Laskuvarjourheilun* mukaan:

Tulokset:	hyppy	laskettelu
1. Veikko Korhonen TamLK	2.	2.
2. Jari Mäkinen Hallin LK	4.	1.
3. Olavi Kilpinen LJK	3.	4.
4. Raimo Kempainen OLK	1.	7.
5. Raimo Ahola OLK	6.	6.
6. Esa Mikkonen SLK	8.	3.
7. Ermo Ervasti OLK	5.	9.
8. Tapio Satamo OLK	7.	12.
9. Raimo Laine NLU	14.	5.
10. Matti Heino IIK	11.	10.

Laskuvarjourheilu 2/1981

Suomen Ilmailuliitto ry, 18.3.1981: Laskuvarjotiedote 1/81

Älyttömän iso relatiivikuvio

Koska tunnetusti kaikki on Amerikassa suurta jo 1980-luvulla – vaikka eräs töyhtötukkaheppu nykyisin (2024) kehottaa tekemään siitä jälleen suuri (MAGA) – olivat sitä myös relatiivikuviot. 18.4.1981 tehtiin Zephyrhillsin hyppykeskuksessa uusi ME-muodostelma, 60 hyppääjän ”Hexa Wedge”. Muodostelma onnistui toisella yrityksellä.

Paitsi, että se ei ollut uusi maailmanennätys. Virallinen FAI:n hyväksymä ennätys oli noin vuotta aikaisemmin samassa paikassa tehty 40 hyppääjän kuvio. Sekin oli tuohon aikaan iso, mutta ei sentään sika-iso, kuten nyt tehty ”Hexa Wedge”. ME-tulokseksi ”Hexa Wedge” ei kelvannut siksi, että sitä arvioimassa ei ollut riittävää määrää FAI-tuomareita. Ennätyksessä oli mukana Suomessa RW-kouluttajana toiminut **Karl Arneberg**.

Laskuvarjourheilu 3/1981

Hyppymestarileipuri leipoi taas

Ei kevättä ilman hyppymestarikurssia - tai kahta. Ilmailuliitto koulutti 19.-26.4.1981 kahdeksan uutta hyppymestarikokelasta. Koulutuspaikka oli vakio: Suomen Urheiluilmailuopisto, Räyskälä. Kurssin pääleipurina, vetäjänä ja kouluttajana oli SIL:n hyppylajin toiminnanohjaaja **Eero Kausalainen**. Toisena kouluttajana oli **Hannu ”Hantta” Leskinen** suoraan Helsingistä.

Kurssille osallistuivat ja myös kunnialla läpäisivät:

Jukka Autti	Utin Laskuvarjokerho
Harry Biaudet	Suomen Laskuvarjokerho (Helsinki)
Arto Boman	Kuopion Ilmailuyhdistys
Jari Holopainen	Suomen Laskuvarjokerho
Asko Karjunen (myöh. Kaamos)	Pohjois-Karjalan Laskuvarjourheilijat (Joensuu)
Ari Koponen	Pohjois-Karjalan Laskuvarjourheilijat
Raimo Rohkimainen	Suomen Laskuvarjokerho
Seppo Vallo	Perämeren Ilmailuyhdistys (Kemi)



Hyppymestarikurssi 1/1981 kouluttajineen Räyskälässä huhtikuussa 1981: Seisomassa (vas.) Jukka Autti, Arto Boman, Asko Karjunen, Ari Koponen, Eero Kausalainen ja Seppo Vallo. Eturivissä (vas.) Raimo Rohkimainen, Jari Holopainen, Harry Biaudet ja Hannu Leskinen. Huomatkaa kouluttajien muodinmukaiset laajakangashaalarit. Kuva: Eero Kausalainen.

Eero Kausalainen 25.1.2024
Suomen Ilmailuliitto, laskuvarjotoiminnan koulutuspäiväkirja 1978–1989

Yleisöön mennyt hyppyesitys – onnea enemmän, kuin ymmärrystä

Malmin lentoasemalla järjestettiin 10.5.1981 lentonäytös, johon liittynyt hyppyesitys meni kirjaimellisesti yleisöön. Näytösnumerona oli viiden hyppääjän tähti. Lähtökorkeutena oli 2 500 metriä. Hypyn luonteen takia oli tarpeen parantaa vapaapudotusmuodostelman näkyvyyttä yleisölle hyppääjän käyttämällä savupanoksella. Tätä tarkoitusta varten oli eräällä hyppääjistä varusteenaan jalkaan kiinnitetty savurasia. Hyppääjä ei löytänyt sopivaa, savurasialle tarkoitettua telinettä, jonka vuoksi hän kiinnitti rasian vääränlaiseen telineeseen muovisella pakkausteipillä. Hyppääjä laukaisi savurasian juuri ennen uloshyppyä ja kiipesi sitten koneen ulkopuolelle, jossa hän ehti odotella viisi sekuntia ennen muodostelman uloshyppyä. Vapaapudotus kesti noin 40 sekuntia. Savupanos sammui samoihin aikoihin, kun hyppääjä aukaisi varjonsa 600 metrin korkeudessa.



Hyppääjä oli laskeutumassa varjonsa varassa, kun hän noin 200 metrin korkeudessa havaitsi jalkaansa kiinnitetyn kuumien savurasian alkavan siirtyä sen kiinnitykseen käytettyjen teippien varassa jalan toiselle puolelle, teippien alkaessa sulaa. Hyppääjä ymmärsi, että rasia saattaisi pudota ja yritti siirtyä kiitotien yläpuolelle. Tässä vaiheessa savurasia kuitenkin irtosi ja putosi yleisöalueelle. Loppuun palanut savurasia putosi maahan yleisön keskellä olevaan muutaman metrin ihmisistä vapaaseen aukkoon, jossa se pyörähti ihmisten jalkoihin aiheuttamatta vahinkoa.

Tapaus epäilemättä vaaransi näytösyleisön turvallisuutta. Onneksi oli selvitysmies lähellä. Ilmailuhallituksen onnettomuustutkintajaoston tarkastaja, kokenut onnettomuustutkija **Esko Lähteenmäki** oli paikalla, näki ja dokumentoi tapahtuman sekä laati siitä selvityksen kuultuaan myös hyppääjää.

Savurasia putosi yleisön keskelle, onneksi ihmisten välillä olevaan pieneen aukkoon osumatta keneenkään. Kuva: Esko Lähteenmäki/Ilmailulaitos.

Selvityksen mukaan savurasia painoi vielä loppuun palaneenakin 415 grammaa ja sen

vapaapudotusnopeudeksi arvioitiin noin 200 kilometriä tunnissa. Tämä vastaisi samanlaista iskuenergiaa, joka saavutetaan pudotettaessa 65 kilon painoinen murikka metrin korkeudesta. Se olisi päähän osuessaan ollut kuolettava tälli.

Ilmailuhallituksen lentonäytökselle myöntämän luvan kohdassa 4 todettiin näin:

”Näytösesityksiä ei saa suorittaa yleisön yläpuolella tai kohti yleisöä eikä muutenkaan siten, että maassa olevien ihmisten turvallisuus tai omaisuus tahi yleinen lentoturvallisuus joutuu uhatuksi...”



Tuo neljäs lupaehto ei ihan toteutunut, koska hyppääjä leijaili yleisön yläpuolella ja vielä onnistui samaan aikaan pudottamaan mukanaan olleen esineen.

Yleisön joukossa ollut Ilmailuhallituksen onnettomuustutkija Esko Lähteenmäki korjasi vähän käytetyn savurAsian talteen tutkimuksia varten. IH julkaisi asiasta selvityksen nimikkeellä ”Yleisön turvallisuutta vaarantanut tapaus”. Kuva: Esko Lähteenmäki/Ilmailuhallitus.

Näytöshypyillä käytettyjen savutehosteiden käyttöön liittyi muulloinkin joitakin ongelmia, vaikka ei niin vakavia, kuin edellä kerrottu. Historiahepun kuuleman, melko luotettavalta vaikuttaneen ilmailuhuhun mukaan – asiaa vahvistavaa lähdeaineistoa tai elossa olevia silminnäkiä todistajia ei vielä tätä kirjoitettaessa ole löytynyt – edellä esitetyn hypyn sankarille oli käynyt myös toinen haaveri, toisena aikana, toisessa paikassa. Oli menossa näytöshyppynumero, jossa toinen vapaapudotushyppääjistä putosi suoraan ja toinen hyppääjä kiersi hänen ympärillään spiraalia – tietenkin savuina tehostettuna. Tarkoituksena tuottaa taivaalle maahan hyvin näkyvä korkkiruuvikuvio. Savusankarihyppääjämme oli se, jonka piti pudota suoraan. Koska ympärillä hyöriä lajitoveri spiraalia tehdessä menetti korkeuttaan nopeammin, piti suoraan putoavan kutistaa asentonsa mahdollisimman pieneksi putoamisnopeuden pitämiseksi samana lajitoverin kanssa.

Asentoa supistaessaan sankarimme taivutti jalat polvista koukkuun – putoamisasento oli mätipuoli alaspäin – jolloin jalat olivat aivan päävarjon repun tuntumassa. Ja siellä toisessa nilkassa paloi savurasia, joka tälläkin kerralla kuumeni enemmän, kuin hyppääjä oli kuvitellut. Palava savurasia työnsi tulta ja ehkä vähän tulikiveäkin sisuksistaan kohti laskuvarjon reppua. Seurauksena oli reikiä ja palovammoja reppussa ja kuvussa. Varjo kuitenkin toimi, mutta korjaajat saivat jälkikäteen askarella hyvän tovin palauttaessaan laskuvarjoa uudelleen käyttökuntoon.

Tästä jälkimmäisestä hauska tarinasta sanoisi mielellään entisaikojen tunnetun laulaja- ja keihäänheittäjä sankarin sanoin, että ”...*Tämä taRRina on TOSI...*” Historiaheppu uskoo näin olevan, mutta asiakirjalähde ja luotettavat todistajat ovat edelleen etsinnässä, joten historiatieteelliset kriteerit eivät vielä täyty...

Ilmailuhallitus: Yleisön turvallisuutta vaarantanut tapaus, Helsinki-Malmin lentoasema 10.5.1981
Eero Kausalainen 25.1.2024

Ilmailevat naisemme – valeuutinen ”Ilmailussa”

Ilmailu-lehdessä oli toukokuussa 1981 valeuutinen, vaikka siihen aikaan käsitettä ei vielä tunnettu. Sanonta ”valeuutinen” – ”fake news” – tuli yleiseen käyttöön vasta 2010-luvulla, jolloin sitä laajasti käytti siihen aikaan ja kauan jälkeenkin tunnettu kultakutri Amerikassa. *Ilmailun* kohdalla ei ehkä kuitenkaan pitäisi puhua valeuutisesta, koska sellaiseksi kutsutaan tarkoituksellisesti virheellistä tai valheellista uutista. *Ilmailun* kohdalla kyse ei ollut tahallisuudesta, virheen aiheutti arvostetun

ilmailuhistorioitsijan eversti evp. **K. W. Janarmon** ilmailuhistoriallinen kirjoitus ”Ilmailevat naisemme” *Ilmailussa* keväällä 1981.

Ilmailun artikkelin ansiosta virhe siirtyi useaan ilmaliuhistoriaa koskevaan lähdeoteeseen, joista merkittävin on Suomen Ilmailuliiton vuonna 1994 julkaisema 75-vuotishistoria. Ja mikä uutinen ja miksi sitä pitää käsitellä tässä kirjoituksessa? No, siksi että se koski historiallista laskuvarjohyppyä. Ensimmäistä Suomessa. Ja koska vanha virheellinen tieto julkaistiin uudelleen keväällä 1981.

25.3.31 suoritti Helmi Pakkala I:sen laskuvarjohyppynsä lentonäytöksessä.

8.3.34 suoritti Sirkka Kopra laskuvarjohyppyn Viipurin lentonäytöksen yhteydessä ollen ainoa naishyppääjämme kymmenkunta vuotta eteenpäin. (A 142/34)

Janarmon oheisessa Ilmailusta saksitussa tekstissä väitettiin **Helmi Pakkalan** hypänneen ensimmäisenä naisena Suomessa laskuvarjohyppyn lentonäytöksessä.



Tarina on melkein totta, sillä Helmi melkein hypäsi. Kävi kuitenkin niin, että kyseisessä Kaivopuiston lentonäytöksessä tapahtui lento-onnettomuus. Kaksi puolustusvoimien lentokonetta törmäsi yhteen kesken lentonäytöksen, jossa ohjaajat saivat surmansa. Onnettomuuden takia lentonäytös keskeytettiin. Jäljellä olevat ohjelmanumerot, esimerkiksi Helmi Pakkalan ja toimittaja **Yrjö Rauanheimon** hyppy peruuntuvat. Aiheesta on kerrottu laveammin tämän historiakoosteen 1930-luvun osiossa.

Sirkka Kopra 8.3.1934 ensimmäisen hyppynsä jälkeen lentonäytöksessä Viipurissa ja ikuistettuna Hakkapeliitta-lehden kansikuvassa. Kuva: J. Martikainen.

Janarmon saman kirjoituksen toinen laskuvarjohyppäävää naista koskenut tieto osui jo vähän lähemmäksi totuutta. Päivämäärä ja paikka osuivat kohdalleen. **Sirkka Kopra** oli todellisuudessa ensimmäinen Suomessa laskuvarjohyppyn hypännyt nainen. Koprän myöhemmistä vaiheista ei ole tietoa. Hänen nimeään ei löydy mistään aineistosta. Toisin, kuin Janarmon tekstistä voi ymmärtää, hän ei luultavasti hypännyt tämän jälkeen.

Naisen laskuvarjohyppy oli tuohon aikaan siinä määrin luonnotonta hommaa, että siitä olisi varmasti jäänyt jälkiä johonkin. Jos jäi, sellaisia ei ole löytynyt.

Ilmailu 5/1981

Suomen Sosialidemokraatti N:o 94; 26.3.1931

Aero 4/1931; huhtikuu 1931

Hakkapeliitta 16/1934

Mikko Uola 1994: Suomen Ilmailuliitto 75 vuotta; 1919–1994

Vielä Pekkaakin vanhempi...

Vuoden 1980 tarinoissa päiviteltiin *Laskuvarjourheilun* artikkelia, jossa **Pekka Ora** vielä 56 vuoden korkeassa iässä lotmi laskuvarjolla, kuin nuoret leijonat. Seuraavana vuonna, toukokuun puolivälin aikoihin 1981, lehti sai päivitellä uudelleen, sillä Rainer pani vielä paremmaksi. Ja kuka Rainer?

Eläkkeellä oleva rovasti **Rainer Koskenkylä**, 74 v., intoutui hurjaan harrastukseen vanhoilla päivilään, *Laskuvarjourheilun* mukaan "...poikamaisuuttaan, seikkailumielen innoittamana hyvin pitkälle. Toisaalta häntä kiehtoi outo elementti, ilma, ja ihmiselle outo tapa pysytellä maan ja taivaan välillä ilman koneita ja moottoreita..." Uskonnolla ei hyppyinnostuksen kannalta ollut mitään tekemistä: "Harrastus on harrastus ja uskonto eri juttu..." Ihan ilman konevoimaa eikä myöskään pelkän uskon varassa Rainer kuitenkin ilmaan päässyt. Pilatus Porter oli siinä vaiheessa tarpeellinen apuväline.

Urheilua harrastavan rovestin hyppy ei mennyt kaikilta osin täysin virheettömästi, mutta ensimmäiseksi hypyksi ihan kohtuullisesti. Varjoa tuli vähän pyöriteltyä, mutta hän onnistui ohjaamaan varjonsa kiitotieltä sivuun ja maahantulokin sujui vaurioitta. Koskenkylä osallistui Suomen Laskuvarjokerhon vuoden 1981 neljännelle alkeiskurssille Malmin lentoasemalla. Kurssin nuorimman ja vanhimman välinen ikäero oli 58 vuotta. Hyppylvälineinä oli ylijäämä-pakkolaukaisuvarustus, päävarjona pyöreä ylijäämäkupu.

Laskuvarjourheilun mukaan Koskenkylän hypyllä saatiin Suomeen ikähyppääjien ME-hopea. Edellä oli tietävästi ainoastaan **Joseph Gerzin** Yhdysvalloista. Amerikan mies oli taustaltaan ammatti-ilmailija ja lentäjä, joten hänellä oli jo ennen hyppyä "vähän pohjia", toisin kuin Koskenkylällä, jolla ei ollut mitään aiempaa kytkentää ilmailuun.

Vuosien mittaan tultiin näkemään lisää vanhuksia hyppytouhuissa, sekä ensikertalaisia, että "yli eläkeiän" harrastusta jatkaneita.

Laskuvarjourheilun numerossa 2/1981 on koko sivun kertomus kuvineen rovasti Koskenkylän uuden elementin valloituksesta.

Laskuvarjourheilu 2/1981
Eero Kausalainen 29.1.2024

"SM-esikisat" Tampereella, nääs

Tampereen Laskuvarjokerho järjesti tarkkuushyppykilpailut Härmälän lentokentällä 16.5.1981. Kerholle oli myönnetty saman vuoden taito- ja tarkkuus-SM-kilpailun järjestelyoikeus. Siksi oli mahdollisuus pitää näitä toukokuun kilpailuja myös SM-esikisoina. Taitohyppyä ei kuitenkaan ollut, mutta kilpailu järjestettiin tulevalle SM-areenalla. Järjestelykoneistokin sai hieman harjoitusta, vaikka nämä jäivät osanottajamääränsä vuoksi pikkukisoiksi. Osanottajia oli kaikkiaan 20, joista A-sarjassa 13 ja B-sarjassa 7.

Kilpailut onnistuivat hyvin, sää suosi ja kisaorganisaatio toimi. Henkilökohtaisessa tarkkuuskilpailussa oli viisi kierrosta, jotka saatiin hyvin läpi kisa-ajan kestäessä.

Tuloksia *Laskuvarjourheilun* mukaan:

A-sarja:

1. Markku Palmu	Utin Laskuvarjokerho	0,07 m
2. Matti Heino	Imatran Ilmailukerho	0,66
3. Pekka Ora	Suomen Laskuvarjokerho	1,08

B-sarja:

1. Harri Huhtanen	Satakunnan Laskuvarjoureilijat	2,49
2. Juha Rintala	Tampereen Laskuvarjokerho	7,84
3. Mikko Hamunen	Tampereen Laskuvarjokerho	15,63

Suomen Ilmailuliitto ry, 28.5.1981: Laskuvarjotiedote 3/81

Pohjoismaiset laskuvarjojääkäripäivät Utissa

Tässä kirjoituksessa on tarkoituksellisesti käsitelty suomalaista sotilasilmailua vain esimerkinomaisesti, koska se on kuvattu Laskuvarjojääkärikoulun historiassa. Useat Laskuvarjojääkärikoulun henkilökuntaan kuuluvista tai puolustusvoimien laskuvarjourheilun valmennusryhmään kuuluneista sotilaista osallistuivat kuitenkin menestyksekkäästi myös siviilien kilpailuihin SIL:n ja FAI:n piirissä. Siksi tähän on valittu esittelyyn yksi puhtaasti sotilaiden tapahtuma, jossa kuitenkin suomalaisina ”ohjelmansuorittajina” olivat omista SM-kilpailuistamme ja edustusjoukkueista tutut taito- ja tarkkuushyppääjät.



Tapahtuma oli pohjoismaiset laskuvarjojääkäripäivät Utissa 28.-31.5.1981. Tilaisuuteen osallistuivat LJK:n lisäksi Ruotsin, Norjan ja Tanskan joukkueet. Laskuvarjojääkäripäivien ohjelmaan luonnollisesti kuului monenlaista sotilaiden mielestä mukavaa puuhaa, esimerkiksi pistooliammuntakilpailu, mutta tässä puututaan vain tapahtuman laskuvarjourheiluosuuteen.



Kilpailu järjestettiin Utin Laskuvarjokerhon toimitiloja ja sen maali-alueita käyttäen. Hyppykonekin tuli ULK:sta: tähän melko pienimit-takaavaiseen kilpailuun riitti mainiosti ULK:n Cessna 182 (OH-CCA), jonka pilottina oli **Heikki Rautiainen**, yksi kerhon vakituisista hyppypiloteista. Myös ylituomari oli melkein siviili: tehtävään oli kutsuttu entinen uttilainen, Ilmailuliiton laskuvarjotoiminnanohjaaja, jo hieman veltostunut vääpeli evp. **Eero Kausalainen**. Kilpailun säännöt olivat yhdistelmä FAI- ja sotilasurheilusäännöistä.

Norjan joukkueessa kilpaili myös ”Norjan LJK:n” johtaja Rolf Tangen. Kuva on otettu Immolan PM-kilpailuissa elokuussa 1973, jolloin hän oli kilpailijana Norjan edustusjoukkueessa. Kuva: via Olli Halonen/Imatran Ilmailukerho.

Sää suosi kilpailua. Hypyt pääsivät jatkumaan keskeytyksettä pientä sadekuuron aiheuttamaa taukoa lukuun ottamatta. Kaikki kilpailuun kuuluvat seitsemän kierrosta saatiin hypättyä sekä niiden lisäksi kahden hyppääjän välisen tasatuloksen ratkaisemiseen tarvittu kaksi ylimääräistä kierrosta. Kilpailu ei ollut ”täysiverinen” Sotilas-PM-kisa, koska yhteensattumien ja asennoitumisenkin vuoksi ainoastaan Norjalla ja Suomella oli valtakunnan parhaat sotilasjoukkueet pelissä. Tanskan parhaimmistoa oli poissa muissa tehtävissä

ja Ruotsin joukkue koostui harrastajasarjasta. LJK:n joukkueessa kilpailivat SM-kisojen kärkikaartista tutut hemmot: **Olavi ”Enska” Kilpinen, Jarmo ”Jami” Laamanen, Kalle Savolahti ja Tatu Soini**. Lisäksi taivaalla nähtiin kilpailun ulkopuolella hypännyt **Reijo ”Aitsu” Aittomäki**. Norjan joukkueessa jonkinlainen erikoisuus oli, että ”Norjan LJK:n” (Hærens Jegerskole) johtaja **Rolf Tangen** (54 v.) hyppäsi joukkueessa - aivan kelpo tuloksen. Tangen oli myös siviilipuolelta tuttu hyppymies. Hän oli vuonna 1973 Norjan PM-joukkueessa Immolassa. Siellä hänen paras tuloksensa oli yleismestaruuden 6. sija.

Suomalaisten kilpailu Norjan kanssa oli tiukka sekä joukkuetarkkuudessa että henkilökohtaisessa kilpailussa. Norja avasi joukkuekilpailun hyvin, mutta Suomen joukkueella meni huonommin. Yksi yli metrin tulos antoi ymmärtää, että peli oli menetetty. Ennen viimeistä hyppyä Suomi oli 51 senttiä jäljessä. Norjalaiset hyppäsivät viimeisen kierroksen ensin. Sen jälkeen LJK:n joukkueella oli kultamitalia tavoitellessaan varaa tehdä vain yksi sentti päästäkseen uusimaan viimeisen kierroksen tai voittaa kilpailu, jos kaikki polkaisivat nolla-nollan. Huikea kilpailu päättyi siihen, että kaikki Suomen joukkueen jäsenet vuorollaan polkaisivat puhtaan nollan.



Henkilökohtaisessa tarkkuudessa meni vielä tiukemmalle. Viimeisen kilpailukierroksen jälkeen oli kaksi kilpailijaa tasatuloksella: LjK:n ”Jami” Laamanen ja Norjan **Tore Johansen**. Molemmat hyppäsivät uusintakierroksen. Molemmilla taas tasatulos: 0,00. Toinen uusintakierros hypättiin tilanteessa, jossa kilpailuaikaa oli enää jäljellä 50 minuuttia. Koska tulos oli pakko saada ratkaistua, määrättiin vaikeusasteen lisäämiseksi, että ensimmäisen maakosketuskohdan on oltava oikean jalan päkiä tai varpaat. Siviilisäännöissä tällaista mahdollisuutta ei ole, mutta kuten Historiahepun sotilaspalvelun aikoihin tavattiin sanoa: ”...sotakouluista määrätään erikseen...”

Toisella kierroksella ensimmäiseksi hypänneen Laamasen oikealla jalalla polkaistu tulos oli 0,09. Viimeisenä maahan tulleet Johansenin oikea jalka antoi tuloksen 0,03 metriä.

Kilpailun paras suomalainen Jarmo Laamanen elokuussa 1980 Bulgariassa. Kuva: Eero Kausalainen

LjK:n hienossa historiategoksessa kerrotaan LjK:n henkilökunnan osallistumisesta kansainvälisen sotilasurheiluliiton CISM:n mestaruuskilpailuihin. LjK:n joukkue osallistui niihin kilpailuihin 1980-luvulta alkaen seuraavan vuosikymmenen puolelle saakka. Näissä kilpailuissa Suomi menestyi kohtalaisesti, vaikka mitali jäi parhaimmillaan yhden sijan päähän.

Tuloksia *Laskuvarjourheilun* mukaan:

Henkilökohtainen tarkkuus (7 kierrosta):

1. Tore Johansen	Norja	00,00/00,03 m
2. Jarmo Laamanen	Suomi	00,00/00,09
3. Kalle Savolahti	Suomi	00,06
4. Olavi Kilpinen	Suomi	00,07
5. A. Lund	Norja	00,22
6. Rolf Tangen	Norja	00,53

Joukkuetarkkuus (7 kierrosta):

1. Suomi	01,54 m
2. Norja	01,55
3. Tanska	33,23 m
4. Ruotsi	76,55

Laskuvarjourheilun numerosta 2/1981 löytyy laajempi, **Kaj Natrin** kirjoittama kisatarina.

Laskuvarjourheilu 2/1981

Imatran Ilmailukerho ry 5.8.1973: VII Nordic Parachuting Championships 1973, Final Results

Laskuvarjojääkärien Tuki ja Perinne ry; Ahokanto, Laitinen, Reiman, Solasaari: Punaiset baretit, Laskuvarjojääkärikoulu 1962–1996

Kupuruttu alkaa **TODELLA** kiinnostaa...

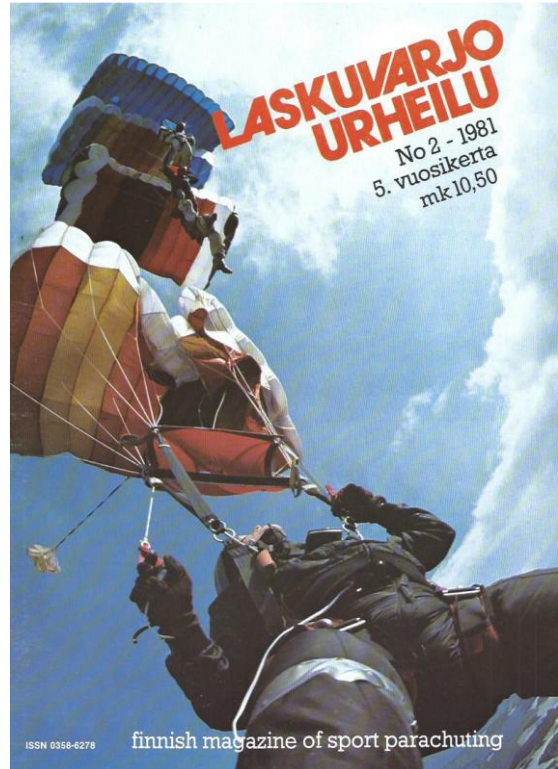


Laskuvarjourheilussa oli jo tovin ollut artikkeleita ja kansikuvakin kupurelatiivihypyistä, esimerkiksi numeroissa 4/1978 ja 3/1979. Aluksi lajista kiinnostuneimmat löytyivät Helsingistä, mutta pian alkoi muualtakin Suomesta kuulua kummia – ja vaikkapa ”...poliisi

punoksissa...” juttuja, Porista ja Turun suunnalta. Oma alan lehti oli loistava väline vuodattaa alan kansainvälisiä viisauksia tänne pohjan perille.

Vuoden 1981 kakkosnumerossa oli vahvasti kupurelatiiviasiaa, kansikuva ja peräti viisi sivua, joissa kerrottiin ensimmäisestä CRW-maailmancupista, kerrottiin lajin käsitteistöstä ja annettiin ohjeita aloitteleville kupurelatiivihyppääjille. Opimme lehden päätoimittaja **Reino Suonsillan** kertomuksesta muun muassa, että STACK eli stäkki on kupurelatiivin perusmuodostelma: *”...Stäkki on ihan tavallinen kuputorni, jossa ylempi hyppääjä pitää jaloillaan (ja/tai käsillään) kiinni alemman kuvun punosten yläpäästä tai tunneleiden etuosasta...”* Kerrottiin myös, että: *”PLANE on toinen tavallisimmista kupurakuvioista. Siinä ylempi hyppääjä on siirtynyt alemman hyppääjän kuvun punoksia pitkin aivan alemman hyppääjän kantoviilekkeisiin asti ja pitää jaloillaan kiinni kantoviilekkeet yhdistävästä hihnasta tai sliderista...”* Ja niin edelleen. Kuvien kanssa.

Viereisessä Laskuvarjourheilun kansikuvassa nähdään pienimuotoinen kupuruttu: 3-plane ja siitä irronnut hyppääjä. Sisäsivun kuvissa toki nähtiin onnistuneitakin kupumuodostelmia. Kuva: Jorma Öster.



Artikkelikokonaisuuden yksi osa kertoi huiman vaikeasta suorituksesta, jollainen oli *Laskuvarjourheilun* – tai oikeammin siellä olevan *Parachutistin* tarinan alkuperäistekstin mukaan - tehty ensimmäisen kerran pari vuotta sitten. Helsingiläisen kupurelatiivi-innokkaan **Kari Niemen** käntämässä artikkelissa kerrottiin yksityiskohtaisesti, kuinka tehdään side-by-side kupumuodostelma, jossa kaksi kupua lentää rinnakkain. Ohjeen mukaan on ensin muodostettava bi-plane, josta artikkelissa esitettyjen otteiden vaihdon ja ehkä pienen painiskelun jälkeen kiepsautetaan kuvat rinnakkain.



Side-by-side finaalissa ennen maahantuloa, Räyskälässä 1989. Vasemmalla Pasi Pirttikoski, oikealla Anita Nurminen. Vajaan vuosikymmenen lajiharjoittelun jälkeen tämäkin onnistui, vaikka sitä ei vielä vuoden 1981 ohjeissa osattu neuvoa. Kuva: Pasi Pirttikosken albumi.

Laskuvarjourheilun ohjeessa ei vielä kerrottu, että tästä voisi myös tehdä veikeän down-plane muodostelman. Ei myöskään sitä, että side-by-side muodostelmassa voisi myös tulla maahan saakka yllä olevan kuvan tapaan. Paljon opittiin vuosikymmenen aikana. Tärkeä osuus lajin nopeassa kehityksessä

van kuvan tapaan. Paljon opittiin vuosikymmenen aikana. Tärkeä osuus lajin nopeassa kehityksessä

oli paitsi intomielisillä alan kotimaisilla pioneereilla, myös *Laskuvarjourheilun* hienoilla kuvilla, tarinoilla ja käytännön ohjeilla. Nykypäivän pasipirttikoskia ja muita lajitovereita saattavat nämä vanhat ohjeet huvittaa, mutta näillä menttiin Armon Vuonna 1981. Ja kehitys kirjoitusajankohdan havaintojen mukaan on vienyt korkealle ja kovaa...

Laskuvarjourheilu 4/1978

Laskuvarjourheilu 3/1979

Laskuvarjourheilu 2/1981

Vindeln kutsuu kalottikisoihin

Perinteinen, 1970-luvun alkupuolelta alkaen järjestetty Pohjoiskalottikisa pidettiin Ruotsin Vindelissä myös vuonna 1981. Kilpailun täsmällistä ajankohtaa ei ole voitu varmistaa, mutta 12.-14.6.1981 on ainakin melko lähellä oikeaa, koska ainakin Oulun joukkue oli tuohon aikaan kilpailumatkalla Vindelnin.. Vaikka kysymyksessä oli Pohjoiskalottikisa – alkuaan ajateltu pohjoisten kerhojen tapahtumaksi – oli ainakin Suomen osanottajajoukko laajentunut. Vaasan Laskuvarjokerho oli vierailut Ruotsissa vakiovieraana pisimpään. Suomen joukkueen muodostivat hyppääjät Vaasan, Tampereen, Oulun, Imatran ja Helsingin kerhoista.

Osanottajia oli nyt enemmän ja useammasta kerhosta, kuin koskaan aikaisemmin: Vaasasta **Hannu Takala**, **Krister Sjöling** ja **Veikko Saarinen**, Tampereelta **Veikko "Vexi" Korhonen**, **Mikko Hamunen**, **Petri Mäkinen** ja **Mauri Niittymies**, Oulusta **Tapio "Cekkeri" Satamo**, **Kari Kontio** ja **Ermo Ervasti**, Imatralta **Matti Heino** ja Helsingistä **Pekka Ora**.



Kilpailun päävoittona oli kiertopalkinto: ruotsalaisen hyppääjän **Willy Frickin** kullatut hyppykengät (Guld-*dojan*). Kilpailun lajeina olivat henkilökohtainen ja joukkuetarkkuus. Hyppykierroksia oli molemmissa kolme ja ne saatiin täyteen pienestä sääoikkuilusta huolimatta. Suomen menestys oli erinomainen.

Joukkuetarkkuuden voittajajoukkue myhäilee muikeasti kullatut hyppykengät hyppysissään. Vasemmalta Matti Heino, Pekka Ora ja Vexi Korhonen. Kuva: Mikko Hamunen/Cekkeri Satamo.

Tuloksia *Laskuvarjourheilun* mukaan:

Henkilökohtainen tarkkuus (3 kierrosta):

1. Tapio Satamo	OLK	0,05 m;
2. Veikko Korhonen	TamLK	0,11;
3. Svein Johansen	Norja	0,18.
5. Ermo Ervasti	OLK	0,68
8. Mikko Hamunen	TamLK	2,31
9. Matti Heino	IJK	2,44
10. Kalevi Kontio	OLK	2,48

Joukkuetarkkuus (3 kierrosta):

1. Seka-Tampere (Pekka Ora, Veikko Korhonen, Matti Heino) tulokset eivät tiedossa
2. Bodö (Norja)
3. Oulu (Tapio Satamo, Ermo Ervasti, Matti Kontio)
12. Tampere (Petri Mäkinen, Mikko Hamunen, Mauri Niittymies)
13. Vaasa (Hannu Takala, Veikko Saarinen, Krister Sjöling)

Kilpailun päätteeksi järjestettiin hupihyppyjä: hypättiin relatiivihyppyjä kahdesta muodostelmassa lentäneestä Cessna 206:sta. Suurin yritys oli 12-henkilön muodostelma. Aikakirjoihin ei ole tarttunut tietoa siitä, kuinka yritys onnistui, ei myöskään joukkuetarkkuuden tuloksia.

Kilpailuista löytyy Tapio ”Cekkeri” Satamon vauhdikas kertomus Senior Skydivers ry:n verkkosivuilla olevasta Laskuvarjourheilun numerosta 4/1981.

Laskuvarjourheilu 4/1981

Timo Nieminen 2015: Hyvällä tuulella – Vaasan Laskuvarjokerhon historia vuosilta 1969–2014

Eero Kausalainen 31.1.2024

Ilmailuliitto ohjaa, opastaa ja jakaa pyyhkeitä

Ilmailuliitto jakeli auliisti erilaista informaatiota jäsenkunnalleen. Laskuvarjourheilussa tiedotus oli määrällisesti runsaampaa, kuin muissa harrasteilmailun lajeissa. Tähän tulokseen tuli myös Ilmailuliiton toiminnanjohtaja (ja LuKT:n ensimmäinen sihteeri 1960-luvulla ja 1970-luvun alkupuolella) **Jaakko Kaskia** sen jälkeen, kun SIL:n kopiokoneeseen oli liitetty laskuri, jolla toimialojen ottamat kopiot olivat laskettavissa. Historiahepulle tuli ankarasti pyyhkeitä kopioinnin kalleudesta, tuntui että koko ajan tapahtui paljon ja siksi oli paljon tärkeää kerrottavaa kentälle. Laskuvarjotiedotteet sisälsivät laskuvarjotoimintaa(kin) koskevia SIL:n järjestöasioita, tietoja ajankohtaisista tapahtumista sekä hyppyturvallisuuteen ja -tekniikkaan liittyviä asioita.

SUOMEN ILMAILULIIITTO RY
Helsinki-Malmin lentoasema
00700 Helsinki 70

LASKUVARJOTIEDOTE 5/81
02.07.1981 2 (3)

Ohessa malliksi muutamia esimerkkejä, jotka on poimittu vuoden 1981 viidennestä Laskuvarjotiedotteesta, sen osasta ”Vaaratilanneilmoituksista”:

- *”...Hyppyllä käytettävää savurasiaa ei saa kiinnittää teipillä, vaan pitää olla kunnollinen savuteline. Eräässä lentonäytöksessä [Malmi] hyppääjältä putosi savurasia yleisön keskelle (onneksi ei osunut kehenkään) kiinnitysteipin palettua poikki. Loppuun palaneen savurasian paino oli 415 grammaa (vastaa 65 kg:n painon pudottamista metrin korkeudelta ...)”*

Tämä liittyi tässä tarinassa aikaisemmin kerrottuun vaaratilanteeseen, josta näin annettiin ensi tiedote.

- *”...FXC 12 000 laukaisinta EI SAA SÄÄTÄÄ KONEESSA LENNON AIKANA! Laitteen käsikirja kieltää tämän ehdottomasti. Seuraukset voivat olla tuhoisat (oli yksi läheltä-piti tapaus) ...*

Tämän viestin taustalla oli todellinen vaaratilanne, joka aiheutui laukaisimen säädöstä lennon aikana. Laitteen käyttöohjeen mukaan sitä säädetään ainoastaan maassa, hyppykentällä ennen hypypylennolle lähtöä. Lennon aikana säätäminen voi aiheuttaa laukaisimen toiminnan ja sen seurauksena varavarjon laukeamisen lennon aikana, joka saattaisi aiheuttaa vakavan vaaratilanteen.

- *”...LuKT on ryhtynyt toimiin P.O.P. laukaisulaitteen vaarallisempien versioiden (esim. sijoitus paikkaan, josta hyppääjä ei voi nähdä ’pampulaa’) kieltämiseksi tai modifioimiseksi. Myös ns. vapaapakkaus tullaan LuKT:n toimenpiteiden johdosta kieltämään. Em. päätökset perustuvat kokemuksiin Suomessa (vrt. vaaratilanneraportit) ja ulkomailla (alan julkaisut) ...”*

Edellä mainitulla vapaapakkauksella tarkoitettiin päävarjon punosten tai ainakin niiden pääosan jättämistä punostamatta kumilenkkeihin, jolloin punokset sijoitetaan repun pohjalle löysästi kieputettuna. Tästä on aiheutunut vakavia vaaratilanteita ja myös kuolemantapauksia ulkomailla.

Samassa tiedotteen ”Vaaratilanteista” osiossa muistutettiin myös, että hyppymestari voi hoitaa hyp-
pymestarin tehtäviä ainoastaan kerhossa, jonka koulutuslupa on merkitty ja vain sellaisella
hyppypaikalla, jonka Ilmailuhallitus on hyväksynyt ja joka on merkitty koulutuslupa-
leiden ilmailumääräysten mukaan laskuvarjokerhoilla oli oltava Ilmailuhallituksen myöntämä koulu-
tuslupa, johon on merkitty muun muassa mitä koulutusohjelmia kerho käyttää, kerhon koulutusorga-
nisaatio (koulutuspäällikkö, kalustopäällikkö, hyppymestarit) ja mitä lentopaikkoja kerho käyttää kou-
lutuksessaan. Tiedotteessa myös muistutettiin, että *”...Ei ole olemassa mahdollisuutta ”tilapäisiin”
poikkeuksiin ilman IH:n lupaa...”* Yksi pysyvä poikkeus oli: Ilmailuliitto oli hakenut ja saanut lasku-
varjotoiminnanohjaajalleen luvan toimia hyppymestarina kaikissa SIL:n hyppykoulutusluvan omaa-
vissa jäsenkerhoissa. Lupahakemusta perusteltiin toiminnanohjaajan kerhovierailuilla ja SIL:n las-
kuvarjokoulutuspäällikön tehtävällä.

Vaaratilanteiden tarkastelun perusteella oli tiedotteeseen myös lisätty maininta ilmoitusten totuuden-
mukaisuudesta: *”...vaaratilanneilmoitusten tulee olla totuudenmukaisia. Kaikki asiaan vaikuttavat te-
kijät on ilmoitettava, riippumatta siitä onko kyseessä oma tai kaverin ”munaus”...”*

Tiedotteen muussa osiossa kerrottu, että *”...Maurits Kouhian ansiokkaan työn tuloksena on saatu
valmiiksi tunnelilaskuvarjon (Strato Cloud) lentokäsikirja, joka on tehty lähinnä käytettäväksi liitovar-
jokoulutusohjelman edellyttämänä oppimateriaalina. Käsikirjan toimitetaan kerhoille heti, kun monis-
tustyö on saatu valmiiksi...”*

2020-luvun lukija kiinnittänee huomiota lauseeseen ”kun monistustyö on saatu valmiiksi”. Intersnettiä
ei vielä ollut keksitty, onneksi sentään oli jo monistuskoneita käytössä. Laskuvarjoinformaatiota ko-
pioitiin ja lähetettiin kerhoille tuhansia ja taas tuhansia sivuja vuodessa. Ne piti kasata, lajitella, laittaa
kirjekuoriin ja postittaa kerhoille. Kerhojen lisäksi tiedotteita lähetettiin LuKT:lle ja sen työryhmille,
laskuvarjohuoltajille, ilmailuviranomaiselle ja Laskuvarjojääkärikoululle. Osa tiedotteista julkaistiin
myös *Laskuvarjourheilussa*, joka oli oiva väline tavoittaa käytännössä koko valtakunnan hyp-
pymestari. Lehti kuitenkin ilmestyi vain neljä kertaa vuodessa, jonka vuoksi siitä ei ollut paljon apua
nopeata tiedottamista vaativissa asioissa.

Ilmailuliitolla oli 1970-luvulta alkaen käytettävissään pikaviestintään soveltuva telefax. Sillä oli kui-
tenkin mahdollisuus lähettää sähköisenä valokopiona ainoastaan yksittäisiä asiakirjoja, yksittäisen
vastaanottajan laitteeseen, joka tulosti viestin paperille. Telefaxilla ei voinut lähettää ryhmäjakeluja.

Tämän vuosikymmenen alkupuolella sama tiedote saattoi käsitellä vaikkapa jäsenmaksuasioita,
mutta seuraavassa kohdassa kiireellisiä toimenpiteitä edellyttäviä turvallisuusasioita. Näiden varsi-
naisten laskuvarjotiedotteiden rinnalle tuli muutamaa vuotta myöhemmin ”kovemman luokan” tiedo-
tukset: punaisella paperille monistetut ”Turvallisuustiedotteet”, joissa käsiteltiin ainoastaan vakavia
ja nopeata tiedotusta edellyttäviä turvallisuusuhkia, jotka useimmiten liittyivät laskuvarjokalustojen
vakaviin ongelmiin, mutta lisäksi jonkin verran myös toimintaan liittyviin potentiaalisiin vaaratilantei-
siin.

Suomen Ilmailuliitto ry, 2.7.1981: Laskuvarjotiedote 5/81
Eero Kausalainen 31.1.2024

Taito- ja tarkkuus SM taas Tampereella



Tampereen Laskuvarjokerho järjesti taito- ja tarkkuuslajien SM-kilpailut taas Tampe-
reella, vaikka edellisestä kerrasta oli kulunut vasta 11 vuotta. Kisoja oli Tampereella
siis järjestetty tämän tästä. Historiahepun ensimmäinen SM-kisa oli silloin 11 vuotta
sitten. Nyt osallistuminen oli vaihtunut toimitsijatehtävään tuomarina. Kilpailut järjes-
tettiin 11 vuotta sitten hyvin ja niin myös vuonna 1981. Tampereella osattiin. Säätkin

järjestyivät niin, että saatiin kaikissa lajeissa ja sarjoissa täydet hyppykierrokset, huolimatta pienistä tuulen tai sadekuurojen aiheuttamista viiveistä. Sään ohella asiassa auttoi riittävä konekalusto, Cessna 172 R Porista, Cessna 182 Utista ja isäntäkerhon oma Cessna 185. Ja apuna oli myös kilpailunjohtaja **Matti Sammatin** johdattalema kisaorganisaatio. Kisaan oltiin epäilemättä hyvin tyytyväisiä, koska kerho sai jo seuraavana vuonna uusia hyvän suorituksensa. Toisin, kuin järjestelyt, kilpailujen tuomaritoimintaan ei selvästi oltu täysin tyytyväisiä, ei ainakaan kilpailuista kertoneen lehdistiartikkelin mukaan.



Kilpailunjohtaja Matti Sammatti selvisi urakastaan erinomaisesti. Järjestelyjä ei voinut moittia mistään. Kuva: Eero Kausalainen.

Kilpailu järjestettiin Tampereella Härmälän lentoasemalla 5.-11.7.1981. Kentän lähtölaskenta oli jo alkanut. Parin vuoden kuluttua kenttä suljettiin ja korvattiin Tampere-Pirkkalan lentoasemalla, jonne kerholla ei ollut enää Tampereen apulaiskaupunginjohtaja **Seppo Suuripään** kisojen avajaisissa antamista lupauksista huolimatta asiaa. Kisaviikon aikana tehtiin yhteensä 1 144 hyppyä.

Kilpailussa saatiin täyteen kaikki hyppykierrokset: henkilökohtainen tarkkuus 10 kierrosta, taitohyppy 4 kierrosta ja joukkuetarkkuus. Tarkkuuslajeissa käytettiin 15 senttiin asti mittaavaa sähköpläkkää, jossa 00,00 oli halkaisijaltaan 5 senttiä. Pläkin ohi menneet mitattiin 5 metriin saakka. Taitohypyssä käytettiin maavideoita. Kilpailussa oli kaksi sarjaa: konkareiden yleinen A-sarja ja aloittelijoiden (alle 300 hyppyä kilpailun alkaessa) B-sarja. Vaikka B-sarjalla oli oma mestaruusluokkansa, he kilpailivat ja saivat sijoituksen myös yleisessä sarjassa. Tuloluettelon mukaan kilpailun 61 osanottajasta neljä oli naisia. Heille ei ollut omaa sarjaa, vaikka SM-sääntöjen pohjana olleissa kansainvälisissä FAI:n säännöissä sitä olisi edellytetty. Kilpailun ylituomariksi LuKT oli nimennyt **Eero Kausalainen**.

Kilpailuista löytyy **Mikko Hamusen** Laskuvarjourheiluun (3/1981) kirjoittama, tuloluetteloineen kauden sivun mittainen mainio artikkeli, jossa kuvataan kisan kulkua ja etenemistä kohti eri lajien loppuhuipennuksia. Artikkelissa nostettiin esille kaksi kohtaa, joihin joidenkin mielestä saattoi liittyä

epäselvyyksiä tuomaritoiminnassa. Ensimmäisessä kohdassa Hamunen kertoo, että tapahtumien kulusta oli vaikea saada täysin oikeaa kuvaa, mutta hän kuvaa tilannetta näin:

”...Savolahden tullessa kolmannella hypyllään, näytti että Kalle jää vajaaksi pahasti, kuten sitten jäikin. Tapahtuneen yksi huono puoli oli, että tuomarit eivät olleet valmiina pläkän kanssa ja häärsivät mitä häärsivät. Kaiken lisäksi maahantuloa paikka jäi merkitsemättä ja Kalle samalla ilman tulosta.

Uusintahypyn antaminen aiheutti yleisön joukossa melkoisen kohahduksen ja myöhemmin protestin, joka ei mennyt läpi. Voidaan kysyä, mikä muu ratkaisu, kuin uusintahyppy olisi voinut tulla kysymykseen, kun hyppy kerran jäi mittaamatta? Kalle sai hypynsä ja teki kii- tokseksi 00...”



Aina joskus sattuu ja tapahtuu. Kilpailijaa nostetaan tyhjiöpaareille kovan maahantulon jälkeen. Kuvassa paareille siirtä- mässä ensihoitajat ja Antti Kausalainen (keltainen paita), Eero Kausalainen (punainen), Matti Sammatti (paidaton taut- tallalla), Hannu Laitinen (edessä oik. shortseissa) ja Tapio Satamo (valkoinen). Vakavan tilanteen ja sitä seuranneen ambu- lanssikyydin jälkeen mies kuitenkin saapui jo seuraavana päivänä selkä jäykkänä takaisin kisapaikalle, mutta kilpailu hänen osaltaan keskeytyi. Kuva: via Utin Laskuvarjokerho.

Toisessa tapauksessa tuomarit Hamusen kertomuksen mukaan asettelivat sähköpläkää paikalleen ja liikuttivat sitä hyppääjän ollessa jo viimeistelemässä hyppyään. Hyppääjän tulokseksi tuli 0,74 metriä, mutta kirjoittajan mielestä hänelle olisi kuulunut uusintahyppy, jota ei kuitenkaan pyydetty eikä myönnetty. Historiaheppu oli molemmissa asioissa mitä suurimmassa määrin päälle päsmärinä. Tarkat yksityiskohdat tapahtumien kulusta ja tilanteista ovat kuitenkin jo lähes 33 vuoden kuluessa haalistuneet tunnistamattomiksi. Ehkä meni väärin tai sitten ei...

Hamusen erinomaiseen kisajuttuun oli lipsahtanut asiavirhe, joka tosin korjattiin SIL:n laskuvarjotoi- minnanohjaajan kirjoittamassa oikaisussa myöhemmässä *Laskuvarjourheilun* numerossa:

”...Laskuvarjourheilun numerossa 3/81 ollessa SM-tarinassa oli asiavirhe... ..”Joukkuetarkkuudessa oli ennakolta säpinää. LjK:n joukkueen kaatamiseksi LuKT:ssa oli runnattu sääntömuutos, joka sallii myös sekajoukkueet...”

”Tällaista sääntömuutosta ei ole ihan hiljakkoin tehty. Sekajoukkueet ovat olleet mahdollisia virallisten SM-sääntöjen mukaan jo vuonna 1977 sekä sen jälkeen. Kyseessä kilpailu oli siis viides kilpailu, jossa sekajoukkueiden osallistuminen tai vaikkapa lajin mestaruuden voittaminen on ollut niille sääntöjen mukaan täysin mahdollista.”

Näihin aikoihin joidenkin yksittäisten siviilihyppääjien keskuudessa tunnettiin kaunaa tai kateutta sotilashyppääjiä kohtaan, ”...jotka saivat hypätä ilmaiseksi ja valtion vehkeillä...” Jonkinlaisena mielenosoituksena ja vastavetona tälle nimesi kovista siviilihyppääjistä koostunut joukkue itsensä *Siviilijuntaksi*. Tähän joukkueeseen kuuluivat **Tapio ”Cekkeri” Satamo, Veikko ”Vexi” Korhonen** (ex. laskuvarjojääkäri), **Rauno Härkönen** (ex. laskuvarjojääkäri) ja **Matti Heino**.

Parhaita tuloksia:

HENKILÖKOHTAISEN TARKKUUSHYPYN VIRALLISET TULOKSET

A-sarja			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Yht.
1. Satamo, Tapio	OLK	A	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05
2. Horppu, Anssi	ULK	A	0,02	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05
3. Kilpinen, Olavi	Ljk	A	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	0,01	0,01	0,00	0,03	0,08
4. Laamanen, Jarmo	Ljk	A	0,04	0,05	0,00	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17
5. Härkönen, Rauno	HK	A	0,00	0,00	0,06	0,00	0,00	0,01	0,09	0,02	0,00	0,00	0,18
6. Heino, Matti	HK	A	0,10	0,03	0,00	0,00	0,00	0,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,47
7. Niittymies, Mauri	TamLK	A	0,08	0,02	0,00	0,00	0,05	0,41	0,06	0,02	0,00	0,00	0,64
8. Rekola, Tapani	Ljk	A	0,17	0,00	0,12	0,03	0,00	0,03	0,01	0,22	0,20	0,07	0,85
9. Korhonen, Veikko	TamLK	A	0,14	0,00	0,00	0,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,96
10. Soini, Tatu	Ljk	A	0,01	0,00	0,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	0,03	0,00	1,01

HENKILÖKOHTAISEN TARKKUUSHYPYN VIRALLISET TULOKSET

B-sarja			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Yht.
1. Takala, Hannu	VLK		0,73	0,09	0,13	0,05	0,15	0,02	0,02	0,14	0,12	0,00	1,45
2. Kontio, Matti	OLK		1,61	0,21	0,30	0,88	0,10	0,00	0,07	0,18	1,26	0,10	4,71
3. Autti, Jukka	ULK		1,47	0,13	0,04	0,28	0,40	1,95	0,68	0,01	0,00	0,00	4,96
4. Löjtönen, Esa	HK		0,24	2,63	0,00	1,16	0,18	0,07	0,30	0,79	0,18	1,26	6,81
5. Hiltunen, Raimo	KIY		1,18	1,99	1,61	0,00	0,30	0,00	0,40	1,03	1,32	0,31	8,14
6. Lahti, Jouni	ULK		0,01	0,07	5,00	0,09	1,24	1,71	1,01	1,36	0,15	0,00	10,64
7. Mäkinen, Petri	TamLK		0,14	0,19	1,02	0,48	1,33	1,16	2,43	0,90	0,46	4,55	12,66
8. Hamunen, Mikko	TamLK		0,47	2,37	1,06	3,30	1,57	2,73	0,32	0,93	0,18	0,12	13,05
9. Rajala, Mauri	TamLK		1,34	2,60	1,17	1,43	0,05	1,26	0,82	2,07	2,04	0,48	13,26
10. Hiitola, Jukka	HK		5,00	0,15	1,59	0,86	5,00	0,12	0,79	0,00	1,97	0,75	16,23

TAITOHYYPYN VIRALLISET TULOKSET

A-sarja			KIERROS N:O					
Sija	Nimi	Kerho	Sarja	1.	2.	3.	4.	Yht.
1.	Kilpinen, Olavi	Ljk	A	7,10	8,27	7,50	7,17	30,04
2.	Härkönen, Rauno	HK	A	8,27	7,87	9,20	7,10	32,44
3.	Soini, Tatu	Ljk	A	7,80	8,35	7,80	8,50	32,45
4.	Horppu, Anssi	ULK	A	8,30	8,60	8,43	8,37	33,70
5.	Korhonen, Veikko	TamLK	A	9,57	8,67	8,40	9,03	35,67
6.	Savolahti, Kalle	Ljk	A	10,33	9,80	9,23	9,05	38,41
7.	Laamanen, Jarmo	Ljk	A	8,95	10,30	9,33	10,13	38,71
8.	Rekola, Tapani	Ljk	A	9,50	9,47	10,40	9,87	39,24
9.	Palmu, Markku	ULK	A	10,15	9,70	10,37	9,60	39,82
10.	Huusari, Esa	ULK	A	9,65	10,15	10,20	10,20	40,20

B-sarja

Sija	Nimi	Kerho	Sarja	1.	2.	3.	4.	Yht.
1.	Autti, Jukka	ULK	B	10,33	11,60	11,10	11,07	44,10
2.	Mäki-Kuhna, Jukka	ULK	B	11,90	11,70	12,65	13,70	49,95
3.	Kontio, Matti	OLK	B	14,10	12,45	12,60	11,43	50,58
4.	Toivonen, Timo	ULK	B	13,05	13,10	12,00	13,90	52,05
5.	Vornanen, Jouko	P-KLU	B	14,27	13,67	13,73	16,00	57,67
6.	Lahti, Jouni	ULK	B	13,87	13,45	14,97	16,00	58,29
7.	Louhimo, Anne	TamLK	B	16,00	13,60	14,47	14,27	58,34
8.	Takala, Hannu	VLK	B	16,00	14,60	15,47	13,80	59,87
9.	Hiitola, Jukka	HK	B	13,07	14,97	16,00	16,00	60,04
10.	Töhönen, Keijo	KIY	B	14,60	14,73	16,00	15,55	60,88

VIRALLINEN YLEISMESTARUUS

A-sarja

Sija	Nimi	Kerho	Sarja	Tarkk. hypyn pisteet	Taito- hypyn pisteet	Yhteensä
1.	Kilpinen, Olavi	Ljk	A	9	1	10
2.	Horppu, Anssi	ULK	A	4	16	20
3.	Härkönen, Rauno	IHK	A	25	4	29
4.	Laamanen, Jarmo	Ljk	A	16	49	65
5.	Korhonen, Veikko	TamLK	A	64	25	89
6.	Soini, Tatu	Ljk	A	81	9	90
7.	Rekola, Tapani	Ljk	A	49	64	113
8.	Savolahti, Kalle	Ljk	A	144	36	180
9.	Heino, Matti	IHK	A	36	225	261
10.	Aittomäki, Reijo	Ljk	A	169	100	269

B-sarja

1.	Autti, Jukka	ULK	B	9	1	10
2.	Kontio, Matti	ULK	B	4	9	13
3.	Lahti, Jouni	ULK	B	25	25	50
3.	Takala, Hannu	VLK	B	1	49	50
5.	Toivonen, Timo	ULK	B	64	16	80
6.	Mäki-Kuhna, Jukka	ULK	B	100	4	104
7.	Hiitola, Jukka	IHK	B	49	64	113
8.	Hamunen, Mikko	TamLK	B	36	81	117
8.	Louhimo, Anne	TamLK	B	81	36	117
10.	Lötjönen, Esa	IHK	B	16	121	137
11.	Jaskanen, Maija-Liisa	ULK	B	121	100	221

JOUKKUETARKKUSHYPPYN VIRALLISET TULOKSET

1. Ljk I	1.	2.	3.	4.	yht.	loppu- tulos						
K. Savolahti	00,00	00,00	00,00	00,00	00,00		7. ULK I					
O. Kilpinen	00,00	00,00	00,00	00,00	00,00		A. Horppu	0,14	0,12	00,00	00,00	0,26
J. Laamanen	00,00	00,00	00,00	0,09	0,09		P. Rutanen	0,65	0,22	00,00	0,53	1,40
T. Soini	00,00	0,03	00,00	00,00	0,03	0,12	E. Husari	00,00	0,07	0,15	0,43	0,65
							M. Palmu	1,94	00,00	00,00	4,49	6,43
							J. Autti					8,74
2. Sivilijuntta		00,00	0,07	00,00	0,07		8. TamLK					
M. Heino	00,00	0,06	00,00	00,00	0,06		P. Mäkinen	0,55	2,47	0,74	1,97	5,73
T. Satamo	00,00	00,00	00,00	00,00	00,00		J. Arponen	00,00	0,13	1,26	1,23	2,62
V. Korhonen	00,00	00,00	00,00	00,00	00,00	0,20	M. Hamunen	00,00	0,40	1,09	0,07	1,56
R. Härkönen	00,00	0,07	00,00	00,00	0,07		M. Niittymies	0,35	00,00	00,00	0,08	0,43
												10,34
3. P-KLU							9. IHK					
R. Käyhkö	0,09	0,07	0,05	00,00	0,21		A. Rantalainen	0,33	0,16	0,07	00,00	0,56
A. Karjunen	0,52	0,28	0,04	0,40	1,24		P. Kivinen	00,00	0,02	0,05	00,00	0,07
E. Hirvonen	00,00	00,00	00,00	0,89	0,89		O. Halonen	2,16	0,49	0,70	0,26	3,61
M. Sorsa	1,99	00,00	0,52	00,00	2,51	4,85	E. Lötjönen	5,00	0,14	5,00	0,28	10,42
O. Tukio							J. Hiitola					14,66
4. Ljk II							10. Seka I					
R. Aittomäki	00,00	0,06	0,39	00,00	0,45		P. Huusari	1,02	0,47	1,23	0,64	3,36
T. Rekola	00,00	00,00	1,26	0,30	1,56		J. Lampela	2,93	0,37	00,00	0,64	3,94
H. Lind	1,28	0,32	0,44	0,31	2,35		M. Kontio	0,11	0,02	0,93	0,14	1,20
M. Kokkonen	0,25	0,06	00,00	0,26	0,57	4,93	J. Nyman	0,09	2,98	5,00	1,47	9,54
							M. Laine					18,04
5. KLY							11. ULK II					
R. Korpinen	1,54	00,00	0,05	0,50	2,09		J. Mäki-Kuhna		0,54	5,00	3,34	8,88
R. Salonen	0,19	00,00	00,00	0,20	0,39		T. Toukonen	0,69	00,00	1,34	00,00	2,03
K. Tökönen	0,73	0,36	0,05	0,89	2,03		A. Kausalainen	4,75	3,36	0,68	2,00	10,79
R. Hiltunen	2,22	0,24	0,25	0,03	2,74	7,25	J. Lahti	5,00	0,39	0,55	0,06	6,00
A. Boman							T. Toivonen	2,22				2,22
												29,92
6. SLK							12. JLK					
J. Vuorio	2,33	0,50	2,07	0,32	5,22		A. Heinämäki	5,00	4,46	3,56	2,20	15,22
P. Ora	0,57	0,01	0,04	0,27	0,89		M. Anttolainen	0,48	0,03	00,00	0,34	0,85
R. Rohkimainen	0,59	00,00	0,23	00,00	0,82		T. Helo	5,00	1,02	0,92	0,43	7,37
H. Havia	0,29	0,05	0,11	0,11	0,56	7,49	I. Halinen	4,01	3,32	5,00	5,00	17,33

SM-kilpailun yhteydessä tehtiin kolme uutta Suomen ennätystä:

Henkilökohtainen tarkkuus, sähköpläkä: Tapio Satamo, 10x0,00 + 0,05 m (ent. 10x0,00 + 10,00 m)
 Joukkuetarkkuus, käsimitaus: LjK (Savolahti, Kilpinen, Laamanen, Soini), 1x0,00 + 0,03 m
 Taitohyppy: Olavi Kilpinen 7,10 sekuntia (ent. 7,12)

Tampereen Laskuvarjokerho ry 11.7.1981: SM-81 Tampere, Viralliset tulokset

Laskuvarjourheilu 3/1981

Laskuvarjourheilu 1/1982 (21)

Tampereen Laskuvarjokerho ry 1993: Tampereen Laskuvarjokerho 25 vuotta

Eero Kausalainen 1.2.2024

Relatiivi-SM Malmilla

Vuotuiset relatiivihyppyjen mestaruuskilpailut järjestettiin Malmin lentoasemalla 1.-7.8.1981. Kisat olivat historialliset, koska niissä saatiin täyteen kaikki kymmenen hyppykierrosta sekä neljän, että kahdeksan hyppääjän sekvenssissä. Historialliset myös siksi, että viimeksi mainitussa oli mukana kolme joukkuetta. Osanottajamäärä oli hyvä, koska mukana oli kolmen kahdeksan hyppääjän joukkueen lisäksi 10 neljän hyppääjän joukkuetta. Isäntäkerho SLK:sta oli neljä, Utin, Oulun ja Turun kerhoista kaksi joukkuetta kustakin.

Kilpailua oli edeltänyt harjoitusviikko, jota varten oli paikalle saatu valmentajaksi norjalainen kovan luokan hyppääjä **Karl Arneberg**. Harjoitusviikolla keskityttiin joukkueiden sekvenssitaitojen hiomiseen. Harjoitusviikko jäi Helsinki keskeiseksi, koska maakunnan väkeä oli paikalla vähänlaisesti.

Kilpailunjohtaja oli **Timo Aalto** isäntäkerhosta, ylituomari **Kari Tusa**, muina tuomareina olivat **Eero "Kustu" Ylinen**, **Lauri Oksanen**, **Eero Kausalainen** ja Karl Arneberg.

Hyppykone oli SLK:n Turbo Porter OH-POB. Yhdellä koneella selvittiin hyvin: kone oli niin tehokas, että hyppääjille ei tahtonut jäädä riittävästi aikaa hyppyjen välillä pakata ja harjoitella maassa seuraavan sekvenssihyppyn ohjelmaa.



4-miehen lajin hopeajoukkue harjoittelemassa: Mika Ekström (vas.), Kari Niemi, Markku Puro ja Hannu Leskinen. Kuva: via Laskuvarjourheilu.

Tuntemattomaksi jäänyt kirjailija laati kilpailuista värikkään artikkelin *Laskuvarjourheiluun*. Tarinassa kerrotaan, että videot olisivat olleet ensimmäistä kertaa käytössä tuomarointivälineenä näissä 1981

kilpailuissa. Tieto on kuitenkin virheellinen, koska jo edellisen vuoden RW-SM-kilpailuista kertovassa artikkelissa kerrottiin, että ”...nyt on Suomessakin siirretty videokauteen...” ja keuhuttiin vuolaasti, mitä erilaisia etuja voitiin saavuttaa käyttämällä videoarvostelua. Nokkelasti siis voimme päätellä, että nämä jälkimmäiset ensimmäiset olivatkin todellisuudessa jo toiset.

Kilpailuihin liittyi myös muodollinen seikka: aikaisempien SM-kilpailujen yhteydessä SIL:n laskuvarjokeskustoimikunta oli paheksunut sen mielestä toinen toistaan kummallisempia joukkueiden nimiä. Nyt ei enää ollut ”Buskuri Boyseja”, ”Sikakiilareita” tai vastaavia. Joukkueille sallittiin nyt ainoastaan kerhoon viittaavat nimet. Tämä kuivakka kirkasotsaisuus toteutui kuitenkin vain näissä kilpailuissa. Seuraavana vuonna joukkueiden nimet taas olivat viljejä ja vapaita...

Tuloksia:

4-miehiset (10 kierrosta):

1. SLK 1	Hannu Havia, Jarmo Karjalainen, Jouko Hoviniemi, Jari Holopainen	68 p.
2. SLK 2	Mika Ekström, Hannu Leskinen, Markku Puro, Kari Niemi	47
3. SLK 3	Matti Veikkola, Päivi Lappalainen, Reino Suonsilta, Jukka Heikkinen	46
4. OLK 1	Raimo Ahola, Petri Ahola, Ermo Ervasti, Raimo Kempainen	42
5. ULK 1	Markku Laksio, Olavi Kilpinen, Olavi Parviainen, Jari Mäkinen	30
6. ULK 2	Tero Toukonen, Marinka Laine, Paavo Huusari, Markus Helineva	18
6. SLK 4	Maarit Lehtonen, Esa Nykänen, Pauli Belik, Esa Mikkonen	18
8. TLU 2	Simo Sainio, Arno Ylhä, Maurits Kouhia, Mauno Räsänen	15
9. TLU 1	Janne Kopra, Tuula Siren, Juha Kakko, Mika Forsén	12
10.OLK 2	Juha Sarkkinen, Mikko Närhi, Matti Mertala, Sirpa Karhu	10

8-miehiset:

1.SLK 1	24 p
2. SLK 2	13
3. OLK 3	7

Käytettävissä olleesta lähdeaineistoista ei löytynyt tietoja 8-sekvenssiä hypänneiden joukkueiden kokoonpanoista. On luultavaa, että joukkueet on yhdistetty kahdesta saman kerhon 4-miehisestä joukkueesta. Asiaa ei tätä kirjoitettaessa ollut mahdollista vahvistaa.

Suomen Laskuvarjokerho ry, 7.8.1981: RW-SM-81 tulokset
Laskuvarjourheilu 4/1981
Laskuvarjourheilu 2/1980

Parooni hyppää Mossesta

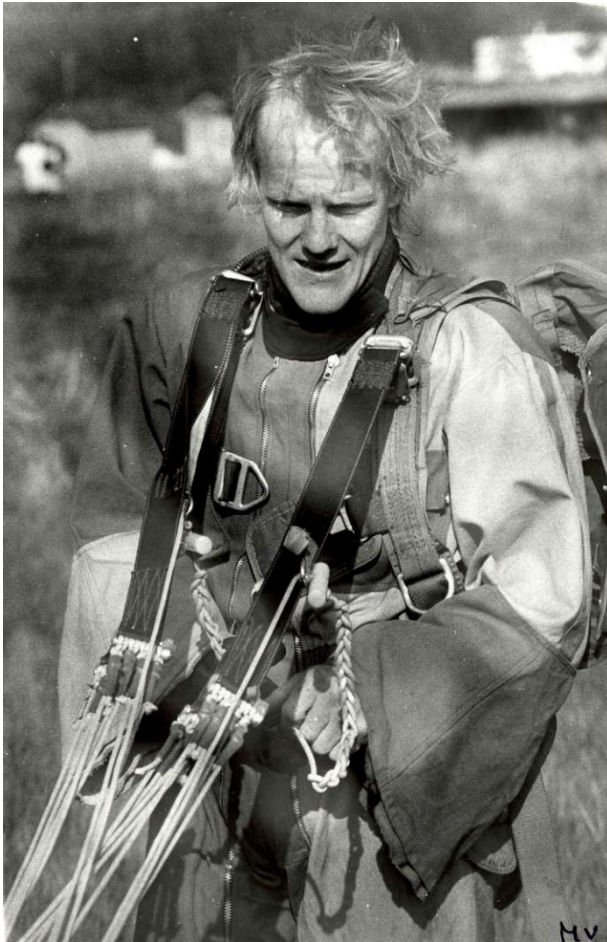


Tampereen Härmälän kentällä järjestettiin 8.-9.8.1981 ”Suuri Zeppelin Show”. Tapahtuma oli suunniteltu pääosin pienkoneiden ja maassa tapahtuvien esitysten varaan. Pääattraktio oli kuitenkin ilmalaiva *Europa*, joka lennätti kutsuvieraita ja maksavia asiakkaita. Koska ilmalaiva ei varsinaisesti kuulu tämän kirjoituksen aihepiiriin, emme paneudu siihen tämän enempää.

Tapautumassa oli kuitenkin pari laskuvarjourheilijoita mahdollisesti kiinnostavaa ohjelmanumeroa. Vanha ystävämme, näistä tarinoista jo 1950-luvulta alkaen hyppääjänä ja ilmavoimistelijana tutuksi tullut **Raimo Aulio** oli taas mukana kuvioissa. Hän roikkui nuoratikkailla KZ Leivon (OH-KZC) alla. Aulio oli tähän aikaan 55-vuotias. Hypyt hän oli jo kauan sitten jättänyt taakseen, paitsi että tuli vielä kerran, paljon myöhemmin, hyppäämään tandemhypyn, mutta se on sitten eri tarina...



Toisen lukijoita mahdollisesti kiinnostavan ohjelmanumeron suorittaja oli Tampereen Laskuvarjokerho legenda **Pentti "Parooni" Pukkila**. Hän suoritti laskuvarjohypyn siihen aikaan Suomessa yleisestä, neuvostoliittolaisvalmisteisesta Moskvitz-henkilöautosta – "Mossesta". Ja kuinka sitten Mossesta suoritetaan laskuvarjohyppy? Ovesta tietenkin. Koska Mossen oma nousukyky oli vaatimaton, sitä oli terästettävä tehokkaalla helikopterilla, joka hissasi auton 800 metrin korkeuteen. Paroonin hyppy tapahtui helikopterin alla riippuvasta Mossesta. Asiasta kertoneen Härmälän kentän historian mukaan hyppy "...onnistui kaikin puolin hyvin".



Yllä on näyteenä kuva suunnilleen oikeaa vuosikertaa olevasta "Mossesta". Onko malli ihan oikea, ei ole tiedossa. Kuva: kuvaaja tuntematon.

Pentti "Parooni" Pukkila kesäkuussa 1978 Tampereella. Kuva: Martti Vieru

Kirjallinen lähde ei kerro "Mossea" kuljettaneen helikopterin tyyppiä, mutta näinä aikoina nähtiin lentonäytöksissä eri puolilla Suomea romuauton pudotuksia sotilashelikopterista (MIL Mi 4 tai MIL Mi 8), jollainen tässäkin lienee ollut asialla. Myöskään "Mossen" täsmällistä tyyppiä tai vuosimallia ei lähdetiedoissa mainita. Sinällään ällistyttävä idea pudottaa auto melko korkealta maahan oli selvästi vetonaula ja erikoisuus, jollaista lentonäytösjärjestäjät tarvitsivat. Imatran suunnalla oli samoihin aikoihin suunniteltu tempun jatkojalostusta. Imatralainen **Rauno Härkönen** kertoi tällaisesta haastattelussa 23.5. ja 4.10.2018:

"Oli myös puhetta, että hypättäisiin autosta, joka pudotetaan helikopterista. Auton pudotuksia tehtiin näytöksissä muutaman kerran. Pohdiskeltiin, josko tätä voisi täydentää siten, että autossa olisi-

kin hyppääjä, joka hyppäsi siitä sen jälkeen, kun auto on irrotettu. Homma tuntui kuitenkin niin riskialttiilta, koska auton putoamisasentoa ei voinut taata. Ei siis toteutettu..."

"Mosset" olivat suosittuja korkeapudotusmenetelmällä "hylkäykseen" laitettavia autoja, mutta ainakin vuoden 1987 lentonäytöksessä Imatralla saman kohtalon koki myös japanilainen Isuzu.

Seppo Uolamo ja Apali Oy 2004: Härmälä – Tampereen lentokenttä

Eero Kausalainen 23.5. ja 4.10.2018: Rauno Härkönen – Suomalainen laskuvarjovaikuttaja (julkaisematon)

Pohjoismaiset mestaruudet jaettiin Utissa suomalaisille

Suomen vuoro oli järjestää taito- ja tarkkuushyppyjen PM-kilpailu. Järjestelyoikeutta oli hakenut ja saanut Utin Laskuvarjokerho. Yleensä kerho olisikin ollut parhaita kisajärjestäjiä Suomessa. Tällä kerralla kuitenkin kävi niin, että osa kerhon parhaista pojista ja tytöistä oli lähtenyt maalikylään Helsinkiin. Siellä oli samanaikaisesti Utin PM-kilpailun kanssa Relatiivilajien SM-kisoja edeltänyt harjoitusviikko. Siihen osallistuminen oli erityisesti uttilaisille tärkeää, koska kisoissa käytetty hyppykone oli vieras. Erityisesti relatiiviuloshyppyjä oli tarpeen harjoitella jo ennakolta kisoissa käytettävästä koneesta.



Kuinka siinä sitten kävikään? Menikö Utin kisat läskiksi? No, ei sentään. Kerhon oma talkooväki loisti poissaolollaan, mutta ei hätää: apu saatiin LjK:n oppilaskunnalta, joka auttoi kisassa tarvittavien rakenteiden pystytyksessä. Varsinainen kisan pyörittäminen sujui minimimiehistöllä. Kisoista kertovassa *Laskuvarjourheilun* artikkelissa mainittiin erityisesti LjK:n henkilökuntaan kuuluneen **Heikki Lindin** toiminta työnjohtajana ja myös startin kaksikielisenä kuuluttajana, josta annettiin erikoismaininta: ”...tuu dö staat = tuutte starttiin ...”

Kilpailun johtaja oli ULK:n **Antti Kausalainen**, joka myös laati laajan kuuden sivun kisajutun *Laskuvarjourheiluun*. Laveamat tarinat ja lisää valokuvia kisasta voi siis löytää Senior Skydivers ry:n nettisivuilta löytyvästä lehdestä. Kilpailun ajankohta oli 8.-16.8.1981.

Joukkuetarkkuudessa mestaruuden voittanut ja henkilökohtaisessa tark-

kuudessa viidenneksi sijoittunut Tapio ”Cekkeri” Satamo finaalisissa. ”Laskuvarjourheilussa” sama kuva oli peilikuvana. Ehkä salaussyistä, koska taustalla näkyy sotilaskohteita. Tuomareista vasemmalla John Svendsen Norjasta ja oikealla Eero Kausalainen. Selin olevan tanskalainen tuomari lienee Elin Rosiak. Kuva: Jorma Öster

Kilpailussa taitohypyt tuomittiin videoiden avulla, kuten jo edellisinä vuosina. Yleisöllä ja kilpailijoilla oli mahdollisuus nähdä hypyt sitä varten viritetystä monitorista. Tarkkuushypyissä käytettiin aikaisempien vuosien tapaan sähköpläkkää. Pohjoismaisille kilpailijoille tuli yllätyksenä, että Suomi ei vielä ollut siirtynyt kansainvälisten sääntöjen edellyttämään viiden sentin keskuslätkään. Sähköpläkän nolla-nolla oli halkaisijaltaan 10 senttiä. Kisat eivät kuitenkaan tähän kaatuneet, vaan vieraat sopeutuivat tilanteeseen notkeasti ja kyönelehtimättä. Tuomareita oli paikalle saapunut kuusi kappaletta: ylituomari **Eero Kausalainen** ja tuomari **Ilkka Stauffer** Suomesta, kaksi tuomaria Ruotsista ja yksi tuomari Tanskasta ja Norjasta.



Suomen nouseva nuorisoväki yllätti iloisesti. Taitohypyn B-sarjan mitalikolmikko palkintokorokkeella: Timo Toivonen (vas., 2.), Anne Louhimo (1.) ja Jouni Lahti (3). Kuva: via Eero Kausalainen (ehkä Bernard D. Lyng).



Kilpailun onnistumista auttoi poikkeuksellisen hyvä sää. Kaikissa lajeissa ja sarjoissa saatiin tädet hyppykierrokset. Kilpailussa oli tavanomaisen yleisen sarjan lisäksi myös oma B-sarja vähemmän hypänneille. Siihen saatiin osallistujia kuitenkin vain Suomesta ja Norjasta.

A-sarjan yleismestari Rauno Härkönen. Kuva: Antti Kausalainen.

Suomen näkökulmasta kilpailut sujuivat loistavasti: mestaruus voitettiin kaikissa lajeissa ja

molemmissa sarjoissa. Syynä ei voinut olla pelkästään tutut tuomarit, koska enemmistö heistä tuli ulkomailta. Ehkä taito- ja tarkkuuslajien harrastus oli Suomessa enemmän voimissaan, kuin muissa Pohjoismaissa. Esimerkiksi Norjassa taitohyppy oli jo kuoleva laji. Tässä kilpailussa ei A-sarjassa ollut yhtään norjalaista kilpailijaa kymmenen parhaan joukossa, paras oli sijalla 17. Loput sen jälkeen. A-sarjassa oli osanottajia 25.

Taitohypyissä Suomi saavutti B-sarjassa neloisvoiton. Tarkkuudessa ei oltu yhtä hyviä, mutta sieltäkin Suomi sai kulta- ja pronssimitalit. B-sarjassa oli yhdeksän osanottajaa. Suomen joukkueessa olivat kilpailijoina A-sarjassa **Olavi Kilpinen, Rauno Härkönen, Anssi Horppu, Tatu Soini, Tapio Satamo, Jarmo Laamanen ja Veikko Korhonen**. B-sarjan suomalaiset kilpailijat olivat **Anne Louhimo, Timo Toivonen, Jouni Lahti, Mikko Hamunen ja Hannu Takala**.

Kilpailuissa oli huomionarvoista Rauno Härkösen uusi SE-taitohyppy: 6,87 sekuntia, jota myös Olavi Kilpinen viimeisellä hypyllään sivusi. Myös TamLK:n Anne Louhimon mainio menestys B-sarjan taitohypyssä, sekä muukin hyvä menestys, pantiin tyytyväisyydellä merkille. Tanskan **Björn Stephensen** teki kilpailun aikana ja sen jälkeen järjestetyillä ylimääräisillä hypyillä 12 perättäistä nolla-nollaa. Suomi voitti näissä kilpailuissa kaikki muut mestaruudet, paitsi B-sarjan joukkuetarkkuushypyn. Siinä mestareita olivat norjalaiset.

Ohessa tiivistelmiä tuloksista. Laskuvarjourheilusta napatuissa tarkkuuslajien tuloksissa saattaa hämätä muutamien hyppykierroksien kohdalle hypyn tuloksen viereen lipsahtanut siihenastinen kumuloitunut tulos. Epäselvästä ulkoasustaan huolimatta tulokset pitävät paikkansa ja ovat yhdenmukaiset virallisten tulosten kanssa, joissa ei kuitenkaan ole kumuloituneita välituloksia.

The official results of style:

CLASS A

		1	2	3	4	Total
1. O Kilpinen	FIN	7,40	7,57	7,23	6,87	29,07
2. B Stephensen	DAN	7,97	7,23	8,37	8,10	31,67
3. R Härkönen	FIN	6,87	10,37	6,97	8,90	33,11
4. T Månson	SWE	8,47	8,83	8,37	7,97	33,64
5. A Horppu	FIN	8,40	8,53	8,00	8,83	33,76
6. P Frank	DAN	9,10	8,50	8,37	8,57	34,54
7. T Soini	FIN	7,70	8,20	11,10	8,07	35,07
8. M Pedersen	DAN	9,10	8,60	9,27	9,53	36,50
9. J Wallberg	SWE	9,47	9,13	8,60	9,40	36,60
10. M Clausen	DAN	8,78	9,63	9,20	9,23	36,84

Utti 11. 8. 1981

Eero Kausalainen
Chief Judge

The official results of individual accuracy:

CLASS A

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Total
1. T Soini	FIN	0,00	0,00,00	0,00,00	0,01	0,00	0,00,01	0,00	0,00,01	0,00,01	0,00	0,01
2. R Härkönen	FIN	0,00	0,00,00	0,00,00	0,02	0,00	0,00,02	0,00	0,00,02	0,00,02	0,00	0,02
3. P Frank	DAN	0,00	0,03,03	0,01,04	0,00	0,00	0,05,09	0,00	0,00,09	0,00,09	0,00	0,09
4. O Kilpinen	FIN	0,07	0,00,07	0,10,17	0,00	0,00	0,00,17	0,00	0,00,17	0,00,17	0,00	0,17
5. T Satamo	FIN	0,00	0,06,06	0,00,06	0,02	0,00	0,00,08	0,00	0,26,34	0,01,35	0,00	0,35
6. S Olausson	SWE	0,12	0,01,13	0,15,28	0,00,08	0,04	0,05,37	0,00	0,04,41	0,04,45	0,00	0,45
7. A Horppu	FIN	0,00	0,00,00	0,00,00	0,00	0,00	0,00,00	0,00	0,21,21	0,02,23	0,23	0,46
8. B Stephensen	DAN	0,00	0,00,00	0,52,52	0,00	0,00	0,00,52	0,00	0,00,52	0,00,52	0,00	0,52
9. J Laamanen	FIN	0,00	0,10,10	0,00,10	0,03	0,25	0,15	0,00	0,05,58	0,00,88	0,00	0,58
10. R Frøiland	NOR	0,00	0,43,43	0,00	0,00	0,06	0,00	0,04	0,00,53	0,00,53	0,07	0,60

CLASS B

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Total
1. J Lahti	FIN	0,00	0,00	0,83	0,18	0,03	0,00	0,08	0,01,13	0,13,26	0,38	1,64
2. R Hultgren	NOR	1,16	1,47	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00	0,09,22	0,07,29	0,63	3,92
3. H Nerland	NOR	0,20	0,06	1,60	0,40	0,15	0,13	0,15	0,00,69	1,31,00	0,00	4,00
4. H Takala	FIN	0,05	0,29	0,27	0,11	1,59	0,12	2,48	0,15,5,06	0,06	0,82	5,94
5. G Jensen	NOR	1,33	1,61	1,22	0,02	2,07	0,23	0,94	0,05,47	0,06	2,44	9,97
6. J Bakk	NOR	1,09	1,67	0,99	1,55	0,27	0,51	0,09	1,41,7,58	1,95	0,46	9,99
7. M Hamunen	FIN	1,45	3,24	0,29	0,00	0,23	5,00	1,25	0,06	2,48	1,15	15,15
8. A Louhimo	FIN	3,34	0,37	5,00	0,47	0,51	4,40	1,96	0,87	0,93	2,72	20,57
9. T Toivonen	FIN	0,13	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	45,13

The official results of style:

CLASS B

		1	2	3	4	Total
1. A Louhimo	FIN	13,30	11,83	11,97	13,17	50,27
2. T Toivonen	FIN	12,93	11,97	11,97	14,30	51,17
3. J Lahti	FIN	13,43	13,60	12,67	13,80	53,50
4. M Hamunen	FIN	14,07	14,07	13,90	15,17	57,21
5. J Bakk	NOR	16,00	14,90	15,40	15,93	62,23
6. H Takala	FIN	16,00	16,00	15,80	14,70	62,50
7. R Hultgren	NOR	16,00	16,00	16,00	16,00	64,00
7. H Nerland	NOR	16,00	16,00	16,00	16,00	64,00

Utti 11. 8. 1981

Eero Kausalainen
Chief Judge

Overall:					The official results of team accuracy:		The official results of team accuracy:
CLASS A					CLASS A		CLASS B
		Accuracy	Style	Total		result	result
1. R Härkönen	FIN	4	9	13	1. Finland		1. Norway
2. O Kilpinen	FIN	16	1	17	A. Horppu		H. Nerland
3. P Frank	DAN	9	36	45	R. Härkönen		R. Hultgren
4. T Soini	FIN	1	49	50	O. Kilpinen		J. Bakk
5. B Stephensen	DAN	64	4	68	T. Satamo	0,15	G. Jensen
6. A Horppu	FIN	49	25	74	T. Soini		
7. T Månson	SWE	121	16	137	2. Danmark		2. Finland
8. M Pedersen	DAN	144	64	208	M. Clausen		M. Hamunen
9. M Clausen	DAN	196	100	296	P. Frank		J. Lahti
10. V Korhonen	FIN	169	144	313	M. Pedersen		A. Louhimo
					B. Stephensen	0,26	H. Takala
					I. Sölvason		T. Toivonen
Utti 12. 8. 1981							17,93
					3. Sweden		Utti 12. 8. 1981
Overall:					S. Olausson		Eero Kausalainen
CLASS B					T. Månson		Chief Judge
		Accuracy	Style	Total	J. Wallberg	0,62	
1. J Lahti	FIN	1	9	10	H. Jonsson		
2. J Bakk	NOR	25	25	50	S. Strömblad		
2. A Louhimo	FIN	49	1	50	4. Norway		
4. M Hamunen	FIN	36	16	52	T. Johansen		
4. H Takala	FIN	16	36	52	R. Frøiland		
6. R Hultgren	NOR	4	64	68	T. Skogsberg		
6. T Toivonen	FIN	64	4	68	R. Sotberg	0,80	
8. H Nerland	NOR	9	64	73	M. Hesje		
Utti 12. 8. 1981							
Eero Kausalainen					Utti 12. 8. 1981		
Chief Judge					Eero Kausalainen		
					Chief Judge		

Absolute Nordic Parachuting Champion Nation

CLASS A

	Style	Individual accuracy	Team	Total
1. Finland	1	1	1	3
2. Denmark	4	4	4	12
3. Sweden	9	9	9	27
4. Norway	16	16	16	48

Laskuvarjourheilu 3/1981

Utin Laskuvarjokerho ry, 16.8.1981: The Nordic Parachuting Championships, Utti 1981: Official Results

Eero Kausalainen 6.2.2024

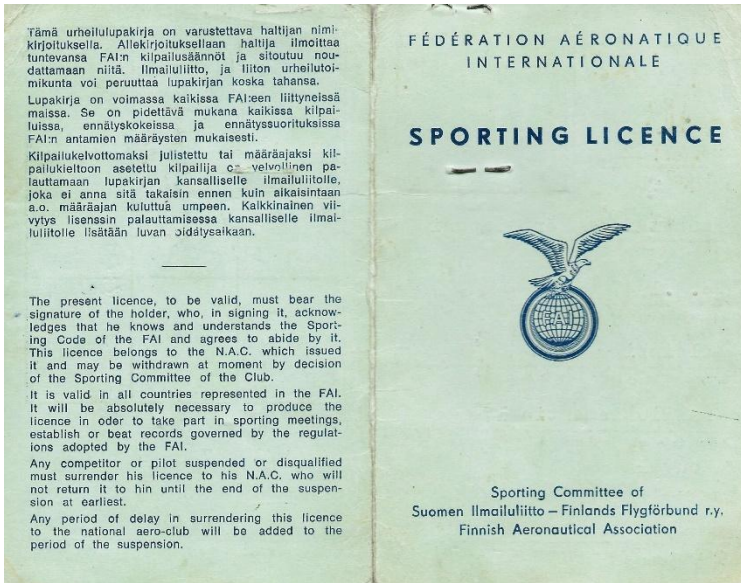
Maiden välinen paremmuus määritettiin ainoastaan A-sarjassa, koska Tanska ja Ruotsi eivät osallistuneet lainkaan B-sarjaan ja Suomen ja Norjan joukkueet olivat vajaalukuisia.

”Ujot ja kivat” – kakku päättyy, koevapauten...?

Vuoden 1979 relatiivi-SM-kisojen päättäjaisissä neljän hyppääjän lajin voittajajoukkue ”*Shy and Pleasant*” innostui ilottelemaan palkintojenjakotilaisuudessa. Ilottelua siivitti sopiva nousuhöno, jonka innoittamana joukkue paljasti Amerikan mallin mukaisesti pakaransa, joihin oli tussilla – ei tiedetä, oliko ”permanent” vai vesiliukoinen – kirjoitettu joukkueen kilpailussa saavuttama pistemäärä (29 pistettä, 8 kierroksella).

Tieto järkyttävästä tapahtumasta kiiri SIL:n hallituksen korviin, joka antoi joukkueelle viiden vuoden (!) kakun syksyllä 1979. Viisi vuotta tarkoitti SIL:n myöntämän ja SM-kisoissa edellytettävän FAI:n kilpailulisenssin peruuttamista viideksi vuodeksi. Lisenssin puuttuminen esti kilpailemisen SM-, PM- tai MM-kilpailuissa. Ilman voimassa olevaa lisenssiä ei myöskään voinut osallistua Suomen ennätykseen.

SIL:n hallitus kuitenkin päätti kokouksessaan alkusyksyllä 1981 ”armahtaa” syntiset. Rangaistusta päätettiin lyhentää siten, että se lopulta päättyi jo 1.9.1981, kestätyään noin kaksi vuotta. Lyhentämispäätöksen perusteena ei ehkä ollut SIL:n hallituksen hyvä tahto tai joukkueen hyvä käytös, vaan



LuKT:n esitys kohtuuttoman kovaksi rangaistukseksi katsotun kilpailukiellon lyhentämiseksi. Lisenssien peruutus esti joukkueen osallistumisen vuosien 1980 ja 1981 RW-SM-kilpailuihin. Joukkue ei tähän takaiskuun hajonnut, vaan näytti kiellon päätymistä seuraavan vuoden RW-SM-kisoissa kaikille närhen munat, kuten sanonta kuuluu... Sanonta lienee syntynyt jo kauan ennen oululaisveljesten Pekan ja Mikon ujuttautumista laskuvarjopiireihin.

Ohessa SIL:n myöntämän FAI:n urheilulisenssin takasivun teksti, joka myös käsittelee lisenssin peruutusta. "Sporting Licence"stä" käytettiin nimitystä kilpailulisenssi, koska sen voimassaoloa

edellytettiin paitsi kansallisten ja kansainvälisten kilpailujen säännöissä, myös virallisissa FAI:n ja kansallisten sääntöjen mukaisissa urheiluilmailun ennätyksissä.

"Ujojen" joukkueeseen kuuluivat **Matti Veikkola, Markku Heilimo, Esa Mikkonen ja Ilari Degerlund**, kaikki SLK:sta.

Laskuvarjourheilu 3/1979

Suomen Ilmailuliitto ry, 1.10.1980: Laskuvarjotiedote 6/80

Suomen Laskuvarjokerho ry 25.7.1981: RW-SM -82 tulokset; 4-Sequence (korjattu 28.7.1981)

Timo Nieminen 2015: Hyvällä tuulella, Vaasan Laskuvarjokehon historia vuosilta 1969–2014

Hyppymaisterien syyskurssilla

SIL järjesti vuoden toinen hyppymestarikurssin Suomen Urheiluilmailuopistossa Räyskälässä 12.-19.9.1981. Kurssilaisia oli ideaalimääräksi todettu kahdeksan oppilasta, joita olivat lähettäneet viisi laskuvarjotoimintaa harjoittavaa kerhoa: **Mika Ekström, Henri Pohjolainen ja Pia Rissanen** Helsingistä (SLK), **Ari Heinämäki ja Tuure Helo** Jyväskylästä (JLK), **Esa Lötjönen** Imatralta (IHK), **Heikki Vendelin** Varkaudesta (VLK) ja kuukauden takaisen PM-kilpailun taitohypyn B-sarjan mitalisti **Timo Toivonen** Utista (ULK). Kurssin vetäjänä oli Ilmailuliiton **Eero Kausalainen**, apunaan SLK:n koulutuspäällikkö ja hyppymestari **Veikko Rissanen**.

Kurssi toteutettiin pääpiirtein entisen mallin mukaisesti, vaikka se osanottajille oli luonnollisesti ainutkertainen kokemus. Näitä kokemuksia on kirjattu *Laskuvarjourheilun* 4/1981 artikkeliin, jonka oli laatinut kurssin kuopus, tuleva kovan luokan kilpailu-, edustus- ja ennätushyppääjä Timo Toivonen.

Laskuvarjourheilu 4/1981

Suomen Ilmailuliitto ry, 20.10.1981: Laskuvarjotiedote 7/81

Suomen Ilmailuliitto, laskuvarjotoiminnan koulutuspäiväkirja 1978–1989

Maailman Sulkupalloliitto Ipswichissä

Helsingin kulmilla kiinnostus kupuruttuun eli CRW:een oli kesällä 1981 jo melko kiihkeää. Joukko SLK:n jäseniä kiinnostui Englannissa järjestettävästä CRW-kilpailusta ja ryhtyi tuumasta toimeen. Kiinnostava kilpailu oli *The First British Talbot Open Championships for Parachuting CRW*. Paikka oli Ipswich, UK, ajankohta 26.-27.9.1981.

Kilpailulla ei ollut mitään virallista statusta, mutta nimestä päätellen Talbot-autovalmistaja oli saatu kisojen sponsori. Suomen – tai tarkemmin SLK:n joukkue - valitsi itse itsensä. Ilmailuliittoa tai LuKT:aa ei asialla häiritty. Kilpailijoiksi lähtivät matkaan *Laskuvarjourheilussa* (4/1981) julkaistun matkakertomuksen mukaan **Jarmo ”Jarkki” Vuorio, Esa ”Mini” Mikkonen, Jukka Heikkinen** ja **Kari ”Nipa” Niemi**. Joukko nimesi myös itse omat toimihenkilönsä: Head of Delegation oli **Christian Salminen**, Team Leader **Sami Jaanu** sekä huutosakin johtaja ja lentoemo **Tarja Hakkarainen**. Huutosakin johtaja on selvä homma, mutta mikä lentoemo? Joukkue tarvitsi tietenkin oman lentoemon, koska se matkusti charter-lennolla Piper Lance lentokoneella, jonka päällikkönä ja pilottina toimi Capt. ”Jarkki” Vuorio. Joukkue oli nimennyt itse itsensä: Maailman Sulkupalloliitto (Barrage Balloon Union of the World – BBUW).



Suomen joukkueen lisäksi osanottajia oli kahdeksan 4-miehen joukkuetta. Joukkueista neljä olivat sotilasjoukkueita. BBUW oli kilpailun ainoa ulkomaalainen joukkue. Kilpailun johtajana oli **Tony Knight**, joka myöhemmin tuli toimimaan Englannin laskuvarjoliiton BPA:n (British Parachute Association) virkailijana. Hyppykoneena oli lehtiartikkelin mukaan Ipswitchin hyppykeskuksen kaksimoottorinen Britten Norman Islander.

Joukkueen hyppykalusto oli kirjavaa. Oli tappaja-Merliniä ja Laina-Cruisairia. Järjestäjä lyhensi Suomen joukkueen apuvarjojen yhdyspunokset sääntöjen mukaisiksi: apuvarjo sai ulottua ainoastaan noin metrin päähän kuvun jättöreunasta.

Kilpailulajina oli neljän hyppääjän nopeus-plane. Joukkueiden oli muodostettava neljän plane-muodostelma mahdollisimman nopeasti. Suorituksen ajanotto alkoi siitä, kun tuomarit näkivät joukkueen ensimmäisen apuvarjon taivaalla. Kello raksutti niin kauan, että neljän plane oli tuomarien mielestä valmis ja koossa. Muodostelman oli pysyttävä koossa vähintään 30 sekuntia. Kaikki otteet oli irrotettava ennen maahantuloa.

Kilpailusta ja kisamatkasta löytyy *Laskuvarjourheilussa* Kari Niemen kirjoittama lavea ja värikäs matkakertomus. Niille lukijoille, jotka eivät jaksanut nettisurffailla esitettäköön tässä tiivistelmä kisamenestyksestä, joka ei ollut BBUW:n osalta aivan täydellinen: ”it let a lot to be desired”, kuten ruotsalainen olisi asian ilmaissut. Joukkue jäi kahdeksanneksi neljän hypyn yhteistuloksellaan 10 min 10,2 sekuntia. Voittajajoukkueen (Mounting Men) yhteistulos oli 2 min 54,2 sekuntia. Vaatimattomasta kisatuloksesta huolimatta kisajoukkueemme tiedetään jättäneen lähtemättömän vaikutuksen moniin kanssakilpailijoihin.



Ipswich Parachute Centre
Ipswich Airport
Nacton Road,
Ipswich IP39QF
Tel: (0473)-76547



Tämä oli ensimmäinen suomalaisesiintymisen maailmalla CRW:n tai CF:n merkeissä. Myöhempiä vuosikymmeninä menestys on ollut monin verroin parempi. Kysykää vaikka **Pirttikoskelta**...

Laskuvarjourheilu 4/1981
Eero Kausalainen 8.2.2024

”Sikakiilarit” boikotoi – Kansan Uutiset kehuu

Outo otsikko, ”Sikakiilarit” eli virallisemmin Suomen Laskuvarjokerhon ykkösjoukkue – SLK 1 - vuoden 1981 RW-SM-kilpailuissa. Boikotoi mitä? MM-kilpailuja tietenkin. Ja kuka kehuu? No Kansan Uutiset - KU - tietenkin. Se on lehti, joka oli vuoteen 1990 saakka Vasemmistoliiton edeltäjien, Suomen Kansan Demokraattisen Liiton ja Suomen Kommunistisen Puolueen, yhteinen äänenkannattaja. Miksi herrasväen harrastukseksi miellettyä harrastusta kehuttiin Kansan Uutisissa vuonna 1981? Se meni jotenkin näin:

FAI:n laskuvarjokomitea CIP oli myöntänyt muodostelmahyppyjen MM-kilpailujen järjestämisoikeuden USA:n laskuvarjoliitolle USPA:lle, kilpailuaika 9.-18.10.1981 ja paikka monille suomalaisille tuttu Zephyrhillsissä. Ilmailuliiton hallituksen vuoden 1981 ensimmäisessä kokouksessa esittämät huolet Etelä-Afrikan mahdollisesta osallistumisesta Suomea kiinnostaviin FAI-tason arvokilpailuihin realisoituivat.

Koska oletuksena oli, että USA ei ehkä estäisi E-A:n joukkueen osallistumista, asia yritettiin selvittää ennakolta. Historiahepun tehtävänä oli tiedustella juuri ennen ilmoittautumisajan päättymistä, onko Etelä-Afrikasta tulossa joukkue. Vastauksenaan USPA ilmoitti toimitusjohtaja **Bill Ottleyn** allekirjoittamassa kirjeessä, että maa ei ole ilmoittautunut. Niinpä sitten faksattiin Suomen joukkueen ilmoittautuminen saman tien kuolonlinjan viimeisinä päivinä Yhdysvaltoihin, sekä lähetettiin osanottimaksut. Hyvin piti käydä, mutta ei käynyt. Onneksi Kansan Uutiset kehu!



Miten siinä sitten kävi? USPA:n toiminta osoittautui taktikoinniksi. Etelä-Afrikka oli jättänyt ilmoittautumisen niin myöhään, että se ei aiheuttaisi boikotointia. Todennäköisesti USPA tiesi, että eteläafrikkalaiset olivat tulossa, mutta ehkä virallinen ilmoittautuminen ei ollut saapunut, jolloin ei tarvinnut valehdella suomalaisille. Virheellisen tiedon perusteella kisajoukkue lähetettiin. Siinä olivat vuoden 1981 Suomen mestarit SLK:sta: **Hannu Havia, Jouko Hoviniemi, Jarmo Karjalainen, Jari Holopainen** ja **Henri Pohjolainen**. Tuomarina joukkueessa oli **Ralf Norra**, tuomarioppilaana **Kari Tusa**, molemmat SLK:sta. Joukkueenjohtajana ja valmentajana toimi norjalainen **Karl Arneberg**, sama mies, joka oli Suomessa RW-SM:n harjoitusviikolla. Hän oli jo valmiiksi Zephyrhillsissä: hän toimi siellä hyppykouluttajana ja boogie-organisaattorina.



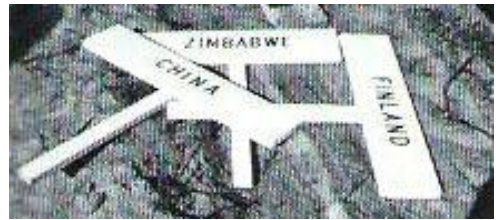
Joukkue oli saanut ohjeistuksen kaiken varalta – suomeksi ja englanniksi - jos [rotusortoa harjoittava] E-A sittenkin ilmaantuisi paikalle. Ilmaantuihan se, 3 päivää ennen kisan alkua. Suomi boikotoi – paitsi tuomari - YK:n päätöslauselman mukaan kisoja uljaasti yhteisrintamassa Kiinan ja Zimbabwen kanssa.

Asia nousi Suomen lehdistössä suurehkoksi jutuksi,

vaikka laskuvarjourheilu yleensä ei otsikoihin päässykään muulloin, kuin onnettomuusutisten kautta. Lehdistö osoitti sympatiaa Suomen joukkueelle ja Ilmailuliitolle. Useat suuret sanomalehdet kritisoivat opetusministeriötä, jonka toimien vuoksi yksittäisen liiton ja sen urheilijoiden katsottiin joutuneen naurunalaisiksi. Jopa ilmailuun yleensä erityisen nihkeästi suhtautunut Kansan Uutiset otti kantaa. Eivät kuitenkaan nähneet asiassa mitään naurettavaa, vaan olivat otsikoineet juttunsa - koska kannattivat lämpimästi boikottia: *"Kerrankin asialinjalla"*. Myös paikallislehdet ottivat kantaa. Tässä ote *Turkulaisen* jutusta 22.10.1981:

"...Nyt syyttömät laskuvarjohyppääjät saivat kunnian olla uhrilampaita tai näyttelyesineitä boikotin alttarilla ja osoittaa, että kyllä täältä pesee. Arvaakos opetusministeri, paljonko se heitä lohduttaa?"

Koska Suomi boikotoi ja "vapaaehtoisesti" jättäytyi kisasta pois, ei kisamaksuja saatu takaisin. Sen sijaan esitettiin SIL:n toimintaohjeet järjestäjälle ja se auttoi kompromissiin: osanottomaksuja ei palautettu, mutta Suomen "Arneberg-team" sai hypätä osanottomaksujensa vastineeksi harjoitushyppyjä kilpailun ulkopuolella. Niitä hyppyjä eivät tuomarit kuitenkaan nähneet, vaikka joissakin tiedoissa on näin väitetty.



4-hengen lajissa olivat Kanada ja USA tasapisteissä 10 kierroksen jälkeen: molemmilla 116 pistettä. Yhdennellätoista hypyllä USA vei hienoisesti voiton. 8-henkilön lajin voitti Kanada pistemäärällä 77.

Tuomarina toiminut Norra – joka ei boikotoinut - kehui kovasti kisoissa käytettyä videolaitteistoa. Ongelmana tuomaroinissa olivat kuitenkin joukkueiden kovin suuret tasoerot: ensin saattoi olla pari joukkuetta, jotka tekivät vain 2–3 pistettä, joiden jälkeen kuvaruudussa saattoi pyöriä vaikkapa Golden Knights, joka teki kisan aikana maailmanennätyksen 22 pistettä. Tapahtumasta ja tuomaroinista löytyy laajemmin tietoja *Norran Laskuvarjourheiluun* (4/1981) kirjoittamasta artikkelista.

Suomen Ilmailuliiton hallitus kehui kokouksessaan 14.11.1981 joukkuetta, joka *"... toimi kiitettävällä tavalla meillä nykyisin vallitsevan pelin hengen mukaisesti ..."* Torsoksi jäänyttä kilpailumatkaa rahoitettiin aluksi SIL:n budjettivaroin, mikä summa oli täysin riittämätön. Sitä täydentämään järjestettiin keräys: kerhoilta pyydettiin avustusta kisajoukkueelle, joka kuitenkin tuotti vain 620 markkaa. Lisäksi saatiin liiton hallituksen päätöksen ansioista jälkikäteen puliveivattua käyttämätöntä valmennusrahaa kisajoukkueen kuluihin. Se olikin oikein, koska matkasta tuli joukkueelle todellisuudessa harjoitus- ja valmennustapahtuma. Myös SLK tuki omista jäsenistään muodostettua joukkuetta.

Tuloksia:

4-hyppääjän laji (10 kierrosta)

1. Yhdysvallat	116 pistettä (1 lisähyppy)
2. Kanada	116 (1 lisähyppy)
3. Iso Britannia	109
4. Australia	97
5. Ruotsi	83

8-hyppääjän laji (9 kierrosta)

1. Kanada	77 pistettä
2. Yhdysvallat	76
3. Australia	74
4. Iso Britannia	50
5. Ranska	47

Suomen Ilmailuliitto ry, 2.7.1981: Laskuvarjotiedote 5/81
 Suomen Ilmailuliitto ry, SIL:n tiedote STT:lle 13.10.81
 Suomen Ilmailuliitto ry, 20.10.1981: Laskuvarjotiedote 7/81
 Suomen Ilmailuliitto ry, 10.11.1981: Laskuvarjotiedote 8/81
 Laskuvarjourheilu 4/1981
 Ilmailu 11/1981
 Suomen Ilmailuliitto – Finlands Flygförbund r.y.: Toimintakertomus vuodelta 1981:
 Eero Kausalainen 9.2.1981
 Sanomalehdet: Uusi Suomi 14. ja 16.10.1981, Kansan Uutiset ?? .10.1981, Helsingin Sanomat 14.10.1981, Uusi Suomi 14.10.1981,
 Aamulehti 14.10.1981, Etelä-Suomen Sanomat 14.10.1981, Turkulainen 22.10.1981
 Laskuvarjourheilu 1/1982

1981 – hyvä ennätysvuosi

Vuoden mittaan kertyi melkoinen joukko uusia Suomenennätyksiä, joista muutamia on jo mainittu edellä olevissa teksteissä. Alla esitetään vuoden uudet ennätykset marraskuun 1981 tilanteen mukaan.

Henkilökohtainen tarkkuus, sähköpläkä:

Tapio Satamo	10 x 0,00 + 0,05 m
--------------	--------------------

Joukkuetarkkuus, käsimittaus (10 cm ”pläkä”):

(LjK I: Savolahti, Kilpinen, Laamanen, Soini	1 x 0,00 + 0,03 m*)
--	---------------------

”Siviilijuntta”: Härkönen, Korhonen, Satamo, Heino	2 x 0,00 + 10,00*
--	-------------------

Em. joukkuetarkkuuskin meni vuoden aikana uusiksi. Bulgarian Varnassa syntyi 4.9.1981 uusi ennätys samalle juntalle, myös käsimittauksella 10 cm pläkälle:

”Siviilijuntta” Härkönen, Korhonen, Satamo, Heino	3 x 0,00 + 20,00
---	------------------

Taitohyppy:

Olavi Kilpinen	7,10 sekuntia
----------------	---------------

Myös tämä ennätys meni pian romukoppaan, koska sekä Kilpinen, että Rauno Härkönen tekivät PM-kisoissa samana päivänä 9.8.1981 puhtaan sarjan ajalla 6,87 sekuntia. Ennätys päätettiin jakaa, siis:

Olavi Kilpinen	6,87
----------------	------

Rauno Härkönen	6,87
----------------	------

4-hyppääjän sekvenssi:

Jari Holopainen, Jouko Hoviniemi, Jarmo Karjalainen, Hannu Havia	8 muodostelmaa
--	----------------

8-hyppääjän sekvenssi:

Henri Pohjolainen, Hannu Havia, Matti Veikkola, Jukka Heikkinen, Päivi Lappalainen, Jarmo Karjalainen, Jari Holopainen, Jouko Hoviniemi	5 muodostelmaa
--	----------------

* Joukkuetarkkuudessa LjK teki edellä mainitun ensimmäisen ennätykseksi kelpaavan tuloksen, mutta heti sen jälkeen ”Siviilijuntaksi” itsensä nimennyt joukkue pani paremmaksi edellä näkyvällä tuloksellaan. LjK teki vain ”melkein SE:n”, koska ennätykset hyväksyvä LuKT katsoi, että SIL:n muiden harrasteilmailulajien tapaan tehtäessä useita ennätyksiä pienen ajan kuluessa





pääsääntöisesti samana päivänä tehtävistä ennätyksistä vain paras huomioidaan. Poikkeuksena tästä ovat kilpailut: kilpailutilanteessa hyväksytään ennätykseksi paras kilpailun aikana tehty tulos.

Vuonna 1981 ei vielä ollut ennätysluokkaa kupumuodostelmille, joten virallisia ennätyksiä ei vielä ollut. Viiden ja kuuden torneja oli nähty, mutta virallinen status puuttui. Vuoden 1981 tehtiin kuitenkin epävirallinen suurimman muodostelman (8-hyppääjän) kupumuodostelmaennätys. Hyppy tapahtui Malmilla ja muodostelma oli stack-plane.

Kuvassa stack-plane, joka oli ainakin epävirallinen Suomen ennätys. Kuviossa olivat mukana tulojärjestyksessä Hannu Havia, Jari Holopainen, Mika Ekström, Esa Mikkonen, Kari Niemi, Markku Puro, Hannu Leskinen ja Jarmo Vuorio. Kuva: Jorma Öster.

Suomen Ilmailuliitto ry, 29.7.1981: Laskuvarjotiedote 6/81
 Suomen Ilmailuliitto ry, 20.10.1981: Laskuvarjotiedote 7/81
 Suomen Ilmailuliitto ry, 10.11.1981: Laskuvarjotiedote 8/81
 Suomen Ilmailuliitto ry, 29.12.1981: Laskuvarjotiedote 9/81
 Laskuvarjourheilu 2/1981

Sekalaisia kilpailuja maailmalla

Virallisen kisakalenterin ohella yritteliäille ja matkailusta kiinnostuneille oli maailmalla tarjolla monenlaista hupaa, kuten muistamme edellä olleesta Maailman Sulkupalloliiton kisamatkatarinasta. SM-81 kisoissa hyvin menestynyt hyppääjäryhmä oli bongannut Bulgarian Varnassa syyskuussa (tarkka ajankohta ei ole tiedossa) 1981 järjestettävät kansainväliset kerhokilpailut. Tieto kisoista saapui LuKT:n tietoon vain pari päivää ennen kokousta, jossa joukkueen osallistumiskelpoisuus ja mahdollinen SIL:n tuki olisi pitänyt päättää. LuKT pystyi tekemään päätöksen joutuisasti - sen päätös oli tarpeen, koska ilmoittautuminen oli hoidettava kansallisen ilmailuliiton eli SIL:n kautta.

LuKT hyväksyi joukkueen SIL:n edustusjoukkueeksi ja osoitti sille lentolippuja. Muuta tukea joukkue ei saanut. Kisa ei näyttänyt olevan tasoltaan kummoinenkaan. Lajeina olivat taito- ja tarkkuushyppy sekä yleismestaruus. Lajina oli myös joukkuetarkkuus, mutta joukkueessa yhden hyppääjän olisi pitänyt olla nainen tai nykytermein naisoletettu. Koska kenelläkään Suomen joukkueen jäsenistä ei löytynyt valmiutta joustaa sukupuoli-identiteetistä, lajiin ei virallisesti osallistuttu. Hypättiin toki ja saatiin tulokset, mutta kilpailun ulkopuolella.

Suomen joukkueen tuloksia:

Taitohyppy (3 kierrosta):

2. Rauno Härkönen	24,3 sekuntia
4. Veikko Korhonen	26,7
7. Matti Heino	29,6
16. Tapio Satamo	36,9

Tarkkuus (6 kierrosta):

1. Matti Heino	0,01 m
3. Veikko Korhonen	0,09
4. Rauno Härkönen	0,55
5. Tapio Satamo	1,33

Yleismestaruus (taitohyppy + tarkkuus)

2. Rauno Härkönen	yleismestaruuden pistemäärät eivät ole tiedossa
3. Veikko Korhonen	
4. Matti Heino	
12. Tapio Satamo	

Joukkuehyppyjäkin hypättiin neljän kierroksen verran kilpailun ulkopuolella. Joukkueen yhteistulos oli 1,57 m. Kolme viimeistä kierrosta olivat joukkueen kertoman mukaan nolla-nollia. Kilpailun osanottajamäärä tai osaa ottavat maat eivät ole selvillä. Kilpailijoita oli kuitenkin mukana tuloluettelon mukaan vähintään 16.

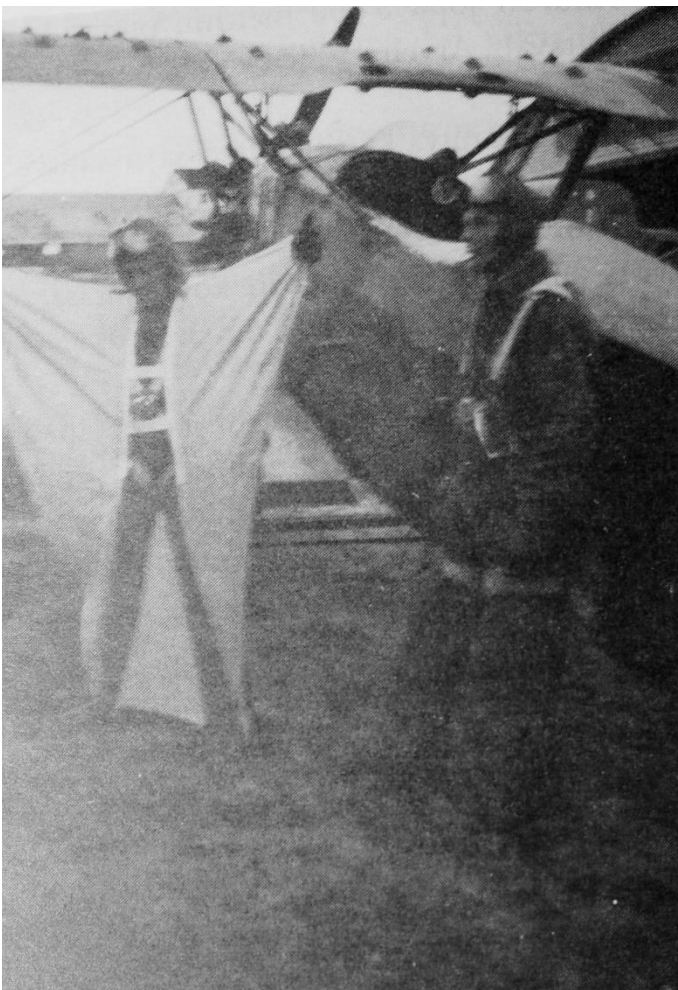
Italian Sienassa järjestettiin 21.-26.6.1981 kilpailu, joka oli jo virallisempi. Yleismestarien maailmancup oli FAI:n hyväksymä kilpailu, joka oli tarkoitettu jäsenmaiden kansallisille yleismestareille. Tässä tarkoitettu yleismestaruus on jo lajina kadonnut ilmailuhistorian hämärään. Yleismestaruus tarkoitti vuonna 1981 ja koko vuosikymmenen ajan taito- ja tarkkuushyppyjen sijalukujen perusteella lasketavaa paremmuutta. Ja kuten kaikki tätä lukevat hyvin muistavat, vuoden 1981 SM-yleismestaruuden voittaja oli **Olavi ”Enska” Kilpinen**.

Kilpinen oli nimetty kilpailuun osanottajaksi, kilpailun luonteen vuoksi ainoaksi Suomesta. Ensimmäinen yleismestarien maailmancup ei ilmeisesti kovin FAI:n jäsenmaita kiinnostunut, koska osanottajia oli ainoastaan kymmenen. Kilpailulajeina olivat taitohyppy ja henkilökohtainen tarkkuus, sekä tietenkin yleismestaruus.

Enska oli yleismestaruudessa neljäs, taitohypyssä viides (35,12 sekuntia, neljä kierrosta) ja henkilökohtaisessa tarkkuudessa viides (0,09 m, kahdeksan kierrosta).

Suomen Ilmailuliitto ry, 20.10.1981: Laskuvarjotiedote 7/81

Esihistoriallista liitohyppääjää muistellaan...



Tämän historiakoosteen ajanjaksoa 1940–1950 käsittelevässä osiossa on kerrottu laajemmin 1940-luvulla toimineesta **Viktor Androsoffista**. Andro, kuten häntä kutsuttiin, toimi Suomen Ilmailuliiton ylläpitämällä Jämin Ilmailukoululla aluksi lentokonepuuseppänä, myöhemmin ohjaajana. Hän kuitenkin kiinnostui laskuvarjohypyistä, joita pidettiin oivana ohjelmanumerona Ilmailuliiton lentonäytöksissä.

Viktor Andro 11.10.1949 kokeilemassa siipivarustustaan onnettomuutta edeltävänä päivänä Smolik hyppykoneen vierellä. Kuva: via Lentosirkus Pilvien Huimapäät

Andro tuli tunnetuksi näytösten huimapäisenä laskuvarjohyppääjänä, joka myös otti ohjelmaan kaksoisvarjohyppyä. Tämän ajan laskuvarjohyppyä tehtiin tavanomaisilla pelastusvarjoilla. Varavarjoa, erityisiä hyppykenkiä tai muita urheiluhypyillä tutuiksi tulleita varusteita ei käytetty. Kaksoisvarjohypyillä puettiin päälle kaksi pelastusvarjoa, joista ensiksi aukaistiin yksi, jonka jälkeen irrotettiin keskuslukkovaljaista ja lyhyen vapaa-pudotuksen jälkeen avattiin seuraava varjo.

Näytösnumero oli tehokas, koska yleisö ehti jo luulla, että hyppääjä vahingossa irtosi laskuvarjostaan



Jämin Ilmailukoulun ja "Lentosirkus Pilvien Huimapäiden" veteraaneja muistamassa Viktor Androa. Kukkalaitetta laske-
massa Ilmailukoulun entinen johtaja Eero Pakarinen. Taustalla Tampereen Laskuvarjokerhon ja Ilmailuliiton edustajia.
Kuva: Eero Kausalainen.

Jossain vaiheessa Andro kiinnostui myös niin sanotuista lepakkohypyistä, joista oli ollut kuvia ja tarinoita lehdissä. Sellaisia oli tehty suuressa maailmassa. Andro pani tuumasta toimeen ja suunnit-
teli itselleen ranskalaisessa lehdessä näkemänsä mallin mukaiset liitohyppyvarusteet. Ne eivät juu-
rikaan muistuttaneet nykypäivän liitopukuja.

Andro kokeili siipiään maassa Ilmailukoulun Smolik-lentokoneen potkurinvirrassa. Ilmaisesti kokeilu
tuntui hyvältä, koska seuraavana päivänä, 12.10.1949 hän hyppäsi ensimmäisen koehypyn 1 600
metrin korkeudesta. Andron nähtiin pyörivän vapaassa pudotuksessa. Laskuvarjo ei avautunut, vaan
Andro putosi Jämin kentän eteläpuolelle, kiitotien 15/33 jatkeelle.

Jämin lentopaikkaa vakituisena hyppyleiripaikkana käyttänyt Tampereen Laskuvarjokerho – joka
muutaman vuoden päästä tuli siirtymään kokonaan Jämille Härmälän lentokentän sulkeuduttua –
päätty muistaa veteraanihyppääjää pystyttämällä 11.10.1981 muistomerkin Viktor Andron kuolinpai-
kalle. Paikalla oli Tampereen Laskuvarjokerhon edustajien lisäksi kuusi Jämin Ilmailukoulun entistä
toimijaa ja Andron työtoveria, sekä Ilmailuliiton laskuvarjotoiminnanohjaaja edustamassa liittoa.

Lisää tarinoita Androsta ja hänen hypyistään, mutta myös muista 1940- ja 1950-lukujen hyppääjistä
ja lentonäytöksistä löytyy paitsi tämän kirjoitussarjan aiemmissa osissa, myös YLE Elävässä Arkis-
tossa olevasta, vuonna 2009 valmistuneesta noin puolentunnin ohjelmasta "Pilvien huimapäät".
Siinä 1950–1990-lukujen taitolentolegenda **Seppo Saario** kertoo 1940- ja 1950-lukujen lentonäytök-
sistä yleensä ja Viktor Andron hypyistä erikseen.

Myös Eero Pakarisen 1977 julkaistu kirja ”Lentosirkus pilvien huimapää” kertoo yksityiskohtaisesta saman aikakauden tapahtumista. Seniorien verkkosivuilla olevasta *Laskuvarjourheilusta* (1/1982) löytyy edellä mainittuun aineistoon perustuva artikkeli Viktor Androsta.

Laskuvarjourheilu 1/1982

Suomen Ilmailuliitto ry, 10.11.1981: Laskuvarjotiedote 8/81

Eero Pakarinen 1977: Lentosirkus Pilvien huimapää

Eero Kausalainen 12.2.2024

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/11/03/pilvien-huimapaat-temppuilivat-taivaalla-niin-etta-heikkopaista-hirvitti>

https://lentopaikat.fi/jamijarvi-efjm/?doing_wp_cron=1707730239.2059290409088134765625

SIL:n syyskokous – Etelä-Afrikkaa ja välistä veto

Ilmailuliiton syysliittokokous – tuttujen kesken vain syyskokous – järjestettiin Helsinki-Vantaan lentoasemalla 14.11.1981. Kokous sujui rauhanomaisesti ja totuttujen kaavojen mukaisesti. Kokouksesta voidaan kuitenkin tallentaa muistiin muutamia kohtia.



Jatkumona kuluneen vuoden kilpailutapahtumille asialistalla oli *Ilmailun* mukaan ”...rotusortomaiden kanssa urheileminen tai oikeastaan siitä pidättäytyminen...” Etelä-Afrikka ja sen osallistuminen FAI:n arvokilpailuihin oli ollut esillä myös FAI:n Tokiossa pari viikkoa pidetyssä vuosikokouksessa. Suomen edustajana ollut Ilmailuliiton puheenjohtaja **Olavi Rautio** otti SIL:n hallituksen aiemman päätöksen mukaisesti esille asiaan liittyvät ongelmat, viitaten erityisesti Suomen joukkueen kilpailumatkaan Zephyrhillsiin. Ongelman aiheutti Etelä-Afrikan hyväksyminen mukaan jälki-ilmoittautuneena. Raution esitys sai hieman yllättävästi tukea FAI:ssa kymmeneltä maalta. Yllättävästi siksi, että FAI yleensä tunnettiin melko konservatiivisena järjestönä.

SIL:n aloitteesta FAI otti asialistalleen MM-sääntöjen muuttamisen siten, että jälki-ilmoittautumisia ei voi hyväksyä ainakaan sellaisessa tapauksessa, että siitä saattaisi koitua haittaa ajoissa ilmoittautuneille. Esityksen tarkoitus oli estää vastaisuudessa sen kaltaiset tilanteet, jossa urheat Suomi-pojat nyt olivat joutuneet boikotoimaan kilpailuja.

Kokouksen toinen laskuvarjourheilua sivunnut kohta liittyi henkilövaaleihin. *Ilmailu-lehden* kokouksesta kertovassa artikkelissa kerrottiin kokouksen liikuttavasta yksimielisyydestä asioita käsiteltäessä. Kiistoja ei ollut tai ainakaan tuotu esille ja henkilövaalitkin menivät läpi ilman äänestyksiä – tai ainakin melkein. Laskuvarjourheilun keskustoimikunnan pitkäaikainen puheenjohtaja **Timo Nieminen** oli ilmoittanut ennakolta, että hän väistyy sivuun puheenjohtajan tehtävästä. LuKT:n puheenjohtajan valintaan liittyi syyskokouksen ainoa äänestys.

Laskuvarjoväen piirissä oli yleisesti keskusteltu ja monien mielestä jopa sovittu, että puheenjohtajaksi valitaan LuKT:n monivuotinen työmyyrä ja varapuheenjohtaja **Hannu Laitinen** Utin Laskuvarjokerhosta. Kokouksessa ehdotettiinkin sovitusti Hannu Laitista LuKT:n puheenjohtajaksi. Yllättäen kokousta edeltäneessä valmistelukokouksessa, jota myös ”junttakokoukseksi” kutsuttiin, esille nostettiin esille toinen ehdokas, niin ikään pitkäaikainen LuKT:n jäsen **Ralf ”Affe” Norra** Suomen Laskuvarjokerhosta. Norran ehdokkuutta ei ollut laskuvarjokerhoissa ennalta sovittu. Laitisen ehdokkuutta ei kukaan maininnut valmistavassa kokouksessa. Norran ehdokkuuden oli nostanut esille Imatralla vaikuttava hyppymies **Rauno Härkönen**.

Vasta varsinaisessa kokouksessa esitettiin puheenjohtajaksi myös Hannu Laitista. Koska oli kaksi ehdokasta, valinnasta oli äänestettävä. Kokouksessa esitettiin ensin Norraa puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi Hannu Laitista. Sitten tuli jostain ”kuulemma” tieto”, että Laitinen ei suostu

varapuheenjohtajaksi. Keskusteluissa oli Norran puheenjohtajuuden lisäksi ehdotus, että Laitinen pitäisi valita puheenjohtajaksi ja hänelle varapuheenjohtajaksi Utin Laskuvarjokerhon **Erkki Kajala**.

Kokous päätti ensin valita puheenjohtajan. Norra sai vaalissa 2 034 ääntä ja Laitinen 1 286 ääntä. Varapuheenjohtajasta ei enää tarvinnut äänestää, koska ”kuulemma” tiedon mukaan Laitinen ei siihen tehtävään ollut käytettävissä. Varapuheenjohtajaksi valittiin ilman äänestystä Erkki Kajala. Liiton kokouksessa kaikki kerhot voivat äänestää kaikkia ehdokkaita. Laskuvarjoureilijoita oli ilmailuliitossa vuonna 1981 toista tuhatta aktiivihyppääjää (vähintään yksi hyppy), jolloin voi leikitellä ajatuksella, että ehkä muut, kuin laskuvarjoureilijat valitsivat LuKT:lle puheenjohtajan.

Se, että kokoukseen tuotiin kaksi ehdokasta, oli tietenkin demokratian kannalta oikein, mutta se mahdollisti tässä tapauksessa välistä vedon: LuKT:n puheenjohtajaksi ei valittu laskuvarjoväen aiemmin sopivaa henkilöä, vaan yllätysehdokas, jota pääosa kokousväestä ei tuntenut lainkaan. Laskuvarjokerhojen olisi pitänyt täsmällisemmin sopia, kuka esittää ja miten perustellaan LuKT:n puheenjohtajan valinta. Tässä tapauksessa Laitisen ennalta sovittu ehdokkuus kammitettiin tahallisesti. Rauno Härkönen kertoi haastattelussa 23.5.2018 seuraavaa:

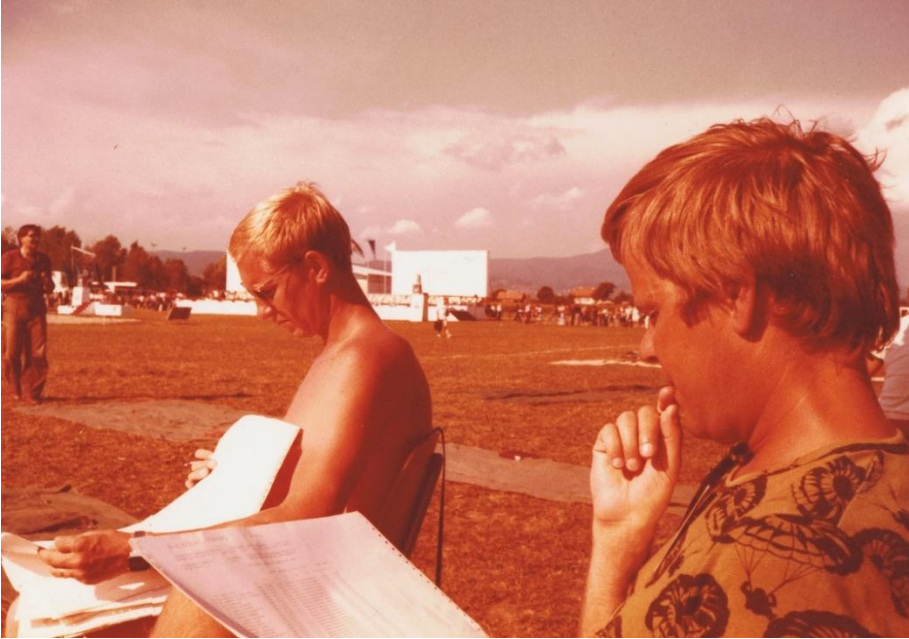
*Minä olin **Laitisen Hannun** kaataja. Emme halunneet LuKT:n puheenjohtajaksi ammattilaista. Hannu oli kuitenkin sotaväen puolella tärkeä mies, joka kehitti urheiluhyppäämistä valtavasti. Hannu myös toi esim. CISM:n [kansainvälinen sotilasurheiluliitto] kisoista paljon tietoa Suomeen, joka hyödytti myös urheiluhyppäämistä. Hannulla oli merkittävä osuus valmentajien saamiseksi. Hannu hankki paljon tietoa, jota hän jakoi auliisti. Tätä kautta löytyi myös taito- ja tarkkuushyppyvalmentajaksi **Helmur Schlecht**.*

Härkönen siis antoi tunnustusta Laitiselle, mutta ”emme hyväksyneet LuKT:n puheenjohtajaksi ammattimiestä...” Haastattelussa ei käynyt ilmi, keitä olivat ”me”, jotka eivät hyväksyneet... Asialle voi ehkä löytyä ainakin osaselitys tässä tarinassa aiemmin olleesta SM-81 artikkelista (viite: ”Siviili-juntta”).

Norra oli varmasti pätevä LuKT:n puheenjohtajaksi, hän oli ollut jäsenenä vuodesta 1972 alkaen yhtäjaksoisesti yhdeksän vuotta, joskin oli jättäytynyt pois keskustoimikunnasta edellisellä vuonna. Jos arvioidaan käytännön työpanosta LuKT:n sisällä, Laitisella oli merkittävämpi panos koulutuksen, kilpailutoiminnan ja valmennuksen alalla. Seuraavana vuonna kävi selväksi, että Norran ehdokkuuden ainoana tarkoituksena oli estää Laitisen valinta... Ja miten se varmistui, siihen palaamme vuoden 1982 tarinoissa.

Tämän kokouksen välistävedosta opittiin se, että laskuvarjoväki tulevana vuosina piti aina ennen liiton syyskokousta pitää oman kokouksensa, jossa sovittiin, kenet halutaan LuKT:n puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi. Näin oli tosin toimittu jo aikaisemmin, mutta juuri vuonna 1981 ei syyspaamista pidetty, jonka vuoksi kerhoja oli kehoitettu sopimaan asia valmiiksi ennen SIL:n vuosikokousta. Tulevissa ”varjokansan” omissa kokouksissa tultiin sopimaan täsmällisesti, kuka käyttää puheenvuorot siten, ettei epäselvyyksiä laskuvarjoureilijoiden tahdosta enää jää SIL:n kokouksen arvottavaksi – jolloin valinta voisi tapahtua vaikkapa purjelentokerhojen äänin.

Kokouksen kolmas laskuvarjoväkeä kiinnostava asia oli suuren kotimaisen öljy-yhtiön 1970-luvulla lahjoittama Neste Oy:n malja ja sen saaja, ”Vuoden laskuvarjoureilija”. Vaikka palkinnon nimi viittasi yhteen vuoteen, palkinnon säännöissä oli myös maininta, että palkinto voidaan jakaa myös pitkäaikaisista merkittävistä ansioista laskuvarjoureilun hyväksi. Kiertopalkinnon saajaksi oli valittu LuKT:n eroava puheenjohtaja **Timo Nieminen**, joka ”...palkittiin pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta järjestötyöstä laskuvarjoureilun hyväksi sekä kansallisella, että kansainvälisellä tasolla...” Hän oli aloittanut LuKT:n jäsenenä vuonna 1970 ja jatkanut keskustoimikunnan puheenjohtajana vuodesta 1974 vuoden 1981 loppuun. Tänä aikana LuKT oli puheenjohtajansa johdolla vastannut laskuvarjoureilun



nopean kehityksen tuomiin haasteisiin. Nieminen oli myös luonut hyvät kansainväliset suhteet toimissaan Suomen edustajana CIP:ssä ja Suomen joukkueenjäsenenä kilpailumatkoilla. Näistä suhteista saatiin usein konkreettista hyötyä valmennus- ja kilpailumatkoille itäisen Euroopan maissa.

Timo Nieminen (oikealla) - kansainvälisessä tehtävässä: juryn jäsenenä laskuvarjohyppyjen MM-kilpailuissa Zagrebissa syyskuussa 1978. Kuva: Anssi Horppu.

Niemistä ei kuitenkaan nähty SIL:n kokouksessa vastaanottamassa huomionosoitusta, koska hän oli samaan aikaan kansainvälisessä tehtävässä SIL:n edustajana – viimeisessä pohjoismaisessa laskuvarjokokouksessaan Bærumissa, Norjassa.

Ilmailu 12/1981

Eero Kausalainen 23.5. ja 4.10.2018: Rauno Härkönen – Suomalainen laskuvarjovaikuttaja

Suomen Ilmailuliitto – Finlands Flygförbund r.y.: Toimintakertomus vuodelta 1981

Mikko Uola 1994: Suomen Ilmailuliitto 75 vuotta; 1919–1994

Pohjoismainen laskuvarjokokous – pääosassa BASE-hypyt Norjassa

Pohjoismainen laskuvarjokokous järjestettiin poikkeuksellisesti toisen kerran saman vuoden aikana. Kokouspaikka oli urheiluhalli ”Idrettens Hus i Bærum”, Norja. Kokousaika oli 14.11.1981. Kokousten ajankohta oli usein osunut alkutalveen, samoihin aikoihin tammi-helmikuun vaihteessa pidettävän CIP:n kokouksen kanssa tai sen jälkeen. Esimerkiksi vuoden 1981 helmikuun kokous pidettiin CIP:n kokouksen jälkeen. Helmikuun kokouksessa päädyttiin siihen, että olisi paras pitää pohjoismainen kokous hyvissä ajoin ennen CIP:n kokousta, mielellään ennen vuodenvaihdetta. Tämä mahdollisti yhteisen ja koordinoitun CIP:n kokousten valmistelun sellaisissa asioissa, joissa nähtiin tarvetta ja mahdollisuuksia vaikuttaa yhdessä, kaikkien Pohjoismaiden äänin.

Kokouksessa oli 14 osanottajaa, isäntämaa Norjasta 10, Ruotsista 1, Tanskasta 1 ja Suomesta 2. Islantia ei tälläkään kerralla kokouksessa nähty. Suomea edustivat viimeistä kertaa pohjoismaiseen laskuvarjokokoukseen osallistuva, eroava LuKT:n puheenjohtaja **Timo Nieminen** ja LuKT:n sihteeri **Eero Kausalainen**. Niemiseltä jäi tämän jäähyväiskokouksen vuoksi Nesteen Malja ”pokkaamatta”.



1. Exchange of general information
2. The Nordic incident report system
3. Cliff jumping in Norway
4. Competitions
5. Matters on account of the CIP meeting in Jan. 1982.
6. Nordic records
7. Other matters
8. Date and place of the next meeting

Esityslistalla oli kahdeksan kohtaa. Nopeasti kävi kuitenkin ilmi, että pääaihe, johon keskityttiin, oli vuorihypyt Norjassa. Se muodostui esityslistasta



poiketen kokouksen ensimmäiseksi aiheeksi, jonka ohessa muiden asioiden käsittely jäi vähemmälle.

Norjan edustaja **Jens-Henrik Johnsen** piti kokouksen aluksi esityksen, jossa esiteltiin dioja ja niipuittain lehtileikkeitä, pöytäkirjasta suomennettuna: "... todistamaan ongelman traagisia vaikutuksia suureen yleisöön, poliittikkoihin ja sotilasjohtajiin. On tullut todistetuksi, että vuorihypyt aiheuttavan suunnattoman paljon vahinkoa norjalaisella laskuvarjoyhteisölle..."

Norjan toinen edustaja **Eilif Ness** vetosi muiden Pohjoismaiden liittoihin pyytäen heiltä solidaarisuutta ja erottamaan omat jäsenensä, jotka hyppäävät tai edesauttavat hyppäämistä Norjan vuorilta. Tanskan laskuvarjoliitto kertoi jo vahvistaneensa, että he voivat erottaa jäsenensä, jotka hyppäävät Trollveggeniltä. Ruotsi ei voinut vielä kokoushetkellä vastata, koska heiltä puuttui asiaa koskeva johtokunnan päätös. Ruotsin päätös, jossa he kertoivat hyväksyvänsä Norjan esityksen ja erottavansa vuoristohyppääjät liitosta, saapui kuitenkin jo kaksi päivää pohjoismaisen kokouksen jälkeen.

Suomen tilanne oli hankalampi. Ei ollut sellaisia sääntöjä, joiden perusteella vuorihyppäävän jäsenen voisi erottaa liitosta tai että viranomainen voisi BASE-hyppyjen perusteella peruuttaa hypylupakirjan. Koska pöytäkirja oli valmistunut vasta huomattavasti pohjoismaisen kokouksen jälkeen, siinä oli lisätty Suomen osalta CIP:n kokouksen yhteydessä saatuja lisätietoja. Niiden mukaan LuKT oli esittänyt rankaisutoimenpiteitä vuorihyppääjille, SIL:n hallitus ei niitä hyväksynyt. Miksi hallitus ei hyväksynyt, se onkin kokonaan toinen juttu, johon palataan vuoden 1982 tarinoissa. Siihenkin liittyi välistä veto...

Kokouksessa kaikki olivat kuitenkin yksimielisiä ongelmasta ja sen ratkaisukeinoista. Kokous oli yksimielinen siitä, että jos joku Pohjoismaa erottaa jäsenensä BASE-hyppyjen vuoksi, hänen ei sallita hypätä muissa Pohjoismaissa. Asiasta kirjattiin julkilausuma, "Statement":

"Ruotsin, Norjan, Tanskan, Suomen ja Norjan laskuvarjoliitot ovat kokouksessaan Osllossa 14.11.1981 päättäneet seuraavaa:

Pohjoismaisen laskuvarjo-organisaation jäsen, joka suorittaa tai edistää laskuvarjohyppyjä vuorilta tai rakennuksista tullaan erottamaan kansallisesta organisaatiostaan ja heidän urheilulisenssinsä [Suomessa yleisesti kutsuttu "kilpailulisenssiksi"] peruutetaan.

Tämä edustaa voimakkainta pohjoismaisten liittojen käytettävissä olevaa seurausta ja sen tarkoituksena on lopettaa vuorihypyt.

Pohjoismaisen organisaation määrittämä toimenpide on automaattisesti voimassa muissa Pohjoismaissa, mikä tarkoittaa, että yhdessä Pohjoismaassa erotetun jäsenen ei sallita osallistua laskuvarjohyppytoimintaan missään muussa Pohjoismaassa."

Kokous ymmärsi Norjan hankalan tilanteen ja hyväksyi julkilausuman yksimielisesti.

Vaikka Norjan tilanne vei kokouksessa suuren huomion, muitakin asioita toki käsiteltiin. Pohjoismaiden liitot kertoivat laskuvarjourheilun tilasta ja ajankohtaisista asioista maassaan. Vuoden 1981 ennakkotietojen mukaan Ruotsissa oli hypäty eniten: noin 27 000 hyppyä. Suomi oli hyvänä kakkoisena arviolta 23 000 hypyllään. Kolmantena oli Norja noin 18 000 hypyllään. Tanskasta ei tietoja

ollut käytettävissä. Norjassa oli tapahtunut kaksi kuolemaan johtanutta laskuvarjo-onnettomuutta. Muissa Pohjoismaissa ei tällaisia onnettomuuksia ollut.


Hanke yhteisestä pohjoismaisesta vaaratilannetietopankista ja informaation käsittelystä tietokoneella ei vielä ollut edennyt maaliinsa. Norja oli lupautunut hoitamaan tietojenkäsittelyn, mutta se ei ollut saanut riittävästi tietoja muilta Pohjoismailta. Jo aiemmin oli keskusteltu mahdollisuudesta käyttää yhdenmukaista vaaratilanteiden ilmoituslomaketta kaikissa Pohjoismaissa. Suomessa oli jo valmisteltu tähän kuosiin soveltuvaa lomaketta. Ongelma erityisesti Suomen osalta oli kieli: muissa Pohjoismaissa hyppääjät voisivat täyttää lomakkeet kukin omalla kielellään, jota tietojenkäsittelijä ymmärtää kielten skandinaavisten kielten eroista huolimatta, mutta suomi on mahdoton. Pääosa suomalaisista hyppääjistä ei vuonna 1981 olisi osannut täyttää lomaketta englannin kielellä, ruotsista puhumattakaan. Vaikka lomake pääosin oli ”rasti ruutuun” tyyppinen, siinä oli myös selittäviä osioita, jotka usein olivat oleellisen tärkeitä tapahtumakulun ja sen syiden ja seurausten selvittämisessä. Nämä tiedot olisivat tarpeellisia tietojen käsittelijälle tapahtumien oikeassa luokittelussa.

Pohjoismainen raportointi järjestelmä ei koskaan päässyt täyteen vauhtiin. Suomi kuitenkin hyötyi siitä, koska sitä kautta saatiin oiva vaaratilanneilmoituksen malli, jonka viranomaisen tuli hyväksymään sellaisenaan omaksi lomakkeekseen.

Kilpailuasiat olivat aikaisemmin olleet tärkeässä osassa näissä pohjoismaisissa kokouksissa. Tässä kokouksessa maiden edustajat esittelivät omia tapahtumakalentereitaan. Lisäksi sovittiin Pohjoismaiden mestaruuskilpailujen aikataulu sekä keskusteltiin edustusjoukkueiden kokoonpanosta PM-kilpailuissa.

Tanskan laskuvarjoliitto DFU teki ehdotuksen taito- ja tarkkuushyppyjen PM-kilpailujen B-sarjan osanottajista. Heidän mielestään B-sarjalaisen pitäisi olla ”nuorisohyppääjä”: he esittivät B-sarjan osanottajalle ainoastaan ikärajan: B-sarjassa kilpailisivat hyppääjät, jotka ovat kilpailun alkaessa alla 20-vuotiaita. Suomessa käytetty hyppymäärään perustuvaa rajaa (enintään 300 tai 500 hyppyä ennen kilpailun alkua). Asiaan ei saatu ratkaisua. Asiaa nimettiin jatkotyöstämään ennen seuraavaa

Annex to the Report of the Nordic Parachuting Championships in Uti, 1981



JUDGE EVALUATION

In the Championships were made altogether 132 competition style jumps.

Judge	jumps observed	jumps evaluated nr. / % of tot. nr of jumps	incorrect timing over 0,5 nr. / % of eval. jumps	incorrect timing over 1,0 nr. / % of eval. jumps	agreement nr. / % of ind. fig. of eval. jumps	NT nr. / % of eval. jumps	NO nr. / % of tot. nr. of jumps
Eero Kausalainen FAI judge	132	131/99,2%	3/2,3%	0/0%	752/95,7%	2/1,5%	1/0,8%
John Svendsen National judge	132	132/100%	1/0,8%	1/0,8%	728/91,9%	3/2,3%	0/0%
Elin Rosiak National judge	132	131/99,2%	6/4,6%	2/1,5%	704/89,6%	0/0%	1/0,8%
Solweig Leifher-Lindhahl FAI judge	132	130/98,5%	16/12,3%	6/4,6%	710/91,0%	7/5,4%	2/1,5%
Ulf Olsson FAI judge	132	132/100%	8/6,1%	2/1,5%	724/91,4%	4/3,0%	0/0%
Ilkka Stauffer National judge	132	132/100%	3/2,2%	1/0,8%	744/93,9%	1/0,6%	0/0%

Helsinki, November 13, 1981

Eero Kausalainen
Eero Kausalainen
Chief Judge

pohjoismaista kokousta Ruotsin liitto SFF ja Tanskan liitto DFU.

Tuomariyhteenveto PM-kisoista

Pohjoismaiset ennätykset olivat myös asialistalla, mutta asiaa hallinnoiva DFU ei ollut vielä saanut kattavasti tietoja muiden Pohjoismaiden kansallisista ennätyksistä, joten vielä ei nähty yhteenvetoa ennätyksistä.

Kokouksessa edellisen kesän PM-kisojen isäntämaa Suomi jakoi kilpailusta tehdyn taitohypyn tuomariyhteenvedon kunkin tuomarin henkilökohtaisten tulosten edelleen välittämistä varten ja tiedoksi Pohjoismaiden laskuvarjoliitoille. Aiemmin tässä kirjoituksessa on viitattu FAI- kilpailuissa (kansalliset mestaruuskilpailut, PM-, Maailmancup- ja MM-Kilpailut) laadittaviin tuomariarviointeihin, joiden avulla seurataan tuomareiden taitotasoa. PM-1981 taitohypyn tuomariarvio oli tällainen yhteenveto.

Tämän dokumentin ja vastaavien SM-tuomariarvioinnin perusteella oli mahdollista rehabilitoida maineensa ja kunniansa Bulgaria MM-kilpailuissa 1980 menettänyt Historiaheppu, joka kilpailun järjestäjän mukaan ei osannut ottaa aikaa taitohyppysarjalle.

Kokouksen lopuksi päätettiin tavata seuraavan kerran samoissa merkeissä Suomessa 27.10.1982.

Norges Luftsportförbund NLF: Notes from "Nordic Coordination Meeting" 1981; 14.11.1981

Svenska Fallskärmsförbundet 16.11.1981: Protokoll; SFF och FSF fallskärmsseksjonens styrelsemöte nr 6; Kliphoppningen i Norge

14.11.1981: Statement from the Nordic Parachute Association Coordination Meeting

Suomen Ilmailuliitto ry, 10.11.1981: Laskuvarjotiedote 8/81

Eero Kausalainen 14.2.2024

Ihmesika Wonderhog – uusi versio

Oheinen pikku-uutinen julkaistiin *Laskuvarjourheilun* numerossa 4/1981. Wonderhugin ensimmäinen versio oli tullut markkinoille jo 1974 ja seuraava merkittävästi parannettu versio 1977. Samana vuonna ensimmäinen Wonderhog nähtiin myös Suomessa. *Laskuvarjourheilussa* todettiin uuden Vectorin olevan yksi markkinoiden kalleimmista tandemista, mutta sen arveltiin tulevan yhdeksi suosituimmista. Lehden veikkaus ei osunutkaan harhaan.

Vector eri versioineen oli tulevina vuosina yksi eniten myydyistä järjestelmistä – unohtamatta saman varusteperheen myöhempää tuotetta Student Vectoria, josta tuli viisi vuotta tämän uutisen jälkeen ainakin määrällisesti merkittävin oppilasreppu-valjasjärjestelmä.

Laskuvarjourheilu 2/1977

Laskuvarjourheilu 4/1981

Eero Kausalainen 14.2.2024

WONDERHOGISTA UUSI VERSIO

Relative Workshop on päästänyt markkinoille uuden version suositusta Wonderhog-tandemistaan. Uutuuden nimi on Vektor.

Parannusta aikaisempaan on suojatut kantoviilekkeet, uudenmuotoiset olkalukot, va-

ravarjon yksisokkaisuus sekä monet pehmusteet ulkonäön ja istuvuuden parantamiseksi. Vektor on yksi markkinoiden kalleimmista tandemista, mutta siitä uskotaan tulevan myös yksi suosituimmista.

Verokarhu murisee ja näykkii

Laskuvarjokerhot olivat vuoteen 1981 saakka olleet voittoa tuottamattomia aatteellisia yhdistyksiä – tai jos oikein vitsiä väännetään – urheiluseuroja. Ne rahoittivat toimintaansa kurssi- ja jäsenmaksuin sekä näytöshyppyin. Monet kerhot olivat myös keksineet muita varanhankintakeinoja, kuten ilmaisjakelulehdet, tai tarkemmin sanottuna niiden mainostulot. Kerhot olivat myös vahvasti velkavetoisia, koska ilman lainaa ei persaukisista opiskelijoista ja duunareista koostuneiden jäsenten enemmistön voimin hankittu lentokoneita ja laskuvarjoja. Ne ei maksoivat sikapaljon – jo vuonna 1981. Voittoa ei kerhoissa tehty. Aina jouduttiin vuoden päättyessä toteamaan, ”...*kaik on mänt, eikä piisannukkaa...*”



Helsingin verovirastossa lienee ollut joku lukutaitoinen, joka on bongannut lehti-ilmoituksen, jossa Suomen Laskuvarjokerho tarjoaa sopuhintaan, tai ainakin hintaan, laskuvarjokursseja. Kerhot eivät olleet ilmoitelleet verottajalle tulojaan tai menojaan, ei, ennen kuin nyt. Verokarhu pyysi SLK:sta

selvityksiä erityisesti alkeiskurssitoiminnasta. Kerho toimitti selvityksen ja sai verottajalta palkkseen verolipun.

Kerho joutui maksamaan veroja koulutustoiminnan tuotoista, mutta määrätty verosumma ei ollut kummoinenkaan. Asia oli kuitenkin periaatteellisesti tärkeä, ei vain SLK:lle, vaan kaikille Ilmailuliiton jäsenkerhoille. Liitto ja SLK alkoivat yhdessä tutkia asiaa, koska maksuunpantujen verojen perusteena olevaa laintulkintaa, jonka mukaan laskuvarjokerhon kurssitoimintaa pidettiin veronalaisena liiketoimintana. Ilmailuliiton hallitus nimesi työvaliokuntansa selvittämään asiaa, jota pidettiin erittäin merkityksellisenä kaikille ilmailukerhoille, jotka oli katsottu aatteellisiksi, voittoa tuottamattomiksi yhdistyksiksi. Liitto laati kaikille ilmailukerhoille osoitetun tiedotteen, jossa kerrottiin SLK:n tapauksesta. Tiedotteessa annettiin kerhoille ohjeet, kuinka pitää toimia vastaavassa tilanteessa ja välttää tai minimoida veroseuraamukset.

Historiahepun hämärtyneen muistin mukaan asiassa päästiin myöhemmin puolittaiseen ratkaisuun siten, että kerhoilta edellytettiin vastaisuudessa veroilmoitusta, mutta kerhotoiminnassa ei saatu sellaisia tuottoja, että sitä olisi voitu katsoa tuottavaksi kaupalliseksi toiminnaksi. Veroilmoitusten laatiminen aiheutti vaivaa, mutta veroista ei tullut todellista ongelmaa.

Suomen Ilmailuliitto ry, 10.11.1981: Laskuvarjotiedote 8/81


Suomen Ilmailuliitto ry, 29.12.1981: Laskuvarjotiedote 9/81

Eero Kausalainen 15.2.2024

Määräykset vastaan ”POPpi on poikaa” ja ”vapaapakkaus”

Ilmailuhallitus julkaisi 7.12.1981 kaksi muutosmääräystä, jotka oli laadittu LuKT:n esityksestä. Näiden määräysten englanninkielinen nimi oli ”Airworthiness Directive”, joka tarkoitti lentokelpoisuusohjetta tai -määräystä. Määräyksen ylälaidassa luki ”Ilmailuhallituksen tiedotuksia”. Kyse ei kuitenkaan ollut tiedotuksesta, vaan yksiselitteisesti pakottavasta lentokelpoisuuteen (lue myös: hyppykelpoisuuteen) liittyvästä määräyksestä. Näitä käytettiin yksittäisten ongelmien korjaamiseen, mutta joidenkin määräysten vaatimukset saatettiin joskus myöhemmin liittää osaksi laajempaa, saman aihealueen tavanomaista ilmailumääräystä.

<p>ILMAILUHALLITUS NATIONAL BOARD OF AVIATION PL 50 SF-01531 HELSINKI - VANTAA - LENTO FINLAND Puhelin/Telephone 90-82 921 international +358 0 82 921 Sähkeos./Telegrams CIVILAIR Telex 121247 AVIA SF</p>	<p>ILMAILUHALLITUKSEN TIEDOTUKSIA INFORMATION FROM THE NATIONAL BOARD OF AVIATION MUUTOSMÄÄRÄYS AIRWORTHINESS DIRECTIVE</p>	<p>M 1067/81 7.12.1981</p>
--	--	--------------------------------



M-määräyksen noudattaminen on laskuvarjon jatkuvan hyppykelpoisuuden edellytyksenä. Määräyksen mukaisen toimenpiteen saa tehdä ja kuitata, ellei määräyksessä toisin mainita, laskuvarjokorjaamo. Tehty toimenpide on merkittävä laskuvarjokirjaan.

Näistä kahdesta määräyksestä ensimmäinen, *Muutosmääräys M 1067/81, Laskuvarjon vapaapakkaus*, koski laskuvarjon vapaapakkausta. Kokeneet hyppääjät Suomessa ja ulkomailla saattoivat joskus nopeuttaa päävarjon pakkaamista jättämällä merkittävän osan kantopunoksista punostamatta päävarjon sisäpussiin (POD) ja laittaa vapaaksi jääneet punokset löyhälle kiepille repun pohjalle, podin alle. Tällainen pakkaustapa oli ainakin ulkomailla aiheuttanut vakavia vaaratilanteita ja kuolemaan johtaneita onnettomuuksia, kun punoskieppi on päässyt laukaisuvaiheessa nousemaan ilmavirtaan siten, että punokset ovat takertuneet sisäpussiin tai hyppääjään tai hänen varusteisiinsa.

Tällöin on saattanut syntyä ”päävarjo hinauksessa” vajaan toiminta. Pahimmassa tapauksessa päävarjon kuvun irrotus ei onnistu, jos vapaasti liehuneet punokset ovat takertuneet hyppääjään tai hänen varusteisiinsa. Varavarjon käyttö ei tällaisessa tilanteessa välttämättä onnistu. Suomessa ei ollut tähän liittyviä onnettomuuksia, mutta koska vapaapakkausta oli täälläkin nähty, ryhdyttiin määräyksen avulla ennakoiviin vastatoimiin.

Näissä muutosmääräyksissä yksilöitiin aina, kuka saa määräyksen edellyttämän toimenpiteen tehdä. Vapaapakkausta koskevan määräyksen kohtien 1 ja 2 tarkastuksen sai tehdä lupakirjahyppääjä. Hänen oli kuitattava tarkastus laskuvarjokohtaiseen varjokirjaan. Lisäksi määräyksessä todettiin, että jos edellä olevien muutosten vuoksi on laskuvarjon reppuun tehtävä muutoksia, sellaisia saavat tehdä ainoastaan laskuvarjokorjaamot. Niitä oli Suomessa kaksi kappaletta: *Laskuvarjotarvike Ky* Tampereella ja *Erkki Vaara Ky* Tikkakoskella.

Määräys astui voimaan 1.3.1982. Määräyksen ydinteksti oli seuraava:

1. Laskuvarjon vapaapakkaus on kielletty 1.3.1982 alkaen.
Vapaapakkauksella tarkoitetaan sitä, että kantopunokset jätetään koko matkaltaan tai osittain vapaaksi, yleensä kiepitettyinä, varjon repun pohjalle.
2. Tarkasta ennen seuraavaa hyppyä, että urheilupäävarjon avautumisjärjestelmänä käytetään sisäpussia, ns. pantaan tai vastaavaa avautumisjärjestelmää.
3. Tarkasta, että kantopunokset voidaan kiinnittää sisäpussiin, pantaan tai vastaavaan kumilenkeihin (tai vast.) koko matkaltaan siten, että punoksia voidaan jättää kiinnittämättä enintään noin 30 cm matkalta.

Punokset saa kiinnittää laskuvarjon repun pohjalle vain, jos laskuvarjon valmistajan laatima käsikirja (pakkausohje) sitä edellyttää.

Toinen muutosmääräyksistä perustui suureen määrään vakavia vaaratilanteita Suomessa. Vuosien 1979 ja 1980 vaaratilanteista laadituissa koosteissa Pull-Out Pilot Chute -järjestelmään liittyi paljon vajaan toimintoja tai muita ongelmia. Vuonna 1979 niitä oli 5, mikä oli noin yhdeksän prosenttia kaikista ilmoitetuista vaaratilanteista. Seuraavana vuonna 1980 POP-vajaan toimintoja oli 11, mikä oli 14 prosenttia kaikista ilmoitetuista vaaratilanteista. Kaikissa yhdessätoista tapauksessa käytettiin varavarjoa. ”Käsi käyttöisten” apuvarjojen vaaratilanteet olivat suurin yksittäinen ryhmä kokeneille hyppääjille sattuneista vaaratilanteista.

Kun tätä kirjoitettaessa pääosassa kokeneiden hyppääjien päävarjoja käytetään jotain 1980-luvun POP-laukaisujärjestelmän jatkokehitystä ilman suurempia ongelmia, 1980-luvulla asia piti kuitenkin ottaa vakavasti – vaikka kukaan ei onneksi niiden vuoksi kuollut. Vaaratilanteiden laatua ja syitä esitellään yksityiskohtaisesti vuosien 1979 ja 1980 vaaratilanteista kertovissa historiatarinoissa sekä *Laskuvarjourheilun* numeroissa 2/1980 ja 2/1981.

Vastaavien vaaratilanteiden ehkäisemiseksi Ilmailuhallitus julkaisi 7.12.1981 ilmailumääräyksen *M 1068/81 Kädestä päästettävän apuvarjon laukaisukahvan sijoituksen tarkastus*. Myös tämä määräys astui voimaan 1.3.1982. Varsinainen toimenpiteitä koskeva määräysteksti kuului näin:

1. Tarkasta ennen seuraavaa hyppyä, että apuvarjo tai sen ulosvetämiseksi laskuvarjon repusta käytettävä erityinen kahva tai vastaava sijaitsee hyppääjän varusteissa vartalon sivulla tai etupuolella siten, että hyppääjä voi nähdä laukaisulaitteen hypyn aikana tavanomaisia vapaapudotusasentoja käytettäessä. Hyppypuku tai muu varustus ei saa estää laukaisulaitetta näkymästä.
2. Tarkasta, että apuvarjon tai laukaisulaitteen yhdyspunos on varmistettu tarralla punoksen sotkeutumisen ehkäisemiseksi ja estämään laukaisukahvan (tai vastaavan) siirtymisen hyppääjältä näkymättömiin laukaisukahvan kiinnitystarran mahdollisesti avautuessa tahattomasti.
3. Tarkasta ennen jokaista hyppyä, että erillisellä kahvalla (ns. POP-tyypit) varustettujen mallien laukaisukahvan kiinnitys alustarraansa on varmistettu erillisellä kumilenkillä tai muulla järjestelmällä, joka ehkäisee kahvan irtoamisen tahattomasti.
4. Tarkkaile laukaisujärjestelmän kunnon ylläpitämiseksi erityisesti tarrojen kuntoa ja tartuntakykyä.

Määräyksessä todettiin lisäksi, että tarkastukset voi suorittaa lupakirjahyppääjä. Edellä olevan toimipideluettelon tarkastuskohtien 1 ja 2 tarkastuksista oli tehtävä merkintä laskuvarjokirjaan.

Molemmissa määräyksissä perusteluissa viitataan paitsi käyttökokemuksiin Suomessa ja/tai ulkomailla, sekä lisäksi mainitaan ”LuKT:n päätös 6.11.1981”. LuKT:lla oli vaikutusvaltaa laskuvarjourheilun asioihin!

Suomen Ilmailuliitto ry, 10.11.1981: Laskuvarjotiedote 8/81

Ilmailuhallitus 7.12.1981: Muutosmääräys 1067/81; Laskuvarjon vapaapakkaus

Ilmailuhallitus 7.12.1981: Muutosmääräys 1968/81; Kädestäpäästettävän apuvarjon laukaisukahvan sijoituksen tarkastus

Suomen Ilmailuliitto ry, 29.12.1981: Laskuvarjotiedote 9/81

Laskuvarjourheilu 2/1980

Laskuvarjourheilu 2/1981

Eero Kausalainen 16.2.2024

Laskuvarjotutkintoja ja merkkejä

1960-luvulla LuKT katsoi tarpeelliseksi laatia järjestelmän laskuvarjohyppääjien luokitteluksi eri tasoihin heidän koulutuksensa ja kokemuksensa perusteella. Laadittiin neljään tasoluokkaan perustuva järjestelmä. Mallia lienee katsottu ulkomailta, koska useissa maissa oli joku tämän tyyppinen järjestelmä. LuKT hyväksyi ensimmäisen kerran 20.5.1967 laskuvarjohyppäjien luokkajärjestelmän. Siinä oli neljä luokkaa, eritasoista laskuvarjotutkintoa: A-, B-, C- ja näistä vaativin D-luokka. Vaikka järjestelmää on esitelty aiemmin 1960- ja 1970-lukuja koskevissa kirjoituksissa, lienee pieni pääpiirteinen kertaus paikallaan:

A-luokka:

Merkittävin vaatimus oli 10 laskuvarjohyppyä

B-luokka:

Vaativuoksena vähintään 25 itseaukaisuhyppyä, joista vähintään kolmella vapaapudotusta ainakin 30 sekuntia. Lisäksi näillä hypyillä oli suoritettava samalla hypyllä kaksi 360 asteen käännöstä eri suuntiin (suunnanvaihto käännösten välissä). Lisäksi edellytettiin määrätyn tarkkuuden saavuttaminen maahantuloissa sekä itsenäistä uloshyppypaikan määritystä hyppylennolla. B-luokan hypääjän oli myös osattava tarkastaa hypääjän varusteet ennen hyppyä.

C-luokka:

Hypääjällä oli oltava vähintään 75 itseaukaisuhyppyä, määrätyn pituisilla vapaapudotuksilla, joista ainakin yhdellä 60 sekunnin vapaapudotus. Vapaapudotuksen hallinnan osoituksena hypääjän oli tehtävä neljä 360 asteen käännöstä samalla hypyllä niin, että käännösten välillä suunta vaihtuu. Nämä suoritukset oli tehtävä 12 sekunnissa. Myös tässä tutkinnossa oli määrätty määrä vähintään tietyn tarkkuuden saavuttaminen maahantulossa. Nykymittapuun mukaan tarkkuusvaatimukset eivät olisi olleet patjavarjohypääjille kummoisiakaan: etäisyys maalissa 15 hypyllä (vapaapudotus vähintään 20 sekuntia) enintään 20 metriä. Lisäksi tähän luokkaan liittyi erikoisuutena hypymestarinäytteet, kolme oppilaspudotusta eri korkeuksista (600 m, 750–1 250 m ja 2 000–2 500 m).

D-luokka:

Hypääjällä oli oltava vähintään 200 itseaukaisuhyppyä, mukana määrätty määrä eripituisia vapaapudotuksia, joista pisimmät viisi 60 sekunnin vapaapudotushyppyä. Myös tässä tutkinnossa oli tarkkuusvaatimuksia: etäisyys maalista 40 hypyllä, vapaapudotus vähintään 30 sekuntia, korkeintaan 10 metriä. Vapaapudotusvaatimuksina oli kilpailusääntöjen mukaisen taitohyppysarjan (2 x 360 asteen käännös eri suuntiin, takavoltti ja 2 x 360 asteen käännös eri suuntaan ja takavoltti) teko enintään 12 sekuntiin. Jos sarjan teki 15 sekunnissa, sillä voitiin korvata C-luokassa vaaditut käännökset.

D-luokassa oli jo mukana ensimmäiset relatiivihyppyjen esiasteet, vaikka sana relatiivi vakiintui vasta myöhemmin. Hypääjän oli suoritettava kuudella hypyllä onnistunut viestikapulan vaihto, joista kolmella vastaanottajana ja kolmella tuojana. Koneesta lähdössä hypääjien välillä oli oltava vähintään yhden sekunnin viive. Viestikapulan kokokin oli määrätty tarkkaan: pituus 32 senttiä ja halkaisija 3,5 senttiä.

Edellä esitettyjen lisäksi D-luokkaan kuului ennalta suunniteltu vesihyppy, sekä yöhyppy, jolla vapaapudotuksen oli oltava vähintään 20 sekuntia ja etäisyys maalista enintään 30 metriä.

Edellä kuvatut luokkasäännöt pysyivät lähes sellaisinaan vuoteen 1982 saakka. Vuonna 1972 sääntöihin oli tehty vähäisiä tarkennuksia, mutta oleellisia muutoksia niihin ei tullut.

Ja mitäpä varten 1981 vuoden tarinoissa kerrotaan edellisten vuosikymmenien tutkinnoista ja tutkintosäännöistä? No, siksi, että vuoden 1981 syksyllä oli Ilmailuliitto kehittänyt asiaa. Luokkasuorituksia ei ollut haettu liitosta kovinkaan paljon vuoden 1972 jälkeen, jolloin Ilmailuhallitus alkoi myöntää laskuvarjohypääjän lupakirjoja. Sitä ennen tutkintotodistukset – laskuvarjohypääjän suorittamat luokat – olivat antaneet erilaisia oikeuksia. B-luokan hypääjä oli jo itsenäinen hypääjä, joka sai olla hypykoneessa ilman hypymestaria. C-luokka oli minimivaatimus haettaessa hypymestarin kelpoisuutta. D-luokka ei tuonut mitään lisäoikeuksia, mutta kuulosti komealta olla D-tason hypääjä.

Jo 1960-luvun lopulla LuKT:ssa pohdittiin, että pitäisi olla myös jonkinlaiset luokkamerkit, jollaisia voisi ommella hyppyasun tai kerhoverkkarin hihaan. Tai merkki, jonka voi laittaa pikkutakin kauluksen käänteeseen.



A Luokka



B Luokka



C Luokka



C Luokka/Hyppymestari



D Luokka



C Luokka/Hyppymestari

aiheiden mukaisia kankaisia luokkamerkkejä, jotka oli nyt saatu myyntiin. Metallimerkkejä toki myytiin myös edelleen. Kangasmerkkien (kuvassa) halkaisija oli noin 5 senttiä (pronssinen A ja hopeinen B) tai 6,5 senttiä (hopeinen C ja kullattu D).

Metallimerkit

A-luokka	20,- mk
B-luokka	20,-
C-luokka	25,-
D-luokka	25,-

Kangasmerkit:

A-luokka	12,- mk
B-luokka	12,-
C-luokka	17,-
C-luokka	22,-



Luokkamerkkejä ei ollut mennyt kovin paljoa kaupaksi viimeisinä vuosina. Merkit olivat pieni yritys lisätä hyppääjien kiinnostusta kehittyä hyppyuralla: järjestelmä tarjosi muitakin taidollisia tavoitteita, kuin mitä hyppylupakirjaan vaadittiin. Merkkien taka-ajatuksena oli myös ajatus tehdä liittoa paremmin tutuksi hyppääjille. Vuonna 1981 liiton laskuvarjourheilua harrastavien jäsenten ja tilastoissa laskuvarjolla vuosittain hypänneiden määrä ei kohdannut kovin hyvin: oli paljon hyppääjiä, jotka eivät olleet Ilmailuliiton jäseniä.

Kun kangasmerkeistä ja niiden saatavuudesta ensimmäisen kerran tiedotettiin vuoden 1981 lopulla, tiedotteessa todettiin luokkasääntöjen olevan eräiltä osiltaan vanhentunut (viestikapulan vaihto, tai-tohypyt), jonka vuoksi sääntöjä tulitisiin pian modernisoimaan.

Seuraavana vuonna tutkintotodistuksen ensimmäisen version julkaisemisesta, LuKT:n kokouksessa esiteltiin ehdotus uusiksi hyppääjän luokkamerkeiksi. Ulkomaalaisten tai kenties sotilaspuolelta tulleiden esimerkkien innoittamana oli syntynyt oheinen esitys. Sen heraldiikasta vastasi LuKT:n jäsen, LJK:n kapteeni **Heikki Siropää**.

Ehdotus sai epäilemättä suuren ihailun osakseen, mutta unohdettiin pölyttymään mappi Ööhön, josta Historiaheppu sen arkistojen tomutuksen yhteydessä sattui löytämään.

Esitys ei johtanut vielä mihinkään, mutta merkkejä ei unohdettu. Keväällä 1971 Ilmailu-lehdessä oli ensimmäistä kertaa mainos, jossa tarjottiin ostettavaksi laskuvarjohyppääjien metallisia luokkamerkkejä.

Ja mitä tapahtui 1981? Silloin kehitys jälleen kehittyi: SIL oli valmistuttanut metallimerkkien

Kun luokkia alettiin myöntää vuonna 1968, ensimmäisen vuoden aikana A-luokkia myönnettiin 71, B-luokkia 27, C-luokkia 18 ja D-luokkia 1. Vuoden 1981 lopulla SIL oli myöntänyt A-luokkia yhteensä 342, B-luokkia 143, C-luokkia 74 ja D-luokkia 12.

Suomen Ilmailuliitto ry, 20.5.1967: Laskuvarjohyppyjen luokkavaatimukset

Suomen Ilmailuliitto ry: Pöytäkirja SIL:n laskuvarjourheilun keskuustoimikunnan kokouksesta 20.5.1967

Suomen Ilmailuliitto ry: Pöytäkirja SIL:n laskuvarjourheilun keskuustoimikunnan kokouksesta no 2/68

Suomen Ilmailuliitto ry: Luettelo hyväksytyistä laskuvarjohyppytutkinnoista 1968–1988

Ilmailu 5/1971

Suomen Ilmailuliitto ry, 1972: Laskuvarjohyppyjen luokkavaatimukset

Suomen Ilmailuliitto ry 29.12.1981: Laskuvarjotiedote 9/81

Suomen Ilmailuliitto ry, 3.10.1982: Laskuvarjohyppyjen luokkavaatimukset

Ilmailu 11/1983

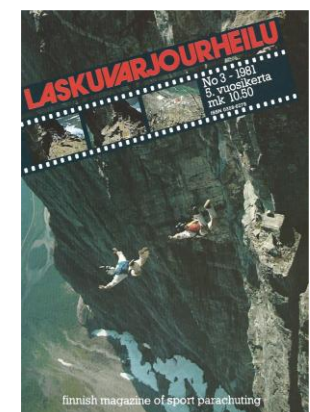
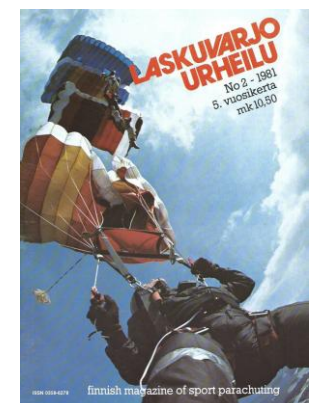
SIL:n jäsenlehti - Laskuvarjourheilu

Syksyllä 1980 Ilmailuliiton hallitus päätti, että liiton jäsenetuihin kuuluva *Ilmailu* olisi mahdollisuus, jäsenen sitä pyytäessä vahtaa toiseen jäsenetuna toimitettavaan lehteen. Mahdollinen vaihtoehtolehti voisi olla *Laskuvarjourheilu*, joka oli perustettu vuonna 1976 ja oli ilmestynyt siitä alkaen riippumattomana julkaisuna neljä kertaa vuodessa. Sen levikki oli arviolta noin 800–1 000 kappaletta. Samoihin aikoihin *Laskuvarjourheilun* perustamisen kanssa myös lennokkiurheilijat perustivat oman vastaavan, riippumattoman *Lennokki*-lehden. Se ilmestyi myös neljä kertaa vuodessa.

Laskuvarjo- ja lennokkiurheilijoiden piirissä oli jonkinasteista tyytymättömyyttä *Ilmailun* artikkelitarjontaa näiden lajiryhmien erityisasioista. Molempien ryhmien mielestä *Ilmailussa* olisi pitänyt olla enemmän artikkeleita. Yksi syy artikkelien koettuun vähyyteen saattoi olla se, että kaikki eivät kehänneet kirjoittaa ”arvokkaaksi” koettuun *Ilmailuun*. Liiton piirissä ajatus kiinnosti, koska molemmilla lajiryhmillä oli tarvetta lisätä jäsenkuntiansa kiinnostusta kuulua Ilmailuliittoon. Vallankumoukselliselta kuulostava ajatus menikin Ilmailuliiton toimielimissä läpi heittämillä. Edes vuosikokouksessa ei asiasta keskusteltu.

Laskuvarjourheilu alkoi ilmestyä Ilmailuliiton vaihtoehtoisena jäsenlehtenä vuoden 1981 alusta, yksitoista kertaa vuodessa ilmestyvän *Ilmailun* sijasta, jäsenmaksun pysyessä samana. Lehteä tehtiin vapaaehtoisin voimin. Sen julkaisija oli liiton suurin laskuvarjokerho: Suomen Laskuvarjokerho. Lehti oli riippumaton siten, että SLK tai SIL eivät mitenkään vaikuttaneet lehden sisältöön, josta vastasi päätoimittaja, vuonna 1981 SLK:n kokenut hyppääjä **Reino ”Reiska” Suonsilta**. Todellisuudessa SIL (= laskuvarjotoiminnan ohjaaja, LuKT:n jäsenet) vaikutti lehden sisältöön julkaisemalla siinä artikkeleita ja aineistoa, mutta puuttumatta muutoin mitenkään sisältöön.

Mitä uusi jäsenlehti tarjosi lukijoilleen ensimmäisen vuoden aikana? Ja mitä siitä mahtoi kostua Ilmailuliitto, vai kostuiko mitäkään? Lehteä julkaistiin neljä numeroa, joissa sivuja oli kansilehdet mukaan lukien 138. *Ilmailun* vuoden sivumäärä oli suuruusluokkaa 620. Jos *Laskuvarjourheilun* koko sisältö olisi julkaistu entisen kokoisena säilyvässä *Ilmailussa*, olisi sen jokaisessa numerossa pitänyt olla noin 12 sivua laskuvarjourheilua. Näihin aikoihin laskuvarjoartikkeleita julkaistiin *Ilmailussa* koko vuonna 12–15 sivua.



Liiton näkökulmasta lehti tarjosi viestikanavan, joka tavoitti käytännössä kaikki laskuvarjourheilijat. Myös ne, jotka eivät (vielä) kuuluneet liittoon. Ensimmäisen ”jäsenlehtivuoden aikana” lehti julkaisi neljä SIL:n laskuvarjotiedotetta, laajan artikkelin Ilmailuliiton toiminnasta ja tarjonnasta jäsenkunnalle, yhteensä noin kahdeksan sivua. Lisäksi SIL:n laskuvarjotoiminnanohjaaja toimitti ja kirjoitti virkatyönä lähes kymmenen sivun turvallisuusaineiston, jossa käsiteltiin tapahtuneita vaaratilanteita, yksittäisistä tehtyjä koosteita, että koko edellisen vuoden turvallisuustilaston. Tämän lisäksi lehti julkaisi runsaasti myös muiden tuottamaa turvallisuusaineistoa. Suoranaista turvallisuusaineistoa vuoden aikana oli reilusti yli kaksikymmentä sivua, sivumäärästä noin 18 prosenttia.

Lukijoille lehti tarjosi hienoja kuvia, niiden tuottamisessa kunnostautuivat erityisesti **Jorma Öster** ja **Pekka Palotie**, paljon uutisia lukijakunnalle Suomesta ja ulkomailta, jonka pääosa ei pystynyt itse tilaamaan tai lukemaan ulkomaalaisia laskuvarjolehtiä, ansiokasta tietoa ja ohjeistusta uusista lajeista (kupurelatiivia oli noin 10 sivua). Lehdessä myös uskallettiin ottaa reippaasti kantaa ajankohtaisiin asioihin tai vaikkapa LuKT:n ja viranomaisen päätöksiin. Vuosikertaan 1981 tosin sopii vain yksi mielipidekirjoitus, jossa kirjoittaja aloittaa tekstinsä näin:

”HUUVAKIELTO; Korviini on kantautunut HIRVITTÄVÄ HUUHU: HUUVAT AIOTAAN KIELTÄÄ ja pakottaa hyppääjät käyttämään kovaa kypärää. Siis mitä helvettiä? ...”

Samasta aiheesta, kova kypärä vai pehmeä nahkahuuva, oli jo aiemmin ja jokusen kerran myöhemminkin kirjoittanut myös toinen hyppääjä. Myös muista asioista tultiin sanan säilää huiskimaan myös tulevaisuudessa, kovaakin. Lehdellä oli siis paikkansa. Ilmailuun ei näin suorasukaisia, mutta tarpeellisia mielenilmaisuja ollut helppo kirjoittaa. Lehti oli ”meidän oma”, jossa ei tarvinnut hienostella. Kynnys osallistua lehden tuottamiseen omin jutuun oli selvästi matalampi, kuin *Ilmailun* kohdalla.

Vaikka Ilmailuliiton kannalta *Laskuvarjourheilu* jäsenlehdiksi oli loistava oivallus. Lehteen liittyi kuitenkin yksi selkeä ongelma, joka tuli esille vuonna 1981, jolloin Ilmailuliitto alkoi muodostaa kantaansa BASE-hyppyihin. LuKT oli selkeästi yhtynyt muiden Pohjoismaiden kielteiseen suhtautumiseen ja oli pohtimassa mahdollisia sanktioita Trollveggenillä vieraileville hyppääjille, muiden Pohjoismaiden yhteisrintamassa. *Laskuvarjourheilu* ei ottanut lehtenä kantaa toimintaan, vaan julkaisi käytännössä kaikki aiheeseen liittyvät artikkelit ja kuvat – myönteiset, mutta myös joitakin kriittisempiä - joita sille toimitettiin. ”Vuorineuvos” **Jorma Öster** oli kovin innostunut BASE-hypyistä, halusi edistää lajia ja kirjoitti aiheesta paljon sekä toimitti myös kuvia. Vuonna 1981 *Laskuvarjourheilussa* oli lähes kolmekymmentä sivua BASE-hypyistä, noin 20 prosenttia vuoden sivumäärästä. Österin laskuvarjofirman Suomen Laskuvarjo Oy:n uusien BASE-hyppyfilmien mainoksia oli jokaisen lehden takakannessa. Mainoksen taustana oli kokosivun värikuva Trollveggeniltä. Lisäksi kahden numeron kannessa oli värikuva BASE-hypyistä.

Norges Luftsportsforbund, 5. December 1980: Cliff jumping – Trollveggen Norway

Laskuvarjourheilu 1/1981

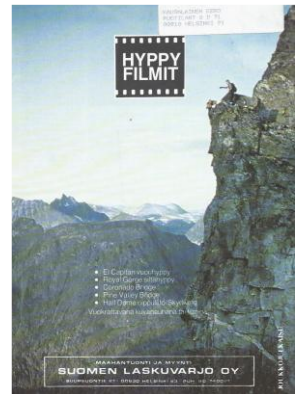
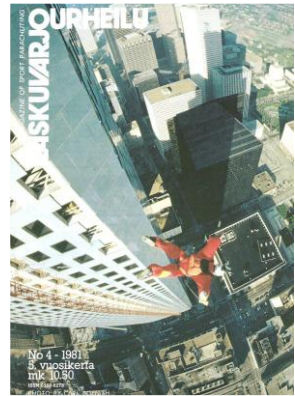
Laskuvarjourheilu 2/1981

Laskuvarjourheilu 3/1981

Laskuvarjourheilu 4/1981

14.11.1981: Statement from the Nordic Parachute Association Coordination Meeting

Norges Luftsportförbundet NLF: Notes from “Nordic Coordination Meeting” 1981; 14.11.1981



Laskuvarjotoiminta Suomessa 1981 – lukuja

Laskuvarjohyppyjen määrä Suomessa jatkoi edelleen nousuaan, jo neljäntenä vuonna peräkkäin. Laskuvarjohyppyjä tehtiin Suomessa 24 151 (edellisenä vuonna 23 597). Monen vuoden raju kasvu hiipui nyt vain pieneksi, runsaan parin prosentin nousuksi. Hyppyjen kokonaismäärästä oli pakko-laukaisuhyppyjä 3 351. Hyppymäärän perusteella aktiivisin kerho oli helsinkiläinen Suomen Laskuvarjokerho 6 824 hypyn kokonaismäärällään.

Hyppymäärien lisäksi myös muut tunnusluvut nousivat kautta linjan, mutta nousu oli tasaisempaa verrattuna muutamiin edellisiin vuosiin. Aktiivisia hyppääjiä – tässä tilastointitarkoituksessa sellainen oli henkilö, joka oli toimintavuonna leiskauttanut laskuvarjolla vähintään kerran – oli 999 henkilöä (855). Tämä nousu oli noin 16 prosenttia, merkittävästi suurempi, kuin hyppyjen kokonaismäärän kasvu. Kerhot kouluttivat järjestämillään 60 alkeiskurssilla (53) 455 uutta oppilasta (440). Lupakirjahyppääjien määrä oli Ilmailuhallituksen tilaston mukaan vuoden lopussa 255 (225). Eniten kouluttanut kerho oli SLK: 111 oppilasta – joiden koulutusta verottaja piti kaupallisena toimintana.

Hyppymäärien perusteella Suomen aktiivisimmat kerhot olivat:

Suomen Laskuvarjokerho (Helsinki)	6 824 hyppyä
Utin Laskuvarjokerho	4 425
Tampereen Laskuvarjokerho	3 183
Oulun Laskuvarjokerho	2 567
Turun Laskuvarjourheilijat	1 521

Toimintalukuna kannattaa tällä kerralla mainita myös mainita LuKT:n kokoukset. Niitä pidettiin vuoden aikana seitsemän, tavanomainen määrä. Edellä on kerrottu SIL:n laskuvarjotoimintaan osoittamasta henkilöstökapasiteetista. Sen keskeinen osa oli kokoaikainen ja päätoiminen laskuvarjotoiminnanohjaaja. Paitsi että: vuoden 1981 aikana riippuliidintoiminta, joka oli SIL:n toimistossa naikitettu laskuvarjotoiminnanohjaajalle, alkoi vaatia verojaan. Kun LuKT piti edellä mainitut seitsemän kokoustaan, ne aina edellyttivät sihteeriltä työpanoksen, sekä itse kokoukset, että sieltä saadut toimeksiannot. Sama tilanne oli myös liidintoiminnan osalta, mutta riippuliidon järjestäytymistä valmis-televan työryhmän kokousmäärä uudessa lajissa oli neljätoista (14!). Niiden välillä toiminnanohjaaja valmisteli varsinaisten liidinasiantuntijoiden avulla lentolupajärjestelmää piloteille, liitimien luettelointijärjestelmää ja liitimien lentokelpoisuuteen liittyviä asioita. Ei tullut Historiahepulla aika pitkäksi...

Suomen Ilmailuliitto ry – Finlands Flygförbund r.y.: Toimintakertomus vuodelta 1981

Suomen Laskuvarjokerho ry: Toimintakertomus 1981

Laskuvarjourheilu 1/1981

Ilmailu 4/1982

Laskuvarjourheilu 4/1982

Hyppyturvallisuuden tunnuslukuja 1981

Suomessa oli vuoden 1981 loppuun mennessä suoritettu järjestäytyneen laskuvarjohyppytoiminnan piirissä (alkanut 1962) yhteensä 188.354 urheilulaskuvarjohyppyä. Tänä aikana sattui yhdeksän kuolemaan johtanutta laskuvarjo-onnettomuutta. Vuonna 1981 ei Suomessa sattunut kuolemaan johtaneita laskuvarjo-onnettomuuksia.

Tunnuslukuja laskettuna FAI:n laskuvarjotoimikunnan CIP:n tilastointitavan mukaan:

<i>Hyppyjä Suomessa vv. 1962–1981</i>	<i>Onnettomuuksia Suomessa 1962 - 1981</i>	<i>Hyppymäärä / onnettomuus</i>	<i>Hyppääjämäärä / onnettomuus</i>
188 354	9	20 928	731
<i>Viimeisen 5 vuoden ajanjaksona Suomessa – 1977 - 1981</i>			
91 060	1	91 060	3 774

CIP:n Safety Surveyyn mukaan (35/37 maan tiedot*) laajemman kansainvälisen tilaston mukaan vastaavat tiedot vuodelta 1981 olivat tutkimukseen osallistuneissa maissa seuraavat:

<i>Hyppyjä vuonna 1981 yht.</i>	<i>Onnettomuuksia yhteensä*</i>	<i>Hyppymäärä/onnettomuus*</i>	<i>Hyppääjämäärä/onnettomuus*</i>
3.318 204	90	36 869	2 015

*Vuoden 1987 kohdalla CIP Surveyssä on ristiriitaisia tietoja onnettomuusmääristä, mikä aiheuttaa epätarkkuutta taulukon lukuihin.

Merkittävä laskuvarjoturvallisuuden vaikuttanut tekijä vuonna 1981 ja siitä edelleen oli nykyaikaisten, varavarjoon asennettavien FXC 12 000 varolaukaisimien käyttöönotto. Ennen tätä vuotta oli käytettävissä ainoastaan päävarjoon asennettavia laukaisimia, joita niiden rajoitusten vuoksi käytettiin ainoastaan ensimmäisillä itseaukaisuhypyillä. Tosin vielä vuonna 1981 ei raportoitu yhtään todellista tai todennäköistä ”hengenpelastusta” näiden laukaisimien ansiosta.

FAI, International Parachuting Commission (IPC), Technical & Safety Subcommittee, CIP: Safety Report 1987

FAI, International Parachuting Commission (IPC), Technical & Safety Subcommittee, IPC: Safety Report 2013

Eero Kausalainen 21.2.2024

* * * * *

Vuoden 1982 historiatarinat jatkuvat seuraavassa tiedostossa.